

EDUSKUNNAN VASTAUS 252/2006 vp

Hallituksen esitys laiksi luottolaitostoiminnasta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi luottolaitostoiminnasta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 21/2006 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 25/2006 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

luottolaitostoiminnasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa sekä tällaiselle toiminnalle asetettavista vaatimuksista ja niiden noudattamisen valvonnasta. Laissa säädetään lisäksi oikeudesta harjoittaa muuta liiketoimintaa, jossa yleisöltä hankitaan takaisinmaksettavia varoja.

2 §

Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö

Osakeyhtiömuotoiseen luottolaitokseen sovelletaan liikepankeista ja muista osakeyhtiö-

muotoisista luottolaitoksista annettua lakia (1501/2001), säästöpankkiin säästöpankkilakia (1502/2001), osuuskuntamuotoiseen luottolaitokseen osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettua lakia (1504/2001) sekä hypoteekkiyhdistykseen hypoteekkiyhdistyksistä annettua lakia (936/1978).

Luottolaitoksen oikeudesta harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa säädetään kiinnitysluottopankkilaissa (1240/1999).

Luottolaitoksen velvollisuudesta kuulua sijoittajien korvausrahastoon säädetään sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa (579/1996).

Taloudellisiin vaikeuksiin joutuneen talletuspankin toiminnan turvaamisesta säädetään valtion vakuusrahastosta annetussa laissa (379/1992) sekä talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetussa laissa (1509/2001).

3 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten noudattamista valvoo Rahoitustarkastuksesta annetussa laissa (587/2003) tarkoitettu Rahoitustarkastus niin kuin mainitussa laissa ja tässä laissa säädetään. Säästöpankkeja valvoo lisäksi säästöpankkitarkastus ja osuuspankkien yhteenliittymään kuuluvia osuuspankkeja ja muita jäsenluottolaitoksia yhteenliittymän keskusyhteisö.

Luottolaitosten ja vakuutuslaitosten muodostaman rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta säädetään rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004).

Määritelmät

4 §

Luottolaitostoiminta

Luottolaitostoiminnalla tarkoitetaan tässä laissa liiketoimintaa, jossa yleisöltä vastaanotetaan takaisinmaksettavia varoja sekä:

1) tarjotaan omaan lukuun luottoja tai muuta rahoitusta; taikka

2) harjoitetaan yleistä maksujenvälitystä tai lasketaan liikkeeseen sähköistä rahaa.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna rahoituksena ei pidetä tavaroiden tai palvelujen myyjän ostajalle myöntämää maksuaikaa eikä rahoitusta yksinomaan sellaisille samaan konserniin kuuluville yrityksille, jotka eivät liiketoimintanaan tarjoa 1 momentissa tarkoitettua rahoitusta. Sellaisen sähköisen rahan liikkeeseenlaskua, jonka ainoastaan sähköisen rahan liikkeeseenlaskija itse hyväksyy maksuksi, ei pidetä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna sähköisen rahan liikkeeseenlaskuna.

5 §

Rajoitettu luottolaitostoiminta

Rajoitetulla luottolaitostoiminnalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) sellaisen rahoituksen tarjoamista, jonka tarkoituksena on maksuajan myöntäminen ostettaessa samaan 2 momentissa tarkoitettuun yritysryhmään kuuluvan yrityksen myymiä tavaroita tai palveluja;

2) takaisinmaksettavien varojen vastaanottamista yleisöltä sellaisille asiakastileille, joilla olevia varoja voidaan käyttää ainoastaan samaan 2 momentissa tarkoitettuun yritysryhmään kuuluvan yrityksen myymien tavaroiden tai palvelujen maksamiseen ja nostaa käteisenä;

3) sellaisen sähköisen rahan liikkeeseenlaskua, jonka ainoastaan samaan 2 momentissa tarkoitettuun yritysryhmään kuuluva yritys hyväksyy maksuksi;

4) sähköisen rahan liikkeeseenlaskua ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitettujen asiakastilien tarjoamista yleisölle, jos tällaisessa toiminnassa yleisöltä vastaanotettujen varojen määrä ei viimeksi päättyneen tilikauden aikana ole keskimäärin ylittänyt 5 miljoonaa euroa eikä näiden varojen määrä milloinkaan ylitä 6 miljoonaa euroa.

Yritysryhmällä tarkoitetaan 1 momentissa:

1) kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettua konsernia;

2) ryhmää, joka muodostuu keskusyrityksestä, keskusyrityksen kanssa samaan konserniin kuuluvista yrityksistä tai sellaisista yrityksistä, joilla on keskusyritykseen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvaan yritykseen läheinen ja pysyvä liiketaloudellinen yhteys;

3) yrityksiä, jotka toimivat samassa rakennuksessa taikka samalla tontilla tai siihen rinnastettavalla selkeästi rajatulla alueella.

6 §

Sähköinen raha ja asiakastilit

Sähköisellä rahalla tarkoitetaan tässä laissa raha-arvoa, joka on tallennettu sähköiselle tietovälille sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalle

suoritettua samansuuruista rahamäärää vastaan ja jonka yksi tai useampi yritys on sitoutunut hyväksymään maksuksi.

Mitä tässä laissa säädetään sähköisen rahan liikkeeseenlaskusta, sovelletaan myös, kun vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja vastaanotetaan yleisöltä sellaiselle tilille, jolla olevia varoja voidaan käyttää yhden tai useamman yrityksen myymien tavaroiden tai palvelujen maksamiseen ja nostaa käteisenä (*asiakastili*).

7 §

Takaisinmaksettavat varat

Takaisinmaksettavilla varoilla tarkoitetaan tässä laissa liiketoiminnassa velaksi otettuja varoja.

Vaadittaessa takaisinmaksettavilla varoilla tarkoitetaan tässä laissa muita kuin määräaikaista takaisinmaksettavia varoja, jotka velkoja voi sopimusehtojen mukaan irtisanoa maksettaviksi heti tai enintään 30 päivän pituisen irtisanomisaajan kuluttua, sekä määräaikaista takaisinmaksettavia varoja, joiden laina-aika on enintään 30 päivää tai jotka velkoja voi irtisanoa ennen eräpäivää myös muissa kuin sopimusehdoissa erikseen mainituissa poikkeuksellisissa tilanteissa.

8 §

Luottolaitos

Luottolaitos on yritys, jolla on tämän lain mukainen toimilupa luottolaitostoimintaan. Luottolaitos voi olla talletuspankki, luottoyhteisö tai maksuliikkeyhteisö.

Ulkomaisella luottolaitoksella tarkoitetaan tässä laissa ulkomaista yritystä, joka harjoittaa pääasiassa luottolaitostoimintaa ja jota valvotaan vastaavalla tavalla kuin luottolaitosta tämän lain nojalla.

9 §

Talletuspankki

Talletuspankki on luottolaitos, joka voi vastaanottaa yleisöltä talletuksia ja muita takaisinmaksettavia varoja sekä harjoittaa 4 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa.

Talletuspankki voi olla osakeyhtiö, osuuskunta tai säästöpankki.

Talletuspankin on kuuluttava 7 luvussa tarkoitettuun talletussuojarahastoon.

10 §

Talletus

Talletuksella tarkoitetaan tässä laissa sellaisia takaisinmaksettavia varoja, jotka on kokonaan tai osittain korvattava 105 §:n mukaisesti talletussuojarahastosta.

Ainoastaan 1 momentissa tarkoitetuista rahavaroista saadaan markkinoinnissa käyttää sanaa "talletus" joko sellaisenaan tai yhdysosana. Markkinoinnissa, joka koskee muiden takaisinmaksettavien varojen hankkimista yleisöltä, ei saa muutenkaan menetellä tavalla, joka voi vaikeuttaa talletusten erottumista muista takaisinmaksettavista varoista.

Talletuksia saadaan vastaanottaa ainoastaan tileille, joiden ehdot ovat Rahoitustarkastuksen hyväksymien yleisten ehtojen mukaiset.

11 §

Luottoyhteisö

Luottoyhteisö on luottolaitos, joka voi vastaanottaa yleisöltä muita takaisinmaksettavia varoja kuin talletuksia sekä harjoittaa 4 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa.

Luottoyhteisö voi olla osakeyhtiö, osuuskunta tai hypoteekkiyhdistys.

12 §

Maksuliikeyhteisö

Maksuliikeyhteisö on luottolaitos, joka voi harjoittaa 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa.

Maksuliikeyhteisö voi olla osakeyhtiö tai osuuskunta.

13 §

Rahoituslaitos

Rahoituslaitoksella tarkoitetaan tässä laissa muuta sellaista suomalaista tai ulkomaista yhteisöä kuin luottolaitosta tai ulkomaista luottolaitosta, joka pääasiallisena toimintanaan tarjoaa 30 §:n 1 momentin 3—11 kohdassa tarkoitettuja palveluja tai hankkii omistusosuuksia. Rahoituslaitoksena pidetään myös sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja siihen rinnastettavaa ulkomaista yritystä, jollei jäljempänä toisin säädetä. Rahoituslaitoksena ei pidetä vakuutusyhtiölaissa (1062/1979) tarkoitettua vakuutusomistusyhteisöä eikä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettua ryhmittymän omistusyhteisöä, jollei 73 §:n 2 momentista muuta johdu.

14 §

Palveluyritys

Palveluyrityksellä tarkoitetaan tässä laissa suomalaista tai ulkomaista yritystä, joka pääasiallisena toimintanaan tuottaa palveluja yhdelle tai useammalle luottolaitokselle tai ulkomaiselle luottolaitokselle omistamalla, hallitsemalla tai hoitamalla kiinteistöjä tai joka tuottaa tietojenkäsittelyyn liittyviä palveluita taikka muita vastaavia luottolaitoksen tai ulkomaisen luotto-

laitoksen pääasialliseen toimintaan liittyviä palveluita yhdelle tai useammalle luottolaitokselle.

15 §

Omistusyhteisö

Omistusyhteisöllä tarkoitetaan tässä laissa rahoituslaitosta, jonka tytäryritykset ovat pääasiassa luottolaitoksia tai ulkomaisia luottolaitoksia taikka rahoituslaitoksia ja jonka tytäryrityksistä ainakin yksi on luottolaitos.

Rahoitustarkastuksen on saatuaan tiedon siitä, että muusta yrityksestä kuin luottolaitoksesta tai sijoituspalveluyrityksestä on tullut luottolaitoksen emoyritys, tehtävä viipymättä päätös siitä, onko yritystä pidettävä 1 momentissa tarkoitettuna omistusyhteisönä.

16 §

Konsolidointiryhmä

Konsolidointiryhmällä tarkoitetaan tässä laissa konsernia, jonka muodostavat konsernin emoyritys, joka on luottolaitos tai ulkomainen luottolaitos, tällaisen luottolaitoksen emoyrityksenä oleva muu omistusyhteisö kuin sijoituspalveluyritys (*konsolidointiryhmän emoyritys*) sekä emoyrityksen tytäryritykset, jotka ovat luottolaitoksia tai ulkomaisia luottolaitoksia, rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä (*konsolidointiryhmän tytäryritys*). Konsernilla, emoyrityksellä ja tytäryrityksellä tarkoitetaan tässä laissa kirjanpitolaisissa tarkoitettua konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä sekä niihin rinnastettavaa ulkomaista konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä.

Konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevaan luottolaitokseen ja siihen rinnastettavaan omistusyhteisön tytär- tai luottolaitokseen sovellettavan konsolidoidun valvonnan soveltamisalasta säädetään erikseen 72 §:ssä.

2 luku

Oikeus luottolaitostointaan ja muuhun varainhankintaan yleisöltä

17 §

Luottolaitostointinnan luvanvaraisuus

Luottolaitostointintaa ei saa harjoittaa ilman tässä laissa tarkoitettua toimilupaa.

18 §

Luottolaitostointinnan luvanvaraisuutta koskevat poikkeukset

Sen estämättä, mitä 17 §:ssä säädetään, osakeyhtiö tai osuuskunta saa ilman toimilupaa harjoittaa rajoitettua luottolaitostointintaa.

Osakeyhtiön tai osuuskunnan, joka aikoo harjoittaa rajoitettua luottolaitostointintaa, on tehtävä siitä ilmoitus Rahoitustarkastukselle ennen toiminnan aloittamista. Rajoitettua luottolaitostointintaa harjoittavan osakeyhtiön tai osuuskunnan on lisäksi viivytyksettä ilmoitettava Rahoitustarkastukselle toiminnan lakkaamisesta tai merkittävistä muutoksista toiminnan laajuudessa. Rahoitustarkastuksen on kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta tehtävä päätös siitä, onko aiottu toiminta rajoitettua luottolaitostointintaa. Rahoitustarkastuksen on viipymättä peruutettava päätös, jos toiminta ei enää ole rajoitettua luottolaitostointintaa.

Edellä 5 §:n 1 momentin 4 kohdassa mainitun rajan ylityessä rajoitettua luottolaitostointintaa harjoittavan osakeyhtiön tai osuuskunnan on viimeistään kuuden kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jolloin mainitussa kohdassa ensimmäisenä tarkoitettu raja on ylitetty, tai viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun mainitussa kohdassa toisena tarkoitettu raja on ylitetty, haettava tässä laissa tarkoitettua toimilupaa, saatettava toimintansa muuten lain mukaisesti tai lopetettava toiminta.

Rajoitettua luottolaitostointintaa harjoittavaan osakeyhtiöön tai osuuskuntaan ei sovelleta

tämän lain säännöksiä, lukuun ottamatta 10 §:n 2 momenttia sekä 19—21, 127, 168 ja 174 §:ää.

Rajoitettua luottolaitostointintaa harjoittavan osakeyhtiön tai osuuskunnan on neljännesvuosittain ilmoitettava Rahoitustarkastukselle liikkeeseen laskemaansa sähköiseen rahaan ja asiakastileihin perustuvien velkojen yhteenlaskettu määrä. Rahoitustarkastuksella on lisäksi oikeus saada rajoitettua luottolaitostointintaa harjoittavalta osakeyhtiöltä ja osuuskunnalta muut tämän pykälän soveltamisen kannalta tarpeelliset tiedot. Rahoitustarkastus voi antaa valvonnan kannalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä tässä momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden täyttämistä.

Rajoitettua luottolaitostointintaa harjoittavaan osakeyhtiöön tai osuuskuntaan sovelletaan rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annettua lakia (68/1998).

19 §

Luottolaitoksen yksinoikeus takaisinmaksettavien varojen vastaanottamiseen

Muu kuin luottolaitos ei saa harjoittaa liike-toimintaa, jossa yleisöltä vastaanotetaan takaisinmaksettavia varoja muulla tavoin kuin laskemalla liikkeeseen arvopaperimarkkinalaisissa (495/1989) tarkoitettuja arvopapereita, jollei 20 §:ssä toisin säädetä.

20 §

Luottolaitoksen yksinoikeutta takaisinmaksettavien varojen vastaanottamiseen koskevat poikkeukset

Mitä 19 §:ssä säädetään, ei rajoita Suomen Pankin oikeutta ottaa vastaan takaisinmaksettavia varoja yleisöltä, rahastoyhtiön oikeutta harjoittaa sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua sijoitusrahastotoimintaa, sijoituspalveluyrityksen oikeutta ottaa vastaan yleisöltä takaisinmaksettavia varoja sijoituspalveluyrityksistä an-

netun lain mukaisesti eikä vakuutuslaitoksen oikeutta harjoittaa vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua vakuutusliikettä. Mitä 19 §:ssä säädetään, ei myöskään rajoita sellaisten maksuvälineiden myyntiä, jotka eivät ole sähköistä rahaa.

Osakeyhtiö tai osuuskunta saa sen estämättä, mitä 19 §:ssä säädetään, vastaanottaa yleisöltä vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja sellaiselle asiakastilille, jolla olevia varoja voidaan käyttää ainoastaan osakeyhtiön tai osuuskunnan itsensä myymien tavaroiden tai palvelujen maksamiseen ja nostaa käteisenä, sekä laskea liikkeeseen sellaista sähköistä rahaa, jonka ainoastaan osakeyhtiö tai osuuskunta itse hyväksyy maksuksi. Rajoitettua luottolaitostoimintaa harjoittava osakeyhtiö ja osuuskunta saa lisäksi vastaanottaa yleisöltä vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulle asiakastilille ja laskea liikkeeseen mainitun momentin 3 kohdassa tarkoitettua sähköistä rahaa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu osakeyhtiö tai osuuskunta taikka, jos osakeyhtiö tai osuuskunta kuuluu 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuun yritysryhmään, kaikki samaan yritysryhmään kuuluvat osakeyhtiöt ja osuuskunnat yhdessä saavat vastaanottaa asiakastilille samalta asiakkaalta enintään määrän, joka vastaa 3 000 euroa. Edellä 2 momentissa tarkoitettu osakeyhtiö tai osuuskunta saa tallentaa samalle sähköiselle tietovälineelle sähköistä rahaa enintään määrän, joka vastaa 150 euroa.

Osakeyhtiö ja osuuskunta saa 19 §:n estämättä hankkia yleisöltä takaisinmaksettavia varoja tarjoamalla muita kuin vaadittaessa takaisinmaksettavia velkasitoumuksia. Jos tällaisia velkasitoumuksia tarjotaan yleisölle muulla tavoin kuin laskemalla yleiseen liikkeeseen arvopaperimarkkinalaissa tarkoitettuja arvopapereita, osakeyhtiön tai osuuskunnan on laadittava ja julkistettava osavuositarkastus, vuosikatsaus, tilinpäätös ja tilinpäätöstiedote noudattaen soveltuvin osin, mitä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5, 5 a, 6 ja 6 a §:ssä säädetään. Poikkeamiseen tässä pykälässä säädetystä tiedonantovelvollisuudesta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 11 §:ssä säädetään.

21 §

Toiminimi

Muu kuin talletuspankki, Suomen Pankki tai Pohjoismaiden Investointipankki saa toiminimensään käyttää sanaa "pankki" ainoastaan, jos on ilmeistä, että sanan käyttäminen ei viittaa harhaanjohtavasti talletuspankin toimintaan.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, yritys saa käyttää toiminimensään viittausta sen kanssa samaan konserniin kuuluvan talletuspankin toiminimeen. Osuuspankkien yhteenliittymään kuuluva yritys saa lisäksi toiminimensään käyttää viittausta osuuspankkeihin.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti aputoiminimeen ja toissijaiseen tunnukseen.

3 luku

Toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä liiketoiminnan rajoittaminen

22 §

Toimilupahakemus

Rahoitustarkastus myöntää hakemuksesta luottolaitoksen toimiluvan. Toimilupa voidaan antaa talletuspankin, luottoyhteisön tai maksuliikkeyhteisön toimintaan. Toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

Talletuspankin toimilupahakemuksesta on pyydetty talletussuojarahaston lausunto. Toimilupahakemuksesta on lisäksi pyydetty sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitettujen sijoittajien korvausrahaston lausunto, jos luottolaitos voi yhtiöjärjestyksensä tai sääntöjensä mukaan tarjota sijoituspalveluja.

Jos toimilupaa hakeva yhteisö on toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ETA-valtio*) toimiluvan saaneen ulkomaisen luottolaitoksen, sijoituspalveluyritykseen rinnastettavan ulkomaisen yrityksen tai vakuutusyhtiön rinnastettavan ulkomaisen yrityksen tytäryritys tai ulkomaisen luottolaitoksen tai muun

edellä tarkoitetun ulkomaisen yrityksen emoyrityksen tytäryritys, hakemuksesta on pyydettyä tuon valtion asianomaisen valvontaviranomaisen lausunto. Lausunto on pyydettyä myös, jos toimilupaa hakevassa yhteisössä määräämisvalta on samoilla luonnollisilla tai oikeushenkilöillä kuin ulkomaisessa luottolaitoksessa tai muussa edellä tarkoitetussa ulkomaisessa yrityksessä. Tässä momentissa tarkoitetussa lausuntopyynnössä lausunnonantajaa on pyydettyä erityisesti arvioimaan osakkeenomistajien sopivuutta sekä saman ryhmän toisen yrityksen johtamiseen osallistuvien johtajien mainetta ja kokemusta sekä ilmoittamaan edellä mainittuja seikkoja koskevat tiedot, joilla on merkitystä toimiluvan myöntämisen tai luottolaitoksen valvonnan kannalta.

Jos toimiluvan myöntämisen edellytyksenä olevissa, 1 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuu toimiluvan myöntämisen jälkeen olennainen muutos, luottolaitoksen on ilmoitettava muutoksista Rahoitustarkastuksen tarkemmin määräämällä tavalla.

23 §

Toimilupapäätös

Rahoitustarkastuksen on annettava luottolaitoksen toimilupaa koskeva päätös kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Rahoitustarkastuksella on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupaan luottolaitoksen liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja. Rahoitustarkastus voi toimiluvan myöntämisen jälkeen luottolaitoksen hakemuksesta muuttaa toimiluvan ehtoja.

Jos toimilupaa koskevaa päätöstä ei ole annettu 1 momentissa säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valitus tehdään ja käsitel-

lään, kuten hakemuksen hylkäämistä koskeva valitus tehdään ja käsitellään. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava päätöksen antamisesta muutoksenhakuviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen jälkeen. Tässä momentissa tarkoitetun valituksen tekemisestä ja käsitelystä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

24 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että luottolaitos täyttää luottolaitoksen toiminnalle ja taloudelliselle asemalle 4 ja 5 luvussa säädetty edellytykset. Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle luottolaitokselle ennen sen rekisteröimistä.

25 §

Toimiluvan myöntäminen eurooppayhtiölle ja eurooppaosuuskunnalle

Toimilupa myönnetään myös sellaiselle ETA-valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiön (SE) säännöistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2157/2001, jäljempänä *eurooppayhtiöasetus*, tarkoitetulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Lupahakemuksesta on pyydettyä kyseisen valtion rahoitusmarkkinoita valvovan viranomaisen lausunto. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa. Mitä tässä pykälässä säädetään eurooppayhtiöstä, sovelletaan vastaavasti eurooppaosuuskunnan (SCE) säännöis-

tä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1435/2003, jäljempänä *eurooppaosuuskunta-asetus*, tarkoitettuun eurooppaosuuskuntaan.

26 §

Toimiluvan ilmoittaminen rekisteröitäväksi

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava toimilupa rekisteröitäväksi. Talletuspankin toimilupa on lisäksi ilmoitettava tiedoksi talletussuojarahastolle ja sijoituspalveluja tarjoavan luottolaitoksen toimilupa sijoittajien korvausrahastolle. Perustettavalle yritykselle ja kotipaikan Suomeen siirtävälle eurooppayhtiölle myönnetty toimilupa rekisteröidään samalla kun yritys rekisteröidään.

27 §

Toiminnan aloittaminen

Luottolaitos voi aloittaa toimintansa, jollei toimiluvan ehdoista muuta johdu, välittömästi sen jälkeen, kun toimilupa on myönnetty ja luottolaitos on toimittanut Rahoitustarkastukselle 2 momentissa tarkoitettut tiedot sekä, jos toimilupa on myönnetty perustettavalle yritykselle, yritys on rekisteröity.

Luottolaitos ei saa aloittaa toimintaansa ennen kuin se on toimittanut Rahoitustarkastukselle:

1) luottolaitosta koskevan täydellisen otteen kaupparekisteristä, johon sisältyvät yhtiöjärjestys tai säännöt;

2) hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä tilintarkastajien ja varatilintarkastajien nimet ja heitä koskevat tarvittavat muut tiedot.

Jos 2 momentissa mainitussa tiedossa tapahtuu muutos, uusi tieto on viipymättä ilmoitettava Rahoitustarkastukselle.

28 §

Toimiluvan peruuttaminen

Rahoitustarkastus voi peruuttaa luottolaitoksen toimiluvan, jos:

1) luottolaitoksen toiminnassa on olennaisesti rikottu lakia, asetuksia tai viranomaisen niiden nojalla antamia tai vahvistamia määräyksiä;

2) luottolaitos on lopettanut toimintansa yli kuuden kuukauden ajaksi tai se on asetettu selvitystilaan;

3) luvan myöntämiselle säädettyjä edellytyksiä ei enää ole olemassa;

4) luottolaitoksen toimintaa ei ole aloitettu 12 kuukauden sisällä toimiluvan myöntämisestä; taikka

5) toimilupaa haettaessa on annettu olennaisesti vääriä tietoja.

Toimiluvan peruuttamisesta luottolaitoksen hakemuksesta säädetään liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa, säästöpankkilaissa sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa.

Rahoitustarkastuksen on peruutettava toimilupa, kun luottolaitos on asetettu konkurssiin, määrätty selvitystilaan rekisteriviranomaisen tai tuomioistuimen päätöksellä taikka selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen.

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava toimiluvan peruuttaminen rekisteröitäväksi. Toimiluvan peruuttaminen on lisäksi ilmoitettava tiedoksi talletussuojarahastolle sekä 7 luvussa tarkoitettulle vakuusrahastolle ja sijoittajien korvausrahastolle, jos luottolaitos on rahaston jäsen.

Kun luottolaitoksen toimilupa on peruutettu, luottolaitoksen toimintaa voidaan Rahoitustarkastuksen suostumuksella ja sen valvonnassa jatkaa siinä määrin kuin selvityksen tarkoituksenmukainen toteuttaminen vaatii.

Toimiluvan peruuttamista koskevaa päätöstä sovelletaan valituksesta huolimatta toistaiseksi, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Rahoitustarkastuksen on peruuttaessaan toimiluvan luottolaitokselta, joka toimii myös toisessa ETA-valtiossa, ilmoitettava päätöksestään asianomaisen valtion valvontaviranomaiselle.

29 §

Liiketoiminnan rajoittaminen

Rahoitustarkastus voi rajoittaa määräajaksi luottolaitoksen toimiluvan mukaista toimintaa ja, jos asiantilaa ei ole saatu korjatuksi määräajassa, määräajan päättymisen jälkeen muuttaa toimiluvan ehtoja toiminnan pysyväksi rajoittamiseksi, jos luottolaitoksen hoidossa on todettu taitamattomuutta tai varomattomuutta ja on ilmeistä, että toiminnan jatkaminen voi vakavasti vahingoittaa rahoitusmarkkinoiden vakautta, maksujärjestelmien häiriötöntä toimintaa tai velkojen etua.

Tässä pykälässä tarkoitettuun päätökseen sovelletaan, mitä 28 §:n 6 ja 7 momentissa säädetään.

4 luku

Luottolaitostoiminnan yleiset edellytykset*Sallittu liiketoiminta*

30 §

Talletuspankille sallittu liiketoiminta

Talletuspankille sallittua liiketoimintaa on:

- 1) talletusten ja muiden takaisinmaksettavien varojen hankkiminen yleisöltä;
- 2) muu varainhankinta;
- 3) luotonanto ja rahoitustoiminta sekä muu rahoituksen järjestäminen;
- 4) rahoitusleasing;
- 5) yleinen maksujenvälitys ja muu maksuliike;
- 6) sähköisen rahan liikkeeseenlasku, siihen liittyvä tietojenkäsittely ja tietojen tallentaminen sähköiselle tietovälineelle muun yrityksen lukuun;
- 7) maksujen periminen;

- 8) valuutanvaihto;
- 9) notariaattitoiminta;
- 10) arvopaperikauppa ja muu arvopaperitoiminta;
- 11) takaustoiminta;
- 12) luottotietotoiminta;
- 13) asuntosäästötoimintaan liittyvä asunto-osakkeiden ja -osuuksien sekä asuinkiinteistöjen välitys;
- 14) muu 1—13 kohdassa tarkoitettuun toimintaan verrattava tai niihin läheisesti liittyvä toiminta.

Talletuspankki saa lisäksi hoitaa postipalveluja postitoimiluvan haltijan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti sekä tarjota talletuspankin kanssa samaan konserniin tai osuuspankkien yhteenliittymään kuuluvalla yritykselle sen hallintoon liittyviä palveluja.

Talletuspankin yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako talletuspankki sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 3 §:n mukaisia sijoituspalveluja sekä mainitun lain 16 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua säilytys- ja hoitopalvelua.

31 §

Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta

Luottoyhteisö saa harjoittaa 30 §:n 1 momentissa tarkoitettua liiketoimintaa lukuun ottamatta talletusten hankkimista yleisöltä. Luottoyhteisö saa vastaanottaa yleisöltä muita vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja kuin talletuksia vain yleisen maksujenvälityksen ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskun yhteydessä. Luottoyhteisö voi harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa niin kuin kiinnitysluottopankkilaisissa säädetään.

Luottoyhteisön yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako luottoyhteisö sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 3 §:n mukaisia sijoituspalveluja sekä mainitun lain 16 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua säilytys- ja hoitopalvelua.

Luottoyhteisön yleistä maksujenvälitystä varten tilille vastaanotamiin vaadittaessa takaisinmaksettaviin varoihin sovelletaan, mitä 135—138 §:ssä säädetään talletuksesta.

32 §

Maksuliikeyhteisölle sallittu liiketoiminta

Maksuliikeyhteisö saa harjoittaa muuta 30 §:n 1 momentin 1, 2, 5, 6 ja 8 kohdassa tarkoitettua ja niihin verrattavaa tai niihin läheisesti liittyvää liiketoimintaa kuin talletusten hankkimista yleisöltä. Maksuliikeyhteisö ei saa myöskään vastaanottaa yleisöltä muita vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja muuten kuin yleisen maksujenvälityksen ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskun yhteydessä. Maksuliikeyhteisö ei saa myöntää luottoa.

Maksuliikeyhteisö ei saa omistaa osakkeita eikä osuuksia muussa yhteisössä kuin 14 §:ssä tarkoitettussa palvelu yrityksessä. Maksuliikeyhteisö ei saa tehdä muita johdannaissopimuksia kuin sellaisia korko- tai valuuttasidonnaisia vakioituja johdannaissopimuksia, jotka ovat päivittäisen vakuusvaatimuksen piirissä ja joiden tarkoituksena on kattaa maksuliikeyhteisön varoihin ja velkoihin liittyvät riskit.

Maksuliikeyhteisön yleistä maksujenvälitystä varten tilille vastaanottamiin vaadittaessa takaisinmaksettaviin varoihin sovelletaan, mitä 135—138 §:ssä säädetään talletuksesta.

33 §

Kiinteistöjen omistamista koskeva rajoitus

Luottolaitos saa sijoittaa kiinteistöihin sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin enintään määrän, joka vastaa 13 prosenttia luottolaitoksen taseen loppusummasta. Luottolaitoksen omistamiin kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin rinnastetaan edellä tarkoitettua osuutta laskettaessa luottolaitoksen kiinteistöyhteisölle antamat luotot ja sen puolesta antamat takaukset samassa suhteessa kuin luottolaitoksen omistamat kiinteistöyhteisön osakkeet tai osuudet ovat kiinteistöyhteisön osake- tai osuus- pääomasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua suhdelukua laskettaessa ei oteta huomioon kiinteistöjä eikä kiinteistöyhteisön osakkeita tai osuuksia, jotka:

- 1) ovat joutuneet luottolaitoksen haltuun maksamatta jääneen saamisen vakuutena; tai
- 2) on vuokrattu rahoitustoiminnan yhteydessä ja joiden arvon alenemisesta johtuva riski on olennaisilta osiltaan siirretty sopimuksin vuokralleottajalle.

Rahoitustarkastus voi erityisestä syystä määrääksi myöntää luvan poiketa 1 momentissa säädetystä vaatimuksesta.

Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle tiedot, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä säädetyn rajoituksen valvomiseksi. Rahoitustarkastus voi antaa valvonnan kannalta tarpeellisia määräyksiä ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja siitä, kuinka usein ilmoitus on tehtävä.

Tässä pykälässä säädetyn rajoituksen konsolidoidusta valvonnasta säädetään 81 §:ssä.

34 §

Rahalainan antamista koskevien osuuskuntalain säännösten soveltaminen

Osuuskuntalain (1488/2001) 8 luvun 7 §:ää ei sovelleta luottolaitokseen eikä sen konsolidointiryhmään kuuluvaan rahoituslaitokseen.

35 §

Omien ja konserniyritysten osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen ja debentuurien hankinnan rahoittaminen ja pantiksi ottaminen

Luottolaitos ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos saa antaa lainaa omien ja emoyrityksensä osakkeiden ja osuuksien hankkimiseen sekä ottaa niitä pantiksi 2—4 momentissa säädetyn rajoituksen. Vakuuden asettaminen luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen varoista edellä tarkoitettun lainan maksamisesta rinnastetaan lainan antamiseen.

Luottolaitos ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos saa, jollei 3 momentista muuta johdu, osakeyhtiölain (624/2006) 13 luvun 10 §:n 1 momentin, osuuskuntalain 8 luvun 7 §:n 1 momentin sekä velkakirjalain (622/1947) 34 §:n 3 momentin säännösten estämättä antaa lainaa omien tai emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseksi ja ottaa niitä pantiksi, jos ne ovat arvopaperimarkkinalain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja pörssi- tai markkina-arvopapereita, jos lainan antaminen tai pantin ottaminen kuuluu luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen tavanomaiseen liiketoimintaan ja jos laina on annettu taikka pantti otettu luotto- tai rahoituslaitoksen toiminnassa noudatetuina tavanomaisin ehdoin.

Luottolaitos ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos saa ottaa pantiksi omia ja emoyrityksen osakkeita ja osuuksia niiden merkinnän rahoittamiseksi annetun lainan vakuudeksi enintään määrän, joka vastaa nimellisarvoltaan 10 prosenttia lainan antaneen yrityksen, tai jos pantiksi on otettu lainan antaneen yrityksen emoyrityksen osakkeita tai osuuksia, emoyrityksen sidotusta pääomasta.

Luottolaitos ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos ei saa antaa luottoa samaan konsolidointiryhmään kuulumattomalle konserniyritykselle konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen osakkeiden tai osuuksien hankkimiseksi.

Mitä tässä pykälässä säädetään osakkeista ja osuuksista, sovelletaan vastaavasti kantarahasto-osuuksiin, sijoitusosuuksiin, pääomasijoituksiin, pääomalainoihin, debenttuureihin ja muihin sitoumuksiin, joilla on huonompi etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan muilla veloilla.

Toiminnan yleinen valvottavuus

36 §

Toimipaikat ja asiamiehen käyttäminen

Luottolaitoksella on oltava Suomessa pääkonttori ja vähintään yksi kiinteä toimipaikka. Luottolaitos voi harjoittaa toimintaansa lisäksi

sivuliikkeissä ja muissa toimipaikoissa. Sivuliikkeen perustamisesta ulkomaille säädetään 10 luvussa.

Luottolaitos voi harjoittaa liiketoimintaa myös asiamiehen välityksellä, jos asiamiehen käyttäminen ei haittaa luottolaitoksen riskien hallintaa ja sisäistä valvontaa eikä luottolaitoksen liiketoiminnan muuta hoitamista.

Luottolaitoksen on antaessaan liiketoimintaansa asiamiehen hoidettavaksi huolehdittava siitä, että luottolaitos saa asiamieheltä jatkuvasti viranomaisvalvontansa, riskien hallintansa ja sisäisen valvontansa kannalta tarpeelliset tiedot sekä siitä, että luottolaitos voi luovuttaa nämä tiedot edelleen Rahoitustarkastukselle ja lisäksi säästöpankkitarkastukselle, jos luottolaitos on säästöpankkitarkastuksen valvonnassa tai osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisölle, jos luottolaitos on keskusyhteisön valvonnassa.

Luottolaitoksen, joka aikoo harjoittaa liiketoimintaa muun kuin luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään tai osuuspankkien yhteenliittymään kuuluvan asiamiehen välityksellä, on ilmoitettava siitä Rahoitustarkastukselle ennen toiminnan antamista asiamiehen hoidettavaksi. Ilmoitusta ei tarvita, jos liiketoimintaa harjoitetaan asiamiehen välityksellä vain vähäisessä määrin. Luottolaitoksen ja asiamiehen välisessä sopimussuhteessa tapahtuvista merkittävästä muutoksista on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle. Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset ilmoituksen sisällöstä sekä siitä, milloin asiamiehen välityksellä harjoitettavaa liiketoimintaa voidaan pitää vähäisenä.

37 §

Luottolaitoksen sidonnaisuus

Luottolaitos ei saa olla merkittävästi sidoksissa sellaiseen luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön, johon sovellettavat Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion lait, asetukset

tai hallinnolliset määräykset estävät luottolaitoksen tehokkaan valvonnan, eikä muuhunkaan tahoon, jos merkittävä sidonnaisuus on muuten omiaan estämään luottolaitoksen tehokasta valvontaa.

Merkittävällä sidonnaisuudella tarkoitetaan 1 momenttia sovellettaessa sidossuhdetta, joka syntyy, kun:

1) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö suoraan tai välillisesti omistaa vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeista, jäsenosuuksista, takuuosuuksista tai yhtiöosuuksista;

2) luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on suoraan tai välillisesti vähintään 20 prosenttia jonkin yhteisön osakkeiden, jäsenosuuksien, takuuosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänimäärä perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen, niihin verrattaviin sääntöihin tai muuhun sopimukseen; taikka

3) luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on suoraan tai välillisesti oikeus nimittää tai erottaa vähintään yksi viidesosa jonkin oikeushenkilön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä taikka sellaisen toimielimen jäsenistä, jolla on tämä oikeus, ja nimittämis- tai erottamisoikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin 2 kohdassa tarkoitettu äänimäärä.

Jos luonnollisella henkilöllä on 2 momentissa tarkoitettu omistus, äänimäärä taikka nimittämis- tai erottamisoikeus yhdessä aviopuolisonsa tai kanssaan avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön kanssa, etenevässä tai takenevässä polvessa olevan sukulaisensa taikka tällaisen henkilön aviopuolison tai tällaisen henkilön kanssa avioliitonomaisissa suhteissa elävän henkilön kanssa taikka häneen muutoin merkittävässä taloudellisessa riippuvuussuhteessa olevan henkilön kanssa, on myös kyseessä olevan luonnollisen henkilön, hänen kanssaan edellä tässä momentissa tarkoitetuissa olosuhteissa elävän henkilön ja 2 momentissa tarkoitettun yhteisön tai muun oikeushenkilön välillä merkittävä sidonnaisuus.

Merkittävä sidonnaisuus syntyy myös kahden tai useamman sellaisen oikeushenkilön välille,

jotka ovat saman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön määräysvallassa.

38 §

Määräysvallan hankkiminen ulkomaisessa yrityksessä

Luottolaitos tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys ei saa hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa muussa ulkomaisessa yrityksessä kuin ulkomaisessa luottolaitoksessa tai sijoituspalveluyritykseen, rahastoyhtiöön tai vakuutusyhtiöön rinnastettavassa ulkomaisessa yrityksessä eikä sellaisessa ulkomaisessa luottolaitoksessa tai edellä tarkoitettussa muussa ulkomaisessa vakuutuslaitoksessa, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa, ellei yritys ole ilmoittanut siitä etukäteen Rahoitustarkastukselle taikka jos Rahoitustarkastus on ilmoituksen saatuaan kieltänyt hankinnan 2 momentissa säädetyssä ajassa.

Rahoitustarkastus voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää 1 momentissa tarkoitettun hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän tehokasta valvontaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos yritys kuuluu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään, ja vastaava ilmoitus on tehty Vakuutusvalvontavirastolle.

39 §

Luottolaitoksen kuuluminen ulkomaiseen konsolidointiryhmään

Jos luottolaitos kuuluu sellaiseen konsolidointiryhmään, johon ei sovelleta Suomen lakia, luottolaitoksen toimiluvan edellytyksenä on, että ulkomaan viranomaisella on riittävä toimivalta valvoa koko konsolidointiryhmää vastaavalla tavalla kuin tässä laissa säädetään taikka

että luottolaitoksen kuuluminen tällaiseen konsolidointiryhmään ei muuten vaaranna luottolaitoksen toiminnan vakautta. Luottolaitoksen toiminnan vakauden katsotaan vaarantuvan tässä pykälässä tarkoitettulla tavalla, jollei voida osoittaa, että konsolidoitu vakavaraisuus, konsolidoidut suuret asiakasriskit, konsolidointiryhmän sisäinen valvonta ja riskienhallintamenetelmät sekä omistusyhteisön omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus vastaavat tämän lain mukaisia vaatimuksia. Mitä tässä pykälässä säädetään konsolidointiryhmästä, sovelletaan vastaavasti muuhun kuin rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 6 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.

Omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus

40 §

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön johtaminen

Luottolaitoksen hallituksen ja toimitusjohtajan tulee johtaa luottolaitosta ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen jäsenten ja varajäsenten sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Hallituksen jäsenellä ja varajäsenellä sekä toimitusjohtajalla ja toimitusjohtajan sijaisella on lisäksi oltava sellainen yleinen luottolaitostoiminnan tuntemus kuin luottolaitoksen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua henkilöä ei pidetä luotettavana, jos hänet on lainvoiman saaneella tuomiolla viiden viimeisimmän vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen viimeisimmän vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton luottolaitoksen hallituksen jäseneksi tai varajäseneksi taikka toimitusjohtajaksi tai toimitusjohtajan sijaiseksi.

Rahoitustarkastus voi määrääjäksi, enintään viideksi vuodeksi, kieltää henkilöä toimimasta

luottolaitoksen hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä taikka toimitusjohtajana tai toimitusjohtajan sijaisena, jos:

1) tämä on osoittanut tehtävänsä hoidossa ilmeistä taitamattomuutta tai varomattomuutta ja on ilmeistä, että se voi vakavasti vahingoittaa luottolaitoksen vakaata toimintaa, tallettajien tai sijoittajien asemaa taikka velkojien etua; tai

2) hän ei täytä 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti omistusyhteisöön. Omistusyhteisön on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettujen hallintohenkilöidensä muutoksista viipymättä Rahoitustarkastukselle.

41 §

Luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön johdon erillisyyys

Luottolaitoksen toimitusjohtaja ja tämän sijainen eivät saa olla luottolaitoksen kanssa samaan konserniin tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan vakuutusyhtiön toimitusjohtajana tai tämän sijaisena.

Enemmistön luottolaitoksen hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole 1 momentissa tarkoitettun vakuutusyhtiön hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä taikka toimitusjohtajana tai tämän sijaisena, jollei Rahoitustarkastus myönnä tähän lupaa.

42 §

Osakkeiden ja osuuksien hankinnasta ilmoittaminen

Jos jonkun tarkoituksena on hankkia suoraan tai välillisesti luottolaitoksesta tai omistusyhteisöstä osuus, joka on vähintään 10 prosenttia osake- tai osuuspääomasta tai joka tuottaa vähintään 10 prosenttia osakkeiden tai osuuksien äänivallasta, hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Rahoitustarkastukselle.

Jos 1 momentissa tarkoitettua osuutta lisätään siten, että osuus kasvaa vähintään 20, 33 tai

50 prosenttiin osake- tai osuuspääomasta, tuottaa vähintään samansuuruisen äänivallan taikka siten, että luottolaitoksesta tai omistusyhteisöstä tulee tytäryritys, hankinnasta on myös ilmoitettava etukäteen Rahoitustarkastukselle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan, mitä arvopaperimarkkinalain 1 luvun 5 §:ssä sekä 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös silloin, kun osuuden omistus laskee alle 1 ja 2 momentissa säädetyn suuruisen osuuksien.

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen osuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava välittömästi tietoonsa tulleet osuuksien omistuksessa tapahtuneet muutokset.

Ilmoituksessa on annettava tarpeelliset tiedot osuuden suuruudesta ja sen omistajasta sekä omistajan asiakasriskeistä.

Tässä pykälässä tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos omistus luottolaitoksesta tai omistusyhteisöstä hankitaan välillisesti rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettussa laissa tarkoitettun ryhmittymän omistusyhteisön osakkeita hankkimalla ja ilmoitus tällaisen omistusyhteisön hankinnasta on tehty Vakuutusvalvontavirastolle.

43 §

Hankinnan vastustaminen

Rahoitustarkastus voi kolmen kuukauden kuluessa 42 §:ssä tarkoitettun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää osuuden hankinnan, jos omistajien luotettavuudesta ja sopivuudesta saadun selvityksen perusteella tai muuten on todennäköistä, että osuuden omistus vaarantaisi luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän varovaisten ja terveiden liikeperiaatteiden mukaisen liiketoiminnan.

Jos osuuden hankinta jätetään ilmoittamatta tai jos osuus on hankittu Rahoitustarkastuksen

kiellosta huolimatta, Rahoitustarkastus voi kieltää osakkeen- tai osuudenomistajan hankkimia osakkeita tai osuuksia koskevan saannon merkitsemisen osake- ja osakasluetteloon taikka jäsenluetteloon. Jos Rahoitustarkastus osuuden hankinnan jälkeen havaitsee osuuden omistuksen vakavasti vaarantavan luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän varovaisten ja terveiden liikeperiaatteiden mukaisen toiminnan, Rahoitustarkastus voi vaatia osakkeiden tai osuuksien saantoa koskevan osake- ja osakasluetteloon tai jäsenluetteloon tehdyn merkinnän mitätöitäväksi kerrallaan enintään vuoden määräajaksi.

Jos hankinnasta seuraa, että luottolaitoksesta tulee toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen ulkomaisen luottolaitoksen tai toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen, sijoituspalveluyritykseen tai vakuutusyhtiölaissa tarkoitettuun vakuutusyhtiöön rinnastettavan ulkomaisen yrityksen tytäryritys tai tällaisen ulkomaisen luottolaitoksen tai muun edellä tarkoitettun ulkomaisen yrityksen emoyrityksen tytäryritys, Rahoitustarkastuksen on pyydettävä tuon valtion valvontaviranomaisen lausunto hankinnasta. Samoin menetellään, jos luottolaitoksen määräämisvalta siirtyy samoille luonnollisille tai oikeushenkilöille kuin edellä tarkoitettussa ulkomaisessa luottolaitoksessa tai muussa ulkomaisessa yrityksessä.

5 luku

Luottolaitostoiminnan taloudelliset edellytykset

44 §

Vähimmäispääoma

Talletuspankin ja luottoyhteisön osakepääoman, osuuspääoman tai peruspääoman on oltava vähintään viisi miljoonaa euroa. Maksuliikeyhteisön osake- tai osuuspääoman on oltava vähintään miljoona euroa. Pääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä.

Omat varat

45 §

Ensisijaiset omat varat

Luottolaitoksen omiin varoihin luetaan ensisijaisina omina varoina seuraavat erät:

- 1) osakepääoma, osuus- ja lisäosuuspääoma sekä peruspääoma;
- 2) sijoitusosuuspääoma ja kantarahasto;
- 3) osake-, sijoitusosuus- ja kantarahastoanti-tilillä olevat varat;
- 4) pääomalainat, joiden ehdot Rahoitustarkastus on hyväksynyt;
- 5) vararahasto ja ylikurssirahasto;
- 6) vapaan oman pääoman rahastot ja käyttämättömät voittovarot, lukuun ottamatta 46 §:n mukaisesti toissijaisiin omiin varoihin luettavia eriä;
- 7) vapaaehtoinen varaus;
- 8) tilivuoden aikana kertynyt osavuositarkastuksen osoittama voitto, jos se on tilintarkastajan antaman lausunnon mukaan laskettu Rahoitustarkastuksen hyväksymällä tavalla noudattaen samoja periaatteita kuin tilikauden tuloksen laskemisessa;
- 9) muut Rahoitustarkastuksen hyväksymät, edellä mainittuihin eriin rinnastettavat erät.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen erät otetaan huomioon vähennettyinä niihin mahdollisesti kohdistuvalla luottolaitoksen yhteisöverokannan mukaisella verolla.

Edellä 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuihin eriin ei saa lukea eriä, joiden pääomaa ei ole maksettu luottolaitokselle. Mainitun momentin 1—4 kohdassa tarkoitettuihin eriin saa lukea ainoastaan eriä, joille maksettavan osingon, koron tai muun hyvityksen taikka pääoman palautuksen edellytyksenä on, että luottolaitoksella on jakokelpoisia varoja. Mainittuihin eriin ei saa lukea:

- 1) määräaikaaisia eriä;
- 2) eriä, jotka tuottavat kumulatiivisen oikeuden osinkoon, korkoon tai muuhun hyvitykseen;
- 3) eriä, joiden pääoman taikka osingon, koron tai muun hyvityksen maksamisesta on antanut vakuuden:

a) luottolaitos itse tai sen kanssa samaan konserniin kuuluva yhteisö;

b) yhteisö, joka lain tai sopimuksen perusteella on vastuussa luottolaitoksen veloista, tai tällaisen yhteisön kanssa samaan konserniin kuuluva yhteisö;

c) yhteisö, jonka äänivallasta a ja b kohdassa tarkoitettujen yhteisöiden omistavat yhteensä yli puolet, tai tällaisen yhteisön kanssa samaan konserniin kuuluva yhteisö.

Edellä 1 momentin 6—9 kohdassa tarkoitettuina erinä saadaan ottaa huomioon ainoastaan sellaiset erät, jotka ovat luottolaitoksen käytettävissä välittömästi ja rajoittamattomasti tappioiden kattamiseen heti niiden synnyttyä. Mainitun momentin 6 ja 8 kohdassa tarkoitetuista eristä on ennen niiden lukemista omiin varoihin eliminointava niihin mahdollisesti sisältyvät rahoitusvelkojen käyvän arvon muutoksesta johtuvat tuotot ja kulut.

Luottolaitos, joka on arvopaperistanut saamiensa 61 §:n mukaisesti, ei saa lukea 1 momentissa tarkoitettuihin eriin:

1) oman pääoman eriä, jotka perustuvat saamisten arvopaperistamisesta odotettaviin tuleviin tuottoihin;

2) tuottoja, jotka perustuvat takaukseen, jonka luottolaitos tai siihen 3 momentissa tarkoitettussa suhteessa oleva yhteisö on antanut arvopaperistettujen saamisten pääoman tai tuoton maksamisesta tai saamiin liittyvän riskin kattamiseksi muulla tavoin.

Tässä pykälässä tarkoitettujen erät otetaan huomioon määrään, joka niistä on merkitty tilinpäätökseen.

46 §

Toissijaiset omat varat

Luottolaitoksen omiin varoihin luetaan toissijaisina omina varoina seuraavat erät:

- 1) arvonorotusrahoisto ja uudelleenarvostusrahoisto;
- 2) käyvän arvon rahasto ja siihen rinnastettavat oman pääoman erät, lukuun ottamatta 152 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja eriä;

3) määräämättömäksi ajaksi annetut velkasitoumukset sekä 45 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitetut erät, jotka tuottavat kumulatiivisen oikeuden osinkoon, korkoon tai muuhun hyvitykseen, 3 momentissa säädetyin edellytyksin;

4) vähintään viiden vuoden pituiset debentuurit ja niihin rinnastettavat sitoumukset 3 momentissa säädetyin edellytyksin.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, käytettäessä 59 §:ssä tarkoitettua sisäisten luottoluokitusten menetelmää toissijaisiin omiin varoihin saadaan lukea kirjanpitoon merkittyjen arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksena syntyvä ylijäämä, kuitenkin enintään 0,6 prosenttia riskipainotettujen erien yhteismäärästä. Laskettaessa tässä momentissa tarkoitettua ylijäämää odotetut tappiot oman pääoman ehtoisista sijoituksista sisällytetään odotettuihin tappioihin, mutta niistä kirjattuja arvonalennuksia ei oteta huomioon. Sovellettaessa 69 ja 71 §:ää tässä momentissa tarkoitettuja eriä ei sisällytetä omiin varoihin. Arvopaperistamiseen perustuvia eriä, joihin 61 §:n 3 momentin mukaisesti sovelletaan 1 250 prosentin riskikerrointa, ei oteta huomioon tätä momenttia sovellettaessa.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetut velkasitoumukset saadaan lukea toissijaisiin omiin varoihin, jos ne täyttävät seuraavat edellytykset:

1) niiden pääoma maksetaan takaisin ainoastaan, jos Rahoitustarkastus liikkeeseenlaskijan hakemuksesta antaa siihen luvan;

2) niille suoritettavan koron maksamista voidaan sopimusehtojen mukaan lykätä luottolaitoksen taloudellisesta asemasta johtuvista syistä;

3) niiden pääoma voidaan käyttää tappioiden kattamiseen luottolaitoksen toiminnan aikana taikka ne voidaan muuten rinnastaa omaan pääomaan arvioitaessa velvollisuutta asettaa luottolaitos selvitystilaan;

4) niillä on huonompi etuoikeus kuin muilla luottolaitoksen veloilla;

5) luottolaitos tai muu 45 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettu yhteisö ei ole antanut vakuutta pääoman taikka koron tai muun hyvityksen maksamisesta;

6) niiden pääoma on maksettu luottolaitokselle.

Jos käyvän arvon rahaston tai siihen 1 momentin 2 kohdan mukaisesti rinnastettavan oman pääoman erien määrä on negatiivinen, se otetaan huomioon toissijaisten omien varojen määrän vähennyksenä.

Ennen 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen erien lukemista toissijaisiin omiin varoihin niistä on vähennettävä niihin kohdistuva luottolaitoksen yhteisöverokannan mukainen laskennallinen vero.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetut velkasitoumukset saadaan lukea toissijaisiin omiin varoihin, jos ne täyttävät edellä 3 momentin 4—6 kohdassa säädetyt edellytykset ja jos ne saadaan maksaa takaisin aikaisintaan viiden vuoden kuluttua liikkeeseen laskemisesta, jollei Rahoitustarkastus myönnä lupaa niiden ennenaikaiseen takaisinlunastukseen. Tällaiset velkasitoumukset saadaan kuitenkin niiden eräpäivää edeltävänä viitenä viimeisenä vuotena ottaa huomioon enintään määrään, joka saadaan vähentämällä edellisenä vuotena huomioon otetusta määrästä yksi viidesosa sitoumuksen alkuperäisestä määrästä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista eristä saadaan lukea omiin varoihin enintään 45 §:ssä tarkoitettujen erien yhteenlaskettua määrää vastaava määrä, josta on vähennetty 48 §:n 1 momentissa mainitut erät. Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuista eristä saadaan kuitenkin lukea omiin varoihin enintään puolet tästä määrästä.

Tässä pykälässä tarkoitettut erät otetaan huomioon määrään, joka niistä on merkitty tilinpäätökseen, lukuun ottamatta 2 momentissa tarkoitettuja odotettuja tappioita.

47 §

Muut omat varat

Laskettaessa 63 ja 64 §:ssä tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää koskevaa vaatimusta sekä 67 §:n 4 momentissa tarkoitettua suurten asiakasriskien enimmäismäärää omiin varoihin

saadaan lukea sen lisäksi, mitä 45 ja 46 §:ssä säädetään:

1) sellaiset 46 §:n 3 momentin 4—6 kohdan mukaiset edellytykset täyttävät debentuurit ja niihin rinnastettavat sitoumukset, jotka saadaan maksaa takaisin aikaisintaan kahden vuoden kulluttua liikkeeseen laskemisesta, jollei Rahoitustarkastus myönnä lupaa enneaikaiseen takaisinlunastukseen, ja joiden pääoman takaisinmaksua voidaan sopimusehtojen mukaan lykätä, jos takaisinmaksu johtaisi 63 tai 64 §:n mukaisen omien varojen vähimmäismäärän alittumiseen; sekä

2) 46 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetut sitoumukset, joita ei 46 §:n 7 momentin nojalla voida lukea toissijaisiin omiin varoihin.

Tässä pykälässä tarkoitetut erät otetaan huomioon määrään, joka niistä on merkitty tilinpäätökseen.

48 §

Vähennyserät

Luottolaitoksen ensisijaisten omien varojen määrästä vähennetään:

1) luottolaitoksen omistamat omat osakkeet, osuudet tai kantarahastotodistukset;

2) pitkävaikutteisten aineettomien hyödykkeiden hankintamenojen poistamaton osa;

3) tilikauden tuloksen tai kertyneiden voittovarojen sellaiset erät, jotka ovat syntyneet muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden käypään arvoon arvostamisesta ja jotka ylittävät tästä arvonnoususta aiheutuvan omien varojen lisävaatimuksen;

4) edellisten tilikausien ja tilikauden tappiot.

Luottolaitoksen ensi- ja toissijaisten omien varojen määrästä vähennetään:

1) sellaisen luottolaitoksen ja ulkomaisen luottolaitoksen sekä rahoituslaitoksen osakkeet, osuudet ja pääomalainat, jonka kaikista osakkeista tai osuuksista luottolaitos omistaa yli 10 prosenttia;

2) muut kuin 1 kohdassa tarkoitetut luottolaitoksen ja ulkomaisen luottolaitoksen sekä rahoitus-

laitoksen osakkeet, osuudet ja pääomalainat, siltä osin kuin niiden yhteismäärä yhdessä 4 kohdassa tarkoitettujen erien kanssa ylittää ennen ensisijaisten ja toissijaisten omien varojen yhteismäärästä tehtäviä vähennyksiä 10 prosenttia luottolaitoksen omista varoista;

3) sellaisen suomalaisen ja siihen rinnastettavan ulkomaisen vakuutuslaitoksen osakkeet, osuudet ja pääomalainat, jonka kaikista osakkeista tai osuuksista luottolaitos omistaa yli 10 prosenttia;

4) lainasaamiset talletuspankkien vakuusrahoiltoilta siltä osin kuin niiden määrä yhdessä 2 kohdassa tarkoitettujen erien kanssa ylittää 2 kohdassa tarkoitetun määrän;

5) määrä, jolla 71 §:ssä tarkoitettujen huomattavan omistuosuuden määrä ylittää mainitun pykälän 1 momentissa säädetyn rajan, sekä määrä, jolla tällaisten omistuosuuksien yhteenlaskettu määrä ylittää mainitun pykälän 2 momentissa säädetyn rajan;

6) selvityssaamiset, jotka syntyvät viidennen pankkipäivän jälkeen tehtyyn osasuoritukseen liittyvistä jo luovutetuista arvopapereista tai kauppahinnan maksuista sekä niiden jäljellä olevista eristä sopimuksen lakkaamiseen saakka.

Käytettäessä 59 §:n 1 momentissa tarkoitettua sisäisten luottoluokitusten menetelmää, ensi- ja toissijaisista omista varoista on lisäksi vähennettävä tämän menetelmän mukaisesti riskipainotettujen varojen yhteismäärästä kirjanpitoon merkittyjen arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotus, jos se on negatiivinen. Laskettaessa tässä momentissa tarkoitettua alijäämää odotettujen tappioiden oman pääoman ehtoisista sijoituksista sisällytetään odotettuihin tappioihin, mutta niistä kirjattuja arvonalennuksia ei oteta huomioon. Sovellettaessa 69 ja 71 §:ää omista varoista ei vähennetä tässä momentissa tarkoitettuja eriä. Arvopaperistamiseen perustuvia eriä, joihin 61 §:n 3 momentin mukaisesti sovelletaan 1 250 prosentin riskikerrointa, ei oteta huomioon tätä momenttia sovellettaessa.

Ensi- ja toissijaisista omista varoista on vähennettävä sen lisäksi, mitä edellä säädetään, edellä 3 momentissa tarkoitetut arvopaperistamisjärjestelyihin perustuvat erät, jos ne jätetään

61 §:n 3 momentin mukaisesti ottamatta huomioon omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa.

Puolet edellä 2—4 momentissa tarkoitetuista eristä vähennetään ensisijaisista omista varoista ja puolet toissijaisten omien varojen 46 §:n 7 momentin mukaisesta enimmäismäärästä. Mikäli toissijaisten omien varojen enimmäismäärä ei riitä vähennysten tekemiseen, ylimenevä osuus vähennetään ensisijaisista omista varoista.

Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetun vähennyksen sijasta voidaan vähentää luottolaitoksen omistusta vakuutuslaitoksessa vastaava osuus vakuutuslaitoksen vakuutusyhtiölain tai sitä vastaavan ulkomaisen lain mukaisesti lasketusta toimintapäätöksen vähimmäismäärästä.

Laskettaessa 2 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettuja vähennyksiä osakkeisiin, osuuksiin ja pääomalainoihin rinnastetaan yritykseltä olevat sellaiset saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla. Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja vähennyksiä laskettaessa luottolaitoksen omistamiksi katsotaan myös 71 §:n 3 momentin mukaisesti lasketut omistukset sellaisissa luottolaitoksissa ja ulkomaisissa luottolaitoksissa sekä rahoituslaitoksissa, joissa luottolaitoksella on 70 §:ssä tarkoitettu huomattava omistusosuus. Laskettaessa 2 momentin 1 ja 3 kohdassa sekä 6 momentissa tarkoitettuja vähennyksiä luottolaitoksen omistamiksi katsotaan myös sellaisen vakuutusomistusyhteisön ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisön, jotka ovat luottolaitoksen tytär- tai osakkuusyrityksiä, omistamat edellä tässä pykälässä tarkoitettut osakkeet, osuudet, pääomalainat ja niihin rinnastettavat saamiset, samassa suhteessa kuin luottolaitos omistaa tällaisen omistusyhteisön osakkeita tai osuuksia. Edellä tässä momentissa tarkoitettuja vähennyksiä laskettaessa ei oteta huomioon sijoituksia luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluviin yrityksiin.

Rahoitustarkastuksen luvalla 2, 6 tai 7 momentin mukainen vähennys voidaan jättää tekemättä, kun mainituissa momenteissa tarkoitettu sijoitus on toisen luottolaitoksen tai ulkomaisen luottolaitoksen, rahoituslaitoksen taikka suoma-

laisen tai siihen rinnastettavan ulkomaisen vakuutuslaitoksen liiketoiminnan tervehtyttämisen yhteydessä välttämätöntä taikka kun sijoitus on tehty rahoituslaitokseen, jonka tarkoituksena on pääasiassa omistaa muiden kuin luottolaitosten tai ulkomaisten luottolaitosten tai rahoituslaitosten osakkeita tai osuuksia ja rahoituslaitos ei kuulu toisen luottolaitoksen tai ulkomaisen luottolaitoksen taikka sijoituspalveluyrityksen tai siihen rinnastettavan ulkomaisen yrityksen konsolidointiryhmään.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään konsolidointiryhmään kuuluvista yhteisöistä, sovelletaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 3 §:ssä tarkoitettua yhteenliittymän keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen vakavaraisuutta laskettaessa mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettuihin yhteisöihin, jotka yhdistellään yhteenliittymänsä konsolidoitua vakavaraisuutta laskettaessa.

Tässä pykälässä tarkoitettut erät otetaan huomioon määrään, joka niistä on merkitty tilinpäätökseen, lukuun ottamatta 3 momentissa tarkoitettuja odotettuja tappioita.

Yleinen riskienhallinta

49 §

Yleissäännös riskienhallinnasta

Luottolaitos ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa luottolaitoksen vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle. Luottolaitoksella on oltava tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan on täytettävä luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/48/EY, jäljempänä *luottolaitosdirektiivi*, V liitteessä asetetut vaatimukset.

Luottolaitoksen riskienhallintaan ja muuhun sisäiseen valvontaan liittyvien tehtävien siirtämiseen sellaisen yrityksen hoidettavaksi, joka ei kuulu luottolaitoksen kanssa samaan konsoli-

dointiryhmään tai osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettussa laissa tarkoitettuun yhteenliittymään, sovelletaan, mitä 36 §:n 2—4 momentissa säädetään.

50 §

Riskikeskittymien seuranta

Luottolaitoksen on seurattava liiketoimiinsa sisältyviä maa-, valuuttakurssi-, korko- ja toimialariskejä ja asetettava niille rajat. Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle tiedot, jotka ovat tarpeen näistä riskeistä aiheutuvien keskittymien valvomiseksi.

Rahoitustarkastus voi antaa valvonnan kannalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä tämän pykälän mukaisen ilmoitusvelvollisuuden sisällyttä ja siitä, kuinka usein ilmoitukset on tehtävä.

51 §

Sisäiset liiketoimet

Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle sellaisista liiketoimista, joissa yhtenä osapuolena on luottolaitos ja toisena osapuolena on:

1) yritys, joka kuuluu luottolaitoksen kanssa samaan konserniin tai on luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen kirjanpitolaissa tarkoitettu omistusyhteyseritys;

2) sellainen luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan muun työnantajayrityksen perustama eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitettu eläkesäätiö, jonka toimintapiiriin kuuluvat henkilöt ovat työnantajayrityksen palveluksessa;

3) vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitettu eläkekassa, jonka toimintapiirissä voivat olla luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan muun työnantajayrityksen palveluksessa olevat henkilöt.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä vähintään neljännesvuosittain sellaisista

liiketoimista, joiden arvo tai, jos keskenään samanlaisia liiketoimia on tehty tässä momentissa tarkoitettuna ajanjaksona useita, niiden yhteenlaskettu arvo ylittää miljoona euroa tai viisi prosenttia liiketoimen osapuolena olevan luottolaitoksen omista varoista, jollei Rahoitustarkastus hyväksy korkeampaa ilmoitusrajaa.

Tässä pykälässä tarkoitettuja liiketoimia ei saa tehdä ehdoin, jotka poikkeavat toisistaan riippumattomien osapuolten välillä samanlaisissa liiketoimissa yleisesti noudatetuista ehdoista. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta konserniyritysten tarvitsemien hallinnollisten palvelujen hankkimiseen konserniin kuuluvalta yritykseltä eikä emoyrityksen tytäryritykselle myöntämiin pääoma- ja debentuurilainoihin, jotka ovat tarpeen tytäryrityksen pääomarakenteen vahvistamiseksi, eikä muuhunkaan tytäryrityksen rahoittamiseen silloin, kun tytäryritys on samaan konsolidointiryhmään kuuluva luottolaitos tai ulkomainen luottolaitos, rahoituslaitos tai palveluyritys taikka samaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluva rahoitus- tai vakuutusalan yritys ja emoyritys huolehtii yleisesti konsolidointiryhmän tai ryhmittymän varainhallinnasta.

Rahoitustarkastus voi antaa valvonnan kannalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen liiketoimien ilmoittamisesta.

52 §

Yleinen maksuvalmiusvaatimus

Luottolaitoksen maksuvalmiuden on oltava luottolaitoksen toimintaan nähden riittävällä tavalla turvattu.

53 §

Maksuliikeyhteisön maksuvalmius

Maksuliikeyhteisöllä on oltava sijoitettuna seuraaviin sijoituskohteisiin vähintään määrä, joka vastaa maksuliikeyhteisön sähköisen rahan liikkeeseenlaskua vastaan ja yleistä maksujen

välitystä varten vastaanottamiin varoihin perustuvien velkojen yhteenlaskettua määrää:

1) erät, joiden 58 §:ssä tarkoitettu riskikerroin on 0 prosenttia;

2) sellaiset saamiset luottolaitoksilta ja ulkomaisilta luottolaitoksilta, joiden 58 §:ssä tarkoitettu riskikerroin on 20 prosenttia;

3) muut, Rahoitustarkastuksen hyväksymät velkasitoumukset.

Tätä momenttia sovellettaessa omaisuuserät arvostetaan hankintamenon suuruusina tai, jos niiden raportointihetken todennäköinen luovutushinta on sitä alhaisempi, tämän määräisinä.

Maksuliikeyhteisö saa sijoittaa 1 momentissa tarkoitettuja varoja 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin eriin enintään määrän, joka vastaa maksuliikeyhteisön omien varojen kaksikymmenkertaista määrää.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen omaisuuserien määrä laskee alle mainitussa momentissa tarkoitettun määrän, Rahoitustarkastuksen on asetettava määräaika, jonka kuluessa maksuliikeyhteisön on ryhdyttävä toimenpiteisiin omaisuuserien määrän saattamiseksi mainitussa momentissa tarkoitettulle tasolle. Rahoitustarkastus voi tällöin ja muulloinkin maksuliikeyhteisön hakemuksesta määrääjäksi sallia, että maksuliikeyhteisön 1 momentissa tarkoitettujen velkojen katteena on muita kuin momentissa tarkoitettuja omaisuuseriä. Tällaisia omaisuuseriä saa kuitenkin olla enintään määrä, joka ei ylitä viittä prosenttia mainittujen velkojen tai maksuliikeyhteisön omien varojen määrästä, sen mukaan kumpi näistä on pienempi.

Vakavaraisuus

54 §

Vakavaraisuuden hallinta

Luottolaitoksen omien varojen määrän ja laadun on oltava jatkuvasti riittävä kattamaan luottolaitokseen kohdistuvat riskit, niin kuin tässä luvussa säädetään.

Luottolaitoksella on oltava vakavaraisuuteensa kohdistuvien riskien tunnistamista, mittaamista ja raportointia, riskien ottamista ja rajoit-

tamista sekä muuta riskien hallintaa samoin kuin riskien kattamista omilla varoilla koskevat, luottolaitoksen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät kirjalliset periaatteet ja menettelytavat, joita se noudattaa toiminnassaan.

Luottolaitoksen on asetettava tavoitteet 1 momentin perusteella määriteltyjen riskien kattamiseksi tarvittavalle omien varojen määrälle ja laadulle liiketoiminnoinnain tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla kohdennettuina.

55 §

Omien varojen vähimmäismäärä

Luottolaitoksella on oltava sen vakavaraisuuden turvaamiseksi omia varoja yhteensä vähintään määrä, joka tarvitaan kattamaan luottolaitoksen:

1) luottoriski niin kuin 57—61 §:ssä säädetään;

2) toiminnallinen riski niin kuin 62 §:ssä säädetään;

3) valuutta- ja hyödykeriski niin kuin 63 §:ssä säädetään;

4) kaupankäyntivarastoon liittyvät riskit niin kuin 64 ja 65 §:ssä säädetään.

Luottolaitoksen omien varojen on lisäksi oltava riittävät suhteessa luottolaitoksen:

1) suuriin asiakasriskeihin niin kuin 67—69 §:ssä säädetään;

2) huomattaviin omistusosuuksiin muissa yhteisöissä kuin luottolaitoksissa ja ulkomaisissa luottolaitoksissa, rahoituslaitoksissa ja palveluyrityksissä niin kuin 70 ja 71 §:ssä säädetään.

Luottolaitoksen omien varojen määrän tulee aina olla vähintään 44 §:ssä säädetyn vähimmäispääoman suuruinen.

Maksuliikeyhteisöllä on oltava 1 momentista poiketen omia varoja 66 §:ssä säädetty määrä.

Laskettaessa 1 momentin 1 ja 2 kohdassa sekä 2—4 momentissa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää, omiin varoihin luetaan, jollei 6 momentista muuta johdu, 45 §:ssä tarkoitettut ensisijaiset omat varat ja 46 §:ssä tarkoitettut toissijaiset omat varat, vähennettynä 48 §:n mukaisilla vähennyserillä.

Laskettaessa 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää sekä 67 §:n 4 momentissa tarkoitettua kaupankäyntivarastoon kohdistuvan asiakasriskin kattamiseksi vaadittavaa omien varojen vähimmäismäärää omiin varoihin saadaan lisäksi lukea 47 §:ssä tarkoitettut erät.

Osuuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten omien varojen vähimmäismäärästä säädetään lisäksi osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa.

56 §

Omien varojen vähimmäismäärää koskevat poikkeukset

Rahoitustarkastus voi luottolaitoksen hakemuksesta myöntää luvan siihen, että 55 §:n 1 momenttia, 2 momentin 1 kohtaa ja 4 momenttia sekä 84 §:n 1 momenttia ei sovelleta luottolaitoksen suomalaisen tytärluottolaitokseen. Lupa on myönnettävä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) varojen siirtämiselle emoluottolaitokselta tytärluottolaitokselle oman ja vieraan pääoman ehdoin ei ole oikeudellista estettä;

2) emoluottolaitos vastaa Rahoitustarkastuksen hyväksymällä tavalla tytärluottolaitoksen sitoumuksista;

3) tytärluottolaitos on sisällytetty emoluottolaitoksen konsolidoituun valvontaan.

Lupa voidaan myöntää, vaikka 1 momentin 2 kohdassa säädetty edellytys ei täyty, jos Rahoitustarkastus katsoo, että tytärluottolaitoksen toimintaan liittyvät riskit ovat vähäisiä.

57 §

Luottoriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä

Luottolaitoksella on oltava luottoriskin kattamiseksi omia varoja vähintään määrä, joka vastaa kahdeksaa prosenttia luottolaitoksen varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten riskipainotusta määrästä. Laskettaessa tässä pykälässä

tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää luottolaitoksen varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset painotetaan niihin liittyvän luottoriskin perusteella.

Tässä pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä on laskettava:

1) painottamalla varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten määrä valtiovarainministeriön asetuksella tarkemmin säädettyillä riskikertoimilla (*luottoriskin vakiomenetelmä*); tai

2) käyttämällä Rahoitustarkastuksen hyväksymää sisäisiin luottoluokituksiin perustuvaa menetelmää (*sisäisten luottoluokitusten menetelmä*).

Johdannaisopimukset, arvopapereiden myynti- ja takaisinostositoumukset, arvopaperilainaus sekä arvopaperikauppaan liittyvä maksuaikaluotto otetaan huomioon tässä pykälässä tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa luottolaitosdirektiivin III liitteen mukaisesti siinä säädettyin edellytyksin käyttäen joko mainitun liitteen 3 osassa tarkoitettua sopimusten käypään arvoon perustuvaa menetelmää, mainitun liitteen 4 osassa tarkoitettua sopimusten alkuperäiseen arvoon perustuvaa menetelmää, mainitun liitteen 5 osassa tarkoitettua vakiomenetelmää tai mainitun liitteen 6 osassa tarkoitettua sisäisten mallien menetelmää.

Saamisten arvopaperistamiseen liittyvän luottoriskin kattamiseksi vaadittavasta omien varojen vähimmäismäärästä säädetään 61 §:ssä.

Eriä, jotka 48 §:n nojalla vähennetään omista varoista, ei oteta huomioon tässä pykälässä tarkoitettuina varoina.

58 §

Luottoriskin vakiomenetelmä

Varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset painotetaan:

1) saamisen tai taseen ulkopuolisen sitoumuksen vastapuolen tai varojen luonteen perusteella suoraan määräytyvällä riskikertoimella; tai

2) soveltaen luottolaitoksen valitseman yhden tai useamman 3 momentin perusteella hy-

väksytyn luottoluokituslaitoksen luottoluokitukseen perustuvaa riskikerrointa.

Varat otetaan huomioon niiden kirjanpitoarvosta. Luottolaitoksen antamat takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset otetaan huomioon niiden luottovasta-arvon perusteella.

Rahoitustarkastus hyväksyy ne luottoluokituslaitokset, joiden antaman luottoluokituksen perusteella 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu riskikerroin määräytyy. Luottoluokituslaitos voidaan hyväksyä, jos sen toiminta täyttää Rahoitustarkastuksen tarkemmin määräämällä tavalla riittävät puolueettomuuden, riippumattomuuden, jatkuvuuden, julkisuuden ja luotettavuuden vaatimukset tai jos toisen ETA-valtion viranomaisen on hyväksynyt luottoluokituslaitoksen. Rahoitustarkastuksen on julkistettava luettelo hyväksytyistä luottoluokituslaitoksista sekä periaatteet, joihin luottoluokituslaitosten hyväksyminen perustuu.

Varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten jakamisesta riskiluokkiin, luokkiin sovellettavista riskikertoimista, taseen ulkopuolisten sitoumusten luottovasta-arvon laskemisesta sekä ulkoiseen luottoluokitukseen perustuvien riskikertoimien määräytymisestä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

59 §

Sisäisten menetelmien käyttö luottoriskin kattamiseksi vaadittavan omien varojen vähimmäismäärän laskemisessa

Rahoitustarkastus voi antaa luottolaitoksen hakemuksesta luvan siihen, että luottoriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä lasketaan käyttäen sisäisten luottoluokitusten menetelmää. Lupa on myönnettävä, jos luottoriskien luokitteluun ja hallintaan sovelletaan luotettavia ja johdonmukaisia menetelmiä, jotka täyttävät luottolaitosdirektiivin 84—89 artiklan ja VII liitteen mukaiset vaatimukset.

Rahoitustarkastus voi antaa luottolaitoksen hakemuksesta luvan siihen, että johdannais sopimukset ja niihin 57 §:n 3 momentin mukaisesti rinnastettavat sitoumukset otetaan huomioon luottoriskin kattamiseksi vaadittavaa omien va-

rojen vähimmäismäärää laskettaessa käyttäen luottolaitosdirektiivin III liitteen 6 osassa tarkoitettua sisäisten mallien menetelmää. Lupa on myönnettävä, jos luottolaitos käyttää luotettavia ja johdonmukaisia menetelmiä, jotka täyttävät mainitun liitteen mukaiset vaatimukset.

Jos Rahoitustarkastus on 77 §:n mukaisesti tehnyt päätöksen hyväksyä 1 tai 2 momentissa tarkoitettua menetelmän käyttö yhtenäisesti koko konsolidointiryhmässä, Rahoitustarkastuksen on ilman eri hakemusta annettava hyväksymispäätöksen ehtojen mukainen 1 tai 2 momentissa tarkoitettu momentissa tarkoitettu lupa konsolidointiryhmään kuuluvalla suomalaisella yritykselle.

Jos luottolaitos sisältyy toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen ulkomaisen luottolaitoksen konsolidoituun valvontaan ja hyväksymistä 1 tai 2 momentissa tarkoitettua menetelmän käyttämiselle yhtenäisesti koko konsolidointiryhmässä on haettu luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta vastaavalta toisen ETA-valtion viranomaiselta, Rahoitustarkastuksen on viivytyksettä saatuaan tiedon tämän viranomaisen päätöksestä annettava 1 tai 2 momentissa tarkoitettu lupa menetelmän käyttöönottoon päätöksen mukaisin ehdoin, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) ulkomaisen luottolaitoksen konsolidoitu valvonta vastaa luottolaitosdirektiivin mukaisia vähimmäisvaatimuksia;

2) konsolidoidusta valvonnasta vastaavan viranomaisen tekemä päätös on tehty ehdoin, jotka vastaavat mainitun direktiivin vaatimuksia.

60 §

Luottoriskin vähentämismenetelmien huomioonottaminen

Laskettaessa 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää, takaukset ja muut vakuudet sekä muut luottoriskin vähentämismenetelmät, jotka täyttävät luottolaitosdirektiivin 90—93 artiklan ja VIII liitteen mukaiset vähimmäisvaatimukset, saadaan ottaa huomioon omien varojen vähimmäismäärää vähentävinä.

61 §

Arvopapereiksi muunnettujen saamisten luottoriskin kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä

Tätä pykälää sovelletaan luottolaitosdirektiivin 4 artiklan 36—44 kappaleessa tarkemmin määriteltyihin järjestelyihin (*arvopaperistaminen*), joissa:

1) saamiseen tai muuhun omaisuuserään liittyvä luottoriski jaetaan etuoikeusluokkiin;

2) järjestelyyn perustuvat maksut riippuvat saamisen tai saamisryhmän tuotosta; ja

3) etuoikeusluokkien järjestys määrää tappioiden jakautumisen järjestelyn voimassaoloaikana.

Luottolaitoksella on oltava arvopaperistamiseen liittyvän luottoriskin kattamiseksi omia varoja vähintään luottolaitosdirektiivin 94—101 artiklan ja VI ja IX liitteen mukaisesti laskettu määrä.

Erät, jotka saivat 2 momentin nojalla 1 250 prosentin riskikertoimen, saadaan jättää sisällyttämättä 2 momentin mukaisiin riskipainotettuihin eriin, jos ne vähennetään omista varoista niin kuin 48 §:n 4 momentissa säädetään. Odotettuja tappioita eristä, joihin sovelletaan tätä momenttia, ei oteta huomioon laskettaessa 46 §:n 2 momentissa tarkoitettua ylijäämää eikä 48 §:n 3 momentissa tarkoitettua alijäämää.

62 §

Toiminnallisten riskien kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä

Luottolaitoksella on oltava toiminnallisten riskiensä kattamiseksi omia varoja määrä, joka vastaa vähintään 15 prosenttia luottolaitoksen tuotoista, jollei jäljempänä toisin säädetä. Tässä momentissa tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä lasketaan noudattaen luottolaitosdirektiivin 103 artiklan mukaista menetelmää (*perusmenetelmä*).

Luottolaitos voi 1 momentista poiketen laskea tässä pykälässä tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärän luottolaitosdirektiivin 104

artiklan mukaisesti (*toiminnallisten riskien vakiomenetelmä*) tehtyään tästä Rahoitustarkastukselle ilmoituksen.

Rahoitustarkastus voi antaa luottolaitoksen hakemuksesta luvan siihen, että tässä pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä lasketaan 1 ja 2 momentista poiketen noudattaen, mitä 2 momentissa mainitun artiklan 3 kappaleessa säädetään vaihtoehtoisesta laskentamenetelmästä (*toiminnallisten riskien vaihtoehtoinen vakiomenetelmä*).

Rahoitustarkastus voi antaa luottolaitoksen hakemuksesta luvan siihen, että tässä pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärää koskeva vaatimus lasketaan 1—3 momentista poiketen noudattaen, mitä luottolaitosdirektiivin 105 artiklassa säädetään (*kehittynyt menetelmä*). Lupa on myönnettävä, jos luottolaitos käyttää luotettavia ja johdonmukaisia menetelmiä, jotka täyttävät mainitun artiklan ja liitteen mukaiset vaatimukset. Luvan myöntämiseen sovelletaan, mitä 59 §:n 3 ja 4 momentissa ja 77 §:ssä säädetään.

Tässä pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä voidaan laskea käyttäen samankaltaisesti osittain 4 momentissa tarkoitettua laskentatapaa ja osittain yhtä 1, 2 tai 3 momentissa tarkoitetuista menetelmistä edellyttäen, että luottolaitoksen toiminnallisista riskeistä merkittävä osa tulee katetuksi 4 momentissa tarkoitettun kehittyneen menetelmän avulla. Rahoitustarkastuksen on tällöin asetettava luottolaitokselle määräaika, jonka kuluessa luottolaitoksen on siirryttävä käyttämään ainoastaan 4 momentissa tarkoitettua menetelmää.

63 §

Valuuttakurssi- ja hyödykeriskien kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä

Luottolaitoksella on oltava omia varoja määrä, joka riittää sen koko toiminnasta aiheutuvan valuuttakurssiriskin, hyödykeriskin ja niihin rinnastettavien riskien kattamiseen.

Tässä pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärää koskeva vaatimus lasketaan niin kuin sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten

omien varojen riittävydestä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/49/EY, jäljempänä *omien varojen direktiivi* säädetään.

Rahoitustarkastus voi antaa luottolaitoksen hakemuksesta luvan siihen, että tässä pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärää koskeva vaatimus lasketaan noudattaen, mitä omien varojen direktiivin V liitteessä säädetään. Lupa on myönnettävä, jos luottolaitos käyttää luotettavia ja johdonmukaisia menetelmiä, jotka täyttävät mainitun liitteen mukaiset vaatimukset. Luvan myöntämiseen sovelletaan, mitä 59 §:n 3 ja 4 momentissa ja 77 §:ssä säädetään.

64 §

Kaupankäyntivarastoon liittyvien riskien kattamiseksi vaadittava omien varojen vähimmäismäärä

Luottolaitoksella on oltava omia varoja vähintään määrä, joka riittää kaupankäyntivarastoon liittyvien seuraavien riskien ja niihin rinnastettavien riskien kattamiseen:

1) markkinoiden yleisestä kehityksestä aiheutuva riski (*yleisriski*);

2) arvopaperin liikkeeseenlaskijasta tai johdannaisopimuksen kohde-etuuden liikkeeseenlaskijasta aiheutuva riski (*erityisriski*);

3) merkintäsitoumuksista aiheutuva riski (*muu positioriski*);

4) arvopapereiden selvittämättä jääneistä kaupoista aiheutuva riski (*selvitysriski*);

5) vastapuolen maksukyvyttömyydestä aiheutuva riski (*vastapuoliriski*).

Kaupankäyntivarastoon luetaan:

1) sellaiset arvopaperit, hyödykkeet ja johdannaisopimukset, jotka luottolaitos on hankkinut voidakseen lyhyellä aikavälillä hyötyä niiden tosiasiallisista tai odotetuista osto- ja myyntihinnan välisistä eroista tai muista hinnan tai koron vaihteluista;

2) sellaiset velat ja johdannaisopimukset, jotka suojaavat edellä 1 kohdassa tarkoitettuja eriä; sekä

3) muut 1 ja 2 kohdassa mainittuihin eriin rinnastettavat erät.

Tässä pykälässä tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärä lasketaan niin kuin omien varojen direktiivissä säädetään. Rahoitustarkastus voi antaa luottolaitoksen hakemuksesta luvan siihen, että 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettu omien varojen vähimmäismäärää koskeva vaatimus lasketaan noudattaen, mitä mainitun direktiivin liitteessä V säädetään. Lupa on myönnettävä, jos luottolaitos käyttää luotettavia ja johdonmukaisia menetelmiä, jotka täyttävät mainitun liitteen mukaiset vaatimukset. Lupa sovelletaan, mitä 59 §:n 3 ja 4 momentissa ja 77 §:ssä säädetään.

65 §

Kaupankäyntivarastoon sovellettavat poikkeukset

Kaupankäyntivarastoon sisältyviä eriä ei lue- ta 57 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin varoihin eikä taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin lasket- taessa mainitun momentin mukaista omien varojen vähimmäismäärää.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, kaupankäyntivarastoon sisältyvät erät saadaan lukea 57 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin eriin, jos kaupankäyntivaraston arvo ei pysyvästi ylitä viittä prosenttia eikä koskaan kuutta prosenttia viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä, eikä pysyvästi 15 miljoonaa euroa eikä kos- kaan 20 miljoonaa euroa. Luottolaitokseen, johon sovelletaan tätä momenttia, ei sovelleta, mitä 64 §:ssä säädetään.

66 §

Maksuliikeyhteisön omien varojen vähimmäis- määrä

Maksuliikeyhteisöllä on oltava 57—65 §:ssä säädetystä poiketen omia varoja vähintään määrä, joka vastaa kahta prosenttia maksuliikeyhteisön sähköisen rahan liikkeeseenlaskua vastaan ja yleistä maksujenvälitystä varten vastaanotta- mien varojen yhteenlasketusta määrästä tai, jos tällaisten velkojen yhteismäärän viimeisen kuu-

den kuukauden kuukausittainen keskiarvo on tätä suurempi, kahta prosenttia mainitusta keskiarvosta. Jos maksuliikkeyhteisön toiminnan aloittamisesta on kulunut vähemmän kuin kuusi kuukautta, edellä mainitun keskiarvon sijasta sovelletaan maksuliikkeyhteisön toimintasuunnitelmassaan asettamaa, Rahoitustarkastuksen hyväksymää tavoitearvoa.

Maksuliikkeyhteisön on sovellettava niihin varoihin, jotka on sijoitettava 53 §:n 2 momentin mukaisesti, sellaisia rajoituksia, jotka ovat tarpeen maksuliikkeyhteisön suojaamiseksi varoihin liittyviltä markkinariskeiltä.

Suuret asiakasriskit

67 §

Asiakasriskit ja niitä koskeva ilmoitusvelvollisuus

Asiakasriskillä tarkoitetaan tässä laissa luottolaitoksen sellaisten varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärää, joiden vastapuoleen liittyvä maksukyvyttömyysriski kohdistuu samaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön taikka tällaisen henkilön kanssa samassa olemisessa taloudellisessa etuyhteydessä olevaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön. Asiakasriskien määrää laskettaessa varat otetaan huomioon niin kuin 58 §:n 2 momentissa säädetään. Taseen ulkopuoliset sitoumukset otetaan huomioon niiden nimellisarvosta tai, jos sitoumus koskee arvopaperin hankkimista, arvopaperin käyvästä arvosta tai sopimuksen mukaisesta arvosta.

Asiakasriskin katsotaan kohdistuvan takaaajaan, jos toinen luottolaitos tai ulkomainen luottolaitos taikka sijoituspalveluyritys tai siihen rinnastettava ulkomainen yritys on antanut omavalkaisen takauksen asiakkaan puolesta. Takauksen on täytettävä 60 §:n mukaiset ehdot.

Luottolaitoksen asiakasriskejä eivät kuitenkaan ole:

1) 48 §:ssä tarkoitettut erät, jotka on vähennetty luottolaitoksen omista varoista;

2) valuutan ostosta tai myynnistä syntyvät erät, jotka ilmenevät tavanomaisessa selvityksessä 48 tunnin kuluessa maksusta;

3) arvopapereiden ostosta tai myynnistä syntyvät erät, jotka ilmenevät tavanomaisessa selvityksessä viiden pankkipäivän kuluessa maksusta tai arvopaperin luovutuksesta sen mukaan, kumpi näistä toteutetaan aikaisemmin.

Jos luottolaitoksella on 64 §:ssä tarkoitettu kaupankäyntivarasto, siihen liittyvät asiakasriskit lasketaan omien varojen direktiivin 32 artiklan mukaisesti.

Luottolaitoksen on ilmoitettava asiakasriskinsä Rahoitustarkastukselle neljännesvuosittain. Rahoitustarkastus voi antaa valvonnan kannalta tarpeellisia määräyksiä ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä.

68 §

Asiakasriskien hallinta

Luottolaitoksen on seurattava jatkuvasti luottettavalla tavalla asiakasriskiensä määrää ja luonnetta. Luottolaitoksella on oltava asiakasriskiensä tunnistamista, mittaamista ja raportointia, asiakasriskien ottamista ja niiden kattamista omilla varoilla ja muuta asiakasriskien hallintaa koskevat, luottolaitoksen toiminnan luonteen ja laajuuteen nähden riittävät kirjalliset periaatteet ja menettelytavat, joita se noudattaa toiminnassaan.

69 §

Asiakasriskejä koskevat rajoitukset

Asiakasriski ei saa nousta määrään, joka ylittää 25 prosenttia luottolaitoksen omista varoista tai, jos 67 §:n 1 momentissa tarkoitettu asiakasryhteisö on luottolaitoksen emo- tai tytäryritys tai

emoyrityksen tytäryritys, määrään, joka ylittää 20 prosenttia luottolaitoksen omista varoista.

Suurten asiakasriskien yhteenlaskettu määrä ei saa ylittää 800 prosenttia luottolaitoksen omista varoista. Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan asiakasriskiä, jonka määrä on vähintään 10 prosenttia luottolaitoksen omista varoista.

Tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädettyjä rajoituksia laskettaessa ei oteta huomioon asiakasriskejä, jotka kohdistuvat luottolaitoksen tytäryritykseen, jos se on luottolaitos, ulkomainen luottolaitos, rahoituslaitos tai palveluyritys, joka on sisällytetty luottolaitoksen 73 §:ssä tarkoitettuun konsolidoituun valvontaan. Rajoituksia laskettaessa ei oteta huomioon myöskään asiakasriskejä, jotka kohdistuvat luottolaitoksen tytäryritykseen, jos se on luottolaitos, ulkomainen luottolaitos, rahoituslaitos tai palveluyritys taikka vakuutusyhtiölaissa tarkoitettu vakuutusyhtiö tai siihen rinnastettava ulkomainen vakuutuslaitos, joka kuuluu rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.

Rahoitustarkastus voi luottolaitoksen hakemuksesta myöntää luvan määrääjäksi ylittää 1 ja 2 momentissa säädetyn asiakasriskin, jos asiakasriski kohdistuu muuhun kuin 3 momentissa tarkoitettuun luottolaitoksen tytäryhtiöön. Ylityslupaa ei saa myöntää sellaisille asiakasriskeille, joiden tarkoituksena on parantaa konserniin kuuluvien yritysten rahoitusasemaa, jos rahoitus on hankittu konserniin kuuluvalta luottolaitokselta tai ulkomaiselta luottolaitokselta taikka sijoituspalveluyritykseltä tai siihen rinnastettavalta ulkomaiselta yritykseltä.

Muista kuin 3 ja 4 momentissa tarkoitetuista asiakasriskeistä, joita ei oteta huomioon sovellettaessa 1 ja 2 momenttia, säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

Luottolaitos voi ylittää 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen rajan kaupankäyntivarastoon liittyvän asiakasriskin määrällä, jos luottolaitoksella on siihen riittävästi omia varoja ja se täyttää omien varojen direktiivin 31 artiklassa ja VI liitteessä asetetut vaatimukset. Luottolaitoksen on neljännesvuosittain ilmoitettava ylityksen määrä ja asiakkaan nimi.

Huomattavat omistusosuudet

70 §

Huomattava omistusosuus

Huomattavalla omistusosuudella tarkoitetaan sellaista omistusosuutta toisessa yrityksessä (*kohdeyritys*), joka käsittää vähintään kymmenen prosenttia kohdeyrityksen kaikista osakkeista tai osuuksista taikka niin suuren määrän kohdeyrityksen osakkeita tai osuuksia, että ne tuottavat vähintään kymmenen prosenttia kohdeyrityksen kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä.

Tässä pykälässä tarkoitettu ääniosuus lasketaan noudattaen, mitä kirjanpitolaain 1 luvun 5 §:ssä säädetään.

71 §

Huomattavien omistusosuuksien suhde omiin varoihin

Luottolaitoksella on oltava omia varoja vähintään määrä, joka vastaa 15 prosenttia luottolaitoksen yhteenlasketuista sijoituksista kunkin sellaisen muun yrityksen kuin luottolaitoksen, ulkomaisen luottolaitoksen, rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen osakkeisiin, osuuksiin tai pääomalainoihin, jossa luottolaitoksella on huomattava omistusosuus.

Omien varojen on oltava lisäksi vähintään 60 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen sijoitusten yhteenlasketusta määrästä.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen sijoitusten määrää luottolaitoksen omistamiksi katsotaan myös sellaisen yrityksen osakkeet ja osuudet, joka on luottolaitoksen kirjanpitolaissa tarkoitettu omistusyhteyseritys, samassa suhteessa kuin luottolaitos omistaa tällaisen omistusyhteyserityksen osakkeita tai osuuksia.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja suhdelukuja laskettaessa ei oteta huomioon osakkeita, jotka luottolaitos on merkinnyt järjestämänsä osakeannin yhteydessä antamansa sitoumuksen perusteella, eikä vakuutusyhtiön tai siihen rinnastettavan ulkomaisen vakuutuslaitoksen osakkeita ja osuuksia, eikä osakkeita ja osuuksia, joi-

den omistaminen on luottolaitoksen asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämisen yhteydessä välttämätöntä.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta 72 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun luottolaitokseen eikä sen tytärluottolaitokseen, jonka tässä pykälässä tarkoitettujen omistukset on sisällytetty 80 §:ssä tarkoitettuun konsolidoituun valvontaan.

Konsolidoitua taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

72 §

Konsolidoidun valvonnan soveltamisala

Tämän lain säännöksiä yleisestä riskien hallinnasta, vakavaraisuudesta, asiakasriskeistä ja riskikeskittymien seurannasta sekä huomattavia omistussuusia ja kiinteistönomistusta koskevista rajoituksista sovelletaan, sen lisäksi, mitä edellä 33 §:ssä ja tässä luvussa säädetään, konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevaan luottolaitokseen sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella niin kuin jäljempänä tässä luvussa säädetään.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan lisäksi luottolaitokseen:

1) jonka emoyrityksenä olevan omistusyhteisön kotipaikka on Suomessa ja joka on taseen loppusummaltaan suurin tällaisen omistusyhteisön tytärluottolaitoksista;

2) jonka emoyrityksenä olevan omistusyhteisön kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa ja kumpikin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) emoyrityksen kotivaltiossa ei ole konsolidointiryhmään kuuluvaa ulkomaista luottolaitosta;

b) luottolaitoksen taseen loppusumma on suurempi kuin emoyrityksen minkään muun sellaisen tytärluottolaitoksen tai ulkomaisen tytärluottolaitoksen taseen loppusumma, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa; tai

3) jos Rahoitustarkastus on sopinut 91 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla konsolidointiryhmään kuuluvien ulkomaisten luottolaitosten valvonnasta vastaavien toisten ETA-valtioiden

viranomaisten kanssa siitä, että Rahoitustarkastus toimii ulkomaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta vastaavana valvontaviranomaisena ja että konsolidoituun valvontaan sovelletaan Suomen lakia.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta luottolaitokseen, joka on 1 tai 2 momentissa tarkoitettuna luottolaitoksen tytäryritys tai suomalaisen omistusyhteisön muu kuin 2 momentissa tarkoitettu tytäryritys. Tätä pykälää sovelletaan kuitenkin edellä sanotun estämättä luottolaitokseen, jonka tytär- tai omistusyhteisyhtiönä tai emoyrityksenä olevan omistusyhteisön tyttäri- tai omistusyhteisyhtiönä on vähintään yksi sellainen ulkomainen luottolaitos, sijoitusrahastolaisa tarkoitettuun rahastoyhtiöön rinnastettava ulkomainen yritys tai rahoituslaitos, joka sijaitsee Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei myöskään sovelleta, jos Rahoitustarkastus on sopinut 91 §:n 1 momentin mukaisesti muiden konsolidointiryhmään kuuluvien ulkomaisten luottolaitosten valvonnasta vastaavien viranomaisten kanssa siitä, että toisen ETA-valtion toimivaltainen viranomaisvastaa luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta.

73 §

Konsolidoidun valvonnan ulottuvuus

Luottolaitoksen konsolidoituun taloudelliseen asemaan sisällytetään konsolidointiryhmän emoyrityksenä 72 §:n 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos tai mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettu omistusyhteisö sekä konsolidointiryhmän tytäryrityksinä emoyrityksen suomalaiset ja ulkomaiset tytäryritykset, jotka ovat luottolaitoksia, ulkomaisia luottolaitoksia, rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Jäljempänä tässä luvussa ja 6 luvussa konsolidointiryhmän emoyrityksellä tarkoitetaan tässä momentissa tarkoitettua emoyritystä, konsolidointiryhmän tytäryrityksellä tässä momentissa tarkoitettua tytäryritystä ja konsolidointiryhmällä tässä momentissa tarkoitettuja konsolidointiryhmän emoyri-

tystä ja sen tytäryrityksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Jos 72 §:n 1 tai 2 §:ssä tarkoitettu luottolaitos kuuluu rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun sellaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään, jossa rahoitusalan yritysten osuus on mainitun lain 4 §:n 2 momentin 1 kohdassa lasketulla tavalla suurempi kuin vakuutusalan yritysten osuus tämän lain 35 §:n 4 momenttia sekä 80, 81 ja 99 §:ää sovellettaessa 1 momentissa tarkoitettuna konsolidointiryhmän emoyrityksenä pidetään 1 momentista poiketen ryhmittymän omistusyhteisöä, jollei Rahoitustarkastus yksittäistapauksessa toisin päättä. Omistusyhteisöön sovelletaan tällöin, mitä tässä laissa säädetään rahoituslaitoksesta. Mainittuja pykäläiä sovellettaessa 1 momentissa tarkoitettuna konsolidointiryhmän tytäryrityksenä pidetään myös sellaista sijoitusrahastolaissa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja säilytysyhteisöä ja niihin rinnastettavaa ulkomaista yhteisöä, johon 1 momentissa tai tässä momentissa tarkoitettuna emoyrityksellä on 16 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Rahoitustarkastuksen on ennen tässä momentissa tarkoitettua päätöstä pyydettävä asiasta lausunto muilta rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 2 §:n 1 momentin 14 kohdassa tarkoitetuilta keskeisiltä valvontaviranomaisilta.

Konsolidointiryhmän emoyrityksen ja sen tytäryritysten sekä niiden kirjanpitolaissa tarkoitettujen suomalaisten yhteis- ja omistusyhteisyri-tysten ja niihin rinnastettavien ulkomaisten yritysten varat, velat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset sekä tuotot ja kulut yhdistellään luottolaitoksen konsolidoituun taloudelliseen asemaan noudattaen soveltuvin osin, mitä konsernitilinpäätöksen laatimisesta on säädetty, niin kuin Rahoitustarkastus tarkemmin määrää.

Konsolidointiryhmän tytäryritys saadaan jättää huomioon ottamatta, jos sen taseen loppusumma on vähemmän kuin yksi prosentti sen emoyrityksen viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa. Jos tytäryritysten taseiden yhteenlaskettu loppusumma on vähintään viisi prosenttia konsolidointiryhmän emoyrityksen konsernitaseen

loppusummasta, taikka jos yritys on yhdisteltävä konsernitilinpäätökseen, tytäryritys on kuitenkin otettava huomioon. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti yhteis- ja omistusyhteisyri-tykseen emoyrityksen omistusosuutta tällaisessa yrityksessä vastaavassa suhteessa.

Konsolidointiryhmän tytär-, yhteis- tai omistusyhteisyri-tytys voidaan jättää huomioon ottamatta Rahoitustarkastuksen kussakin yksittäistapauksessa antaman päätöksen mukaisesti, jos yrityksen huomioon ottaminen ei ole tarpeen luottolaitoksen konsolidoidun valvonnan tavoitteiden saavuttamiseksi.

74 §

Konsolidointiryhmän riskienhallinta

Konsolidointiryhmän emoyri-tytys ja konsolidointiryhmän tytäryri-tykset eivät saa toiminnas- saan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa konsolidoidulle vakavaraisuudelle. Tässä pykälässä tarkoitettuna yrityksellä on oltava tehokkaan riskienhallinnan mahdollis- tava luotettava hallinto sekä toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskien- hallintajärjestelmät. Hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan on täytettävä luottolai- tosdirektiivin V liitteessä asetetut vaatimukset. Tässä momentissa tarkoitettuun yritykseen so- velletaan, mitä 49 §:n 2 momentissa säädetään.

75 §

Konsolidoidut omat varat

Konsolidoituina ensisijaisina omina varoina otetaan huomioon konsolidointiryhmän emoyri- tyksen konsernitaseen mukaiset 45 §:ssä tarkoi- tetut erät, konsernitaseen mukainen konsernire- servi ja konsernitaseen mukainen vähemmistön osuus konsernin omasta pääomasta, joista on vä- hennetty konsernitaseen mukainen liikearvo ja konsernitaseeseen sisältyvät 48 §:n 1 momentis- sa tarkoitettut erät.

Konsolidoituina toissijaisina omina varoina otetaan huomioon konsolidointiryhmän emoyri-

tyksen konsernitaseen mukaiset 46 §:ssä tarkoitettut erät.

Konsolidoituina muina omina varoina otetaan huomioon konsolidointiryhmän emoyrityksen konsernitaseen mukaiset 47 §:ssä tarkoitettut erät.

Laskettaessa konsolidoitujen omien varojen yhteismäärää, 1—3 momentissa tarkoitettujen erien yhteismäärästä vähennetään konsolidointiryhmän emoyrityksen konsernitaseen mukaiset 48 §:n 2—4 momentissa tarkoitettut erät.

76 §

Konsolidoitu vakavaraisuusvaatimus

Luottolaitoksella on oltava konsolidoituja omia varoja määrä, joka tarvitaan kattamaan konsolidoidut 55 §:n 1 momentissa tarkoitettut riskit. Maksuliikeyhteisöllä on oltava konsolidoituja omia varoja määrä, joka vastaa 66 §:ssä säädettyä osuutta konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten vastaanottamien, mainitussa pykälässä tarkoitettujen varojen yhteenlasketusta määrästä.

Laskettaessa 63 ja 64 §:ssä tarkoitettujen riskien kattamiseksi vaadittavaa konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten välisiä riskiasemia ei vähennetä.

Tätä pykälää sovellettaessa luottolaitoksen tytäryrityksenä pidetään 73 §:n 1 momentista poiketen myös muuta tytäryritystä kuin luottolaitosta, ulkomaista luottolaitosta, rahoituslaitosta ja palveluyritystä. Luottolaitoksen tytäryrityksenä ei kuitenkaan pidetä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 2 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua vakuutusalan yritystä, joka kuuluu mainitun lain 3 §:ssä

tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään.

77 §

Kehittyneiden menetelmien soveltaminen konsolidointiryhmässä

Rahoitustarkastus voi hyväksyä konsolidointiryhmän emoyrityksen sekä sen kaikkien tytärluottolaitosten ja tytär-sijoituspalveluyritysten yhteisestä hakemuksesta 59 ja 62—64 §:ssä tarkoitettua menetelmän käyttämisen yhtenäisesti koko konsolidointiryhmässä, edellyttäen, että menetelmä täyttää sille tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset.

Jos luottolaitoksella on tytäryrityksiä, jotka ovat ulkomaisia luottolaitoksia tai suomalaisiin sijoituspalveluyrityksiin rinnastettavia ulkomaisia yrityksiä, joiden kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa, 2 momentissa tarkoitettua hyväksymisen edellytyksenä on lisäksi, että näiden tytäryritysten valvonnasta vastaavat viranomaiset ovat antaneet suostumuksensa hyväksymiseen. Rahoitustarkastus voi kuitenkin kuultuaan edellä tarkoitettuja viranomaisia päättää hyväksymisestä ilman kaikkien viranomaisten suostumusta, jos viranomaiset eivät kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta ole saavuttaneet asiassa yhteisymmärrystä.

Rahoitustarkastus voi päättää edellä tässä pykälässä tarkoitettua menetelmän hyväksymisestä ehdoin, jotka vastaavat sellaisen ETA-valtion lakia, jossa konsolidointiryhmään kuuluvalla ulkomaisella luottolaitoksella tai sijoituspalveluyritykseen rinnastettavalla ulkomaisella yrityksellä on kotipaikka. Tämän momentin soveltamisen edellytyksenä on, että siihen on luottolaitoksen tehokkaan valvonnan edellyttämä painava syy.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta, jos luottolaitoksen emoyritys on ulkomainen luottolaitos tai ulkomaisen luottolaitoksen omistusyhteisö ja tällaisen ulkomaisen luottolaitok-

sen konsolidoituun valvontaan sovelletaan toisen ETA-valtion lakia.

78 §

Konsolidoidun vakavaraisuuden hallinta

Luottolaitoksen konsolidoitujen omien varojen määrän ja laadun on oltava jatkuvasti riittävät kattamaan luottolaitokseen konsolidoituun taloudelliseen asemaan kohdistuvat riskit, niin kuin tässä luvussa säädetään.

Konsolidointiryhmän emoyrityksellä tai 72 §:n 2 momentissa tarkoitetulla luottolaitoksella on oltava luottolaitoksen konsolidoituun vakavaraisuuteen liittyvien riskien tunnistamista, mittaamista ja raportointia, riskien ottamista ja rajoittamista sekä muuta riskien hallintaa samoin kuin riskien kattamista omilla varoilla koskevat, konsolidointiryhmän rakenteeseen sekä sen toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät kirjalliset periaatteet ja menettelytavat, joita se noudattaa konsolidointiryhmän toiminnassa. Tässä momentissa tarkoitetun yrityksen on asetettava sisäiset tavoitteet näiden riskien kattamiseksi tarvittavalle konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärälle. Tavoitteet on asetettava erikseen kunkin konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen ja liiketoiminnon osalta.

Rahoitustarkastus voi 2 momentissa tarkoitetun yrityksen hakemuksesta myöntää luvan siihen, että 54 §:ää ei sovelleta konsolidointiryhmään kuuluvaan luottolaitokseen. Lupa on myönnettävä, jos kullekin konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle on asetettu riittävä, 1 momentissa tarkoitettu omien varojen tavoite yrityksen liiketoiminnan kullekin osa-alueelle, lukuun ottamatta konsolidoidun valvonnan tavoitteiden kannalta vähäisiä yrityksiä ja liiketoiminta-alueita. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luvan myöntäminen ei vaaranna luottolaitoksen vakavaraisuuden valvontaa.

79 §

Konsolidoidut asiakariskit ja niiden hallinta sekä konsolidoitujen riskikeskittymien ja sisäisten liiketoimien seuranta

Konsolidoitujen asiakasriskien suhteesta konsolidoituihin omiin varoihin on voimassa, mitä 69 §:ssä säädetään.

Konsolidointiryhmän emoyrityksen tai 72 §:n 2 momentissa tarkoitetun luottolaitoksen on seurattava jatkuvasti luotettavalla tavalla konsolidoitujen asiakasriskien määrää ja luonnetta. Yrityksellä on oltava konsolidoitujen asiakasriskien tunnistamista, mittaamista ja raportointia, asiakasriskien ottamista ja niiden kattamista omilla varoilla sekä muuta konsolidoitujen asiakasriskien hallintaa koskevat, konsolidointiryhmän toiminnan luonteeseen ja laajuuteen nähden riittävät kirjalliset periaatteet ja menettelytavat, joita se noudattaa toiminnassaan.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun yrityksen on seurattava konsolidoituja 50 §:ssä tarkoitettuja riskejä ja ilmoitettava ne Rahoitustarkastukselle niin kuin mainitussa pykälässä säädetään. Rahoitustarkastus voi antaa valvonnan kannalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä tämän momentin mukaisen ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja siitä, kuinka usein ilmoitukset on tehtävä.

Mitä 51 §:ssä säädetään luottolaitoksen velvollisuudesta ilmoittaa Rahoitustarkastukselle pykälässä tarkoitetut sisäiset liiketoimet ja Rahoitustarkastuksen oikeudesta antaa ilmoitusvelvollisuutta koskevia tarkempia määräyksiä, sovelletaan vastaavasti 2 momentissa tarkoitettuun yritykseen ja Rahoitustarkastuksen oikeuteen antaa tällaiselle yritykselle ilmoittamisvelvollisuutta koskevia määräyksiä.

80 §

Konsolidoidut huomattavat omistusosuudet

Luottolaitoksella on oltava konsolidoituja omia varoja vähintään määrä, joka on 15 prosenttia konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten yhteenlasketuista sijoituksista sellaisen kon-

solidointiryhmään kuulumattoman muun yrityksen kuin luottolaitoksen, ulkomaisen luottolaitoksen, rahoituslaitoksen tai palveluyrityksen osakkeisiin, osuuksiin tai pääomalainoihin, jossa konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on huomattava omistusosuus.

Konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärän on oltava lisäksi vähintään 60 prosenttia konsolidointiryhmään kuuluvien yritysten 1 momentissa tarkoitettujen sijoitusten yhteenlasketusta määrästä.

Konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen sovelletaan, mitä 71 §:n 3 ja 4 momentissa sanotaan luottolaitoksesta.

81 §

Konsolidoitu kiinteistönomistus

Konsolidointiryhmän emoyrityksen ja konsolidointiryhmän tytäryritysten yhteenlaskettu 33 §:ssä tarkoitettu kiinteistönomistus ei saa ylittää määrää, joka on 13 prosenttia emoyrityksen konsolidoidun taseen loppusummasta.

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitettua konsolidoitua suhdelukua siihen ei sisällytetä luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvalla kiinteistöyhteisölle annettuja luottoja eikä tällaisen kiinteistöyhteisön puolesta annettuja takauksia, jos kiinteistöyhteisö yhdistellään konsolidoituun taseeseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu luottolaitoksen konsolidoitu tase laaditaan konsolidointiryhmän emoyrityksen ja konsolidointiryhmän tytäryritysten taseiden yhdistelmänä noudattaen, mitä kirjanpitolaisissa ja 155 §:ssä säädetään konsernitilinpäätöksen laatimisesta.

Rahoitustarkastus voi erityisestä syystä määrääjäksi myöntää poikkeuksen 1 momentin vaatimuksista.

Konsolidointiryhmän emoyrityksen tai 72 §:n 2 momentissa tarkoitettun luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle tiedot, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä säädetyn rajoituksen valvomiseksi. Rahoitustarkastus voi antaa valvonnan kannalta tarkempia määräyksiä tämän pykälän mukaisen ilmoitusvelvollisuuden

sisällöstä ja siitä, kuinka usein ilmoitukset on tehtävä.

Vakavaraisuustietojen julkistaminen

82 §

Vakavaraisuustietojen julkistamisvelvollisuus

Luottolaitoksen on vähintään vuosittain julkistettava vakavaraisuuttansa koskevat, luottolaitosdirektiivin XII liitteessä tarkoitettut tiedot. Tätä momenttia ei sovelleta, jos luottolaitos tai sen sellainen emoyritys, jonka kotipaikka on Suomessa tai toisessa ETA-valtiossa, on velvolinen julkistamaan vastaavat konsolidoidut tiedot.

Konsolidointiryhmän emoyrityksen on julkistettava 1 momentissa tarkoitettut tiedot konsolidoidusta vakavaraisuudestaan. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos luottolaitoksen emoyritys on ulkomainen luottolaitos tai ulkomaisen luottolaitoksen omistusyhteisö ja tällaisen ulkomaisen luottolaitoksen konsolidoituun valvontaan sovelletaan toisen ETA-valtion lakia.

Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, luottolaitoksen, joka on sellaisen luottolaitoksen tai omistusyhteisön merkittävä tytäryritys, jonka kotipaikka on toisessa Euroopan talousalueen valtiossa, on kuitenkin julkistettava omien varojensa määrä ja omien varojensa vähimmäismäärä tai, jos tällainen tytärluottolaitos on velvollinen täyttämään konsolidoidun vakavaraisuusvaatimuksen, konsolidoitujen omien varojensa määrä ja konsolidoitujen omien varojensa vähimmäismäärä sekä omien varojensa tai konsolidoitujen omien varojensa hallintaa koskevat tiedot, niin kuin luottolaitosdirektiivin 72 artiklassa säädetään. Tytärluottolaitosta pidetään merkittävänä, jos sen taseen tai, jos tiedot ilmoitetaan konsolidoidun vakavaraisuuden perustella, tytärluottolaitoksen konsernitaseen loppusumman osuus emoyrityksen konsernitaseen loppusummasta on vähintään kymmenen prosenttia.

Luottolaitoksella, johon sovelletaan 1 momenttia, sekä 2 momentissa tarkoitettulla konso-

lidointiryhmän emoyrityksellä tai luottolaitoksella on oltava tämän pykälän soveltamista koskevat kirjalliset periaatteet. Periaatteista on käytävä ilmi, miten ja kuinka usein tässä pykälässä tarkoitettut tiedot julkistetaan sekä miten tietojen oikeellisuus on todennettu.

Jos tässä pykälässä tarkoitettut tiedot eivät sisälly tilinpäätökseen, toimintakertomukseen tai osavuosikatsaukseen, ne on julkistettava yhtenä kokonaisuutena ja tilinpäätöksessä, toimintakertomuksessa tai osavuosikatsauksessa on ilmoitettava, miten ja kuinka usein tiedot julkistetaan.

Tietojen ilmoittamiseen toimintakertomuksessa tai tilinpäätöksessä sovelletaan sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, mitä toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen laatimisesta muualla säädetään.

83 §

Julkistamista koskevat poikkeukset

Mitä 82 §:ssä säädetään, ei koske tietoja, jotka ovat merkitykseltään epäolennaisia taikka jotka kuuluvat liikesalaisuuden piiriin tai ovat muuten salassapidettäviä. Jos tietoja on jätetty julkistamatta liikesalaisuuden tai salassapitovelvollisuuden nojalla, luottolaitoksen on kuitenkin julkistettava, miltä osin tietoja ei ole julkistettu, perusteet tietojen julkistamatta jättämiselle sekä yleisiä tietoja seikoista, joita koskevat yksityiskohtaiset tiedot on jätetty julkistamatta. Rahoitustarkastus voi vaatia, että tiedot, jotka tässä momentissa mainitulla perusteella on jätetty julkistamatta, on julkistettava, jos Rahoitustarkastus katsoo, että momentissa tarkoitettujen edellytykset tietojen julkistamatta jättämiselle eivät täyty.

Rahoitustarkastus voi erityisestä syystä vaatia, että 82 §:n nojalla julkistettavat tiedot on julkistettava tilinpäätöksen liitetiedoissa, toimintakertomuksessa tai osavuosikatsauksessa taikka muulla rahoitusmarkkinoilla yleisesti käytössä olevalla tavalla tai että ne on julkistettava useammin kuin vuosittain, kuitenkin enintään neljännesvuosittain. Rahoitustarkastus voi myös erityisestä syystä vaatia, että 82 §:ssä tarkoitettujen tietojen oikeellisuus on todennettava tilin-

tarkastuksella tai muulla Rahoitustarkastuksen määräämällä tavalla.

Rahoitustarkastus voi 82 §:ssä tarkoitettun luottolaitoksen tai sen emoyrityksen hakemuksesta myöntää luvan siihen, että 82 §:n 2 momenttia ei sovelleta, jos luottolaitos on tässä laissa tarkoitettuun luottolaitokseen tai tällaisen luottolaitoksen omistusyhteisöön rinnastettavan Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa sijaitsevan yrityksen tytäryritys, ja luottolaitoksen emoyritys julkistaa mainitussa momentissa tarkoitettut tiedot tätä lakia vastaavalla tavalla.

6 luku

Taloudellisen aseman valvonta sekä alemmanasteisten säädösten ja määräysten antaminen ja poikkeuslupien myöntäminen

Taloudellisten toimintaedellytysten seuranta

84 §

Ilmoitusvelvollisuus

Luottolaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle 5 luvussa säädettyjen omien varojen vähimmäismäärän laskemiseksi tarvittavat tiedot neljännesvuosittain.

Konsolidointiryhmän emoyrityksen tai 72 §:n 2 momentissa tarkoitettun yrityksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle tässä luvussa säädettyjen konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärän laskemiseksi tarvittavat tiedot neljännesvuosittain.

Rahoitustarkastus voi antaa tässä pykälässä tarkoitettun ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä valvonnan kannalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä.

85 §

Vakavaraisuuden hallinnan valvonta

Rahoitustarkastuksen on vähintään vuosittain laadittava arvio siitä, täyttääkö luottolaitos 5 luvussa säädetty vaatimukset. Arvioinnin laajuus-

nessa ja arviointitiheydessä on otettava huomioon luottolaitoksen toiminnan luonne ja laajuus sekä se, miten merkittävä luottolaitos on rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta.

Arvion tulee sisältää sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, seuraavat seikat:

1) luottolaitoksen muusta kuin kaupankäyntivarastosta johtuva korkoriski ja sen hallintaan sovellettavien periaatteiden riittävyys;

2) luottolaitoksen maksuvalmiusriski ja sen hallintaan sovellettavien periaatteiden riittävyys myös muilta kuin 52 ja 53 §:ssä säädettyiltä osin;

3) luottolaitoksen keskittyneisyysriski ja mahdollisten hajautusvaikutusten käsittely riskien ja vakavaraisuuden hallinnassa myös muilta kuin 67—69 §:ssä säädettyiltä osin;

4) sovellettaessa 59 §:n 1 momentissa tarkoitettuja sisäisen luottoluokituksen menetelmiä luottolaitosdirektiivin VII liitteen 4 osan 41 ja 42 kohdassa tarkoitettujen sekä sovellettaessa 63 §:n 3 momentissa ja 64 §:n 3 momentissa tarkoitettuja menetelmiä omien varojen direktiivin V liitteessä tarkoitettujen kuormituskokeiden tulokset;

5) edellä 60 §:ssä tarkoitettujen luottoriskin vähentämismenetelmien käytöstä aiheutuvan jäännösriskin hallintaa koskevien periaatteiden riittävyys;

6) arvopaperistetuista eristä johtuvien riskien kattamiseksi tarvittavien omien varojen vähimmäismäärän riittävyys sekä sellaisten järjestelyjen vaikutus, joiden nojalla luottolaitokselle on mahdollisesti jäänyt tällaisiin eriin kohdistuvaa välitöntä tai välillistä riskiä;

7) arvio siitä, onko kaupankäyntivarasto arvostettu riittävän varovasti, jotta luottolaitokselle ei aiheudu merkittäviä tappioita sen joutuessa nopeasti myymään tai suojaamaan kaupankäyntivarastoon kuuluvia eriä.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettun korkoriskin toteutuminen voi alentaa luottolaitoksen omia varoja tai konsolidoituja omia varoja enemmän kuin 20 prosenttia, Rahoitustarkastuksen on vaadittava luottolaitokselta selvitys toimenpiteistä, joihin se aikoo ryhtyä korkoriskin

johdosta. Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten tässä momentissa tarkoitettu korkoriskin toteutuminen määritellään.

Taloudellisten toimintaedellytysten korjaaminen

86 §

Lisäpääomavaatimus

Rahoitustarkastus voi, jos luottolaitoksen omien varojen riittävyttä suhteessa kokonaisriskiin ei voida muuten varmistaa, enintään kolmen vuoden ajaksi asettaa luottolaitokselle tarvittavan korkeamman vaatimuksen luottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärälle kuin mitä edellä 55 §:n 1 momentissa säädetään. Rahoitustarkastus voi asettaa tällaisen korkeamman vaatimuksen, jos se 85 §:ssä säädetyn arvion perusteella katsoo, että luottolaitos ei täytä 49, 54 tai 68 §:ssä säädettyjä vaatimuksia ja tämän johdosta:

1) luottolaitoksen omien varojen määrä ei riitä täyttämään luottolaitoksen 54 §:n 2 momentin mukaisesti arvioimaa kokonaisriskinsä edellyttämää pääomatarvetta ja siihen perustuvaa mainitun pykälän 3 momentin mukaista pääomatavoitettaan, tai

2) luottolaitos on arvioinut edellä tarkoitettun pääomatarpeensa ja siihen perustuvan pääomatavoitteensa olennaisesti puutteellisella tai virheellisellä tavalla eikä luottolaitoksen omien varojen määrä riitä täyttämään luottolaitoksen todellisen kokonaisriskin edellyttämää pääomatarvetta.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Rahoitustarkastus voi asettaa 1 momentissa säädettyin edellytyksin 72 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettulle luottolaitokselle sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella konsolidoidun lisäpääomavaatimuksen, jos Rahoitustarkastus 85 §:ssä säädetyn arvion perusteella katsoo, että luottolaitos ei täytä 74 tai 78 §:ssä tai 79 §:n 2 momentissa säädettyjä vaatimuksia.

87 §

Omien varojen kartuttamisvelvollisuus

Jos luottolaitoksen omat varat vähenevät alle 55 §:n 1 momentin, 2 momentin 1 kohdan tai 3 momentin tai 86 §:n 1 momentin mukaisen määrän taikka luottolaitoksen konsolidoidut omat varat vähenevät alle 76 §:n, 79 §:n 1 momentin tai 86 §:n 2 momentin mukaisen määrän, luottolaitoksen tai omistusyhteisön on viipymättä ilmoitettava siitä Rahoitustarkastukselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää koskevien vaatimusten täyttämiseksi. Rahoitustarkastuksen on saatuaan edellä tarkoitetun ilmoituksen tai muuten tiedon omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen vähenemisestä alle vaaditun määrän asetettava määräaika, jonka kuluessa luottolaitoksen omia varoja ja konsolidoituja omia varoja koskeva vaatimus on toimiluvan peruuttamisen uhalla täytettävä. Jos vaatimusta ei ole määräajan päättymisen jälkeenkään täytetty, Rahoitustarkastus voi tehdä päätöksen toimiluvan peruuttamisesta.

Jos luottolaitos on rahoitus- ja vakuutusryhmittymistä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymän osakasyritys tai tällaisen ryhmittymän emoyrityksen tytäryritys ja ryhmittymän omien varojen määrä vähenee alle mainitun lain 19 §:ssä säädetyn määrän, luottolaitokseen sovelletaan vastaavasti, mitä 1 momentissa säädetään. Rahoitustarkastuksen on ennen 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä pyydettävä siitä lausunto muilta mainitussa laissa tarkoitetuilta keskeisiltä valvontaviranomaisilta.

88 §

Omien varojen määrästä johtuvat voittovarojen käytön rajoitukset

Jos luottolaitoksen omien varojen määrä alittaa 55 §:n 1 momentin, 2 momentin 1 kohdan tai 3 momentin taikka 86 §:n 1 momentin mukaisen määrän, luottolaitos ei saa jakaa voittoa tai muuta tuottoa omalle pääomalle eikä käyttää voitto-

varoja omien osakkeiden lunastamiseksi tai niiden hankkimiseksi muulla tavalla, ellei Rahoitustarkastus erityisestä syystä määrääjäksi myönnä poikkeusta kiellosta. Jos luottolaitoksen konsolidoitujen omien varojen määrä alittaa 76 §:n, 79 §:n 1 momentin tai 86 §:n 2 momentin mukaisen määrän, luottolaitos ja sen konsolidointiryhmään kuuluva yritys eivät saa jakaa voittoa tai muuta tuottoa omalle pääomalle eivätkä käyttää voittovaroja omien osakkeidensa lunastamiseksi tai niiden hankkimiseksi muulla tavalla, ellei Rahoitustarkastus erityisestä syystä määrääjäksi myönnä poikkeusta kiellosta.

Luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvan muun osakeyhtiömuotoisen rahoituslaitoksen kuin sijoituspalveluyrityksen osakkeenomistajan oikeudesta osinkoon on 1 momentin estämättä voimassa, mitä osakeyhtiölain 13 luvun 7 §:ssä säädetään.

Jos luottolaitos on rahoitus- ja vakuutusryhmittymistä annetussa laissa tarkoitettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymän osakasyritys tai tällaisen ryhmittymän emoyrityksen tytäryritys ja ryhmittymän omien varojen määrä vähenee alle mainitun lain 19 tai 22 §:ssä säädetyn vähimmäismäärän, luottolaitokseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen sovelletaan vastaavasti, mitä edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä pyydettävä siitä lausunto muilta mainitussa laissa tarkoitetuilta keskeisiltä valvontaviranomaisilta.

Valvonnan julkisuus ja yhteistyö valvonnassa

89 §

Valvontaperiaatteiden ja sovellettavien säännösten julkistaminen

Rahoitustarkastuksen on:

- 1) julkistettava 85 §:ssä tarkoitettua arviota koskevat yleiset periaatteet;
- 2) pidettävä yleisön saatavilla tiedot 5 luvun ja tämän luvun säännöksistä sekä 5 luvun ja tämän luvun nojalla annetuista säädöksistä ja mää-

räyksistä sekä siitä, mitä Euroopan unionin lainsäädännön mukaisia sääntely- ja soveltamisvaihtoehtoja Suomessa sovelletaan;

3) pidettävä yleisön saatavilla tilastotietoja 5 luvun ja tämän luvun sekä niiden nojalla annettujen säädösten ja määräysten soveltamisesta.

90 §

Yhteistyö taloudellista asemaa koskevien vaatimusten valvonnassa

Rahoitustarkastus valvoo 5 luvun säännösten noudattamista yhteistyössä sellaisten ulkomaisten luottolaitosten sijoituspalveluyrityksiin rinnastettavien ulkomaisten yritysten valvonnasta vastaavien viranomaisten kanssa, jotka valvovat luottolaitoksen kanssa samaan 73 §:n 1 momentissa tarkoitettuun tai ulkomaiseen konsolidointiryhmään kuuluvia yrityksiä.

Rahoitustarkastuksen tarkastus- ja tietojensaantioikeudesta ja velvollisuudesta antaa tietoja säädetään Rahoitustarkastuksesta annetussa laissa.

91 §

Konsolidoitua valvontaa koskevien tehtävien siirtäminen toiselle valvontaviranomaiselle

Rahoitustarkastus voi tehdä yhden tai useamman muun ETA-valtion valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että konsolidoidusta valvonnasta vastaavana valvontaviranomaisena toimii toinen ETA-valtion valvontaviranomainen ja että konsolidoituun valvontaan sovelletaan kyseisen valtion lakia. Tässä momentissa tarkoitettu sopimus voidaan tehdä, jos konsolidointiryhmän emoyritys ei ole suomalainen luottolaitos.

Rahoitustarkastus voi tehdä yhden tai useamman ETA-valtion valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että Rahoitustarkastus toimii konsolidoidusta valvonnasta vastaavana valvontaviranomaisena muussa kuin 73 §:n 1 momentissa tarkoitettussa konsolidointiryhmässä ja että konsolidoituun valvontaan sovelletaan Suomen lakia. Tässä momentissa tarkoitettu sopimus voi-

daan tehdä, jos konsolidointiryhmään kuuluu vähintään yksi suomalainen luottolaitos.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu sopimus voidaan tehdä, jos siihen on konsolidoidun valvonnan tehokkaan järjestämisen edellyttämä painava syy. Rahoitustarkastuksen on laadittava sopimuksesta kirjallinen valvontapöytäkirja, joka on kaikkien 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun konsolidointiryhmään kuuluvien luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten valvonnasta vastaavien viranomaisten allekirjoitettava. Rahoitustarkastuksen on annettava valvontapöytäkirja tiedoksi tällaisen konsolidointiryhmän emoyritykselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle.

Tarkemmat säännökset, määräykset ja poikkeusluvut

92 §

Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään:

1) luottoriskin omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovellettavista varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten riskikertoimista sekä taseen ulkopuolisten sitoumusten luottovasta-arvokertoimista käytettäessä 58 §:n mukaista vakiomenetelmää;

2) eristä, jotka saadaan jättää huomioon ottamatta laskettaessa 69 §:ssä tarkoitettuja asiakasriskirajoituksia;

3) luottolaitosdirektiivin VII liitteen 2 osan 12 ja 15 kohdan ja 4 osan 44, 48, 66, 71, 86 ja 95 kohdan huomioon ottamisessa sovellettaessa 59 §:ää;

4) luottolaitosdirektiivin VIII liitteen 1 osan 15—17, 20 ja 21 kohdan sekä mainitun liitteen 3 osan 72, 73 ja 89 kohdan huomioon ottamisesta sovellettaessa 59 §:ää;

5) omien varojen direktiivin 19 artiklan huomioon ottamisesta sovellettaessa 64 §:ää.

Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään lisäksi, jollei 93 §:stä muuta johdu, siitä, milloin luottolaitoksen toisessa ETA-valtiossa olevalta velalliselta olevat saamiset ja taseen ul-

kopuoliset sitoumukset tai luottolaitoksen toisessa ETA-valtiossa olevat varat tai vakuudet saadaan ottaa huomioon 55 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa edellä tarkoitettussa toisessa valtiossa sovellettavien säännösten ja määräysten mukaisesti.

93 §

Rahoitustarkastuksen määräystenantovaltuus

Rahoitustarkastus antaa luottolaitosdirektiivin, omien varojen direktiivin sekä sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoiden toiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/46/EY täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat määräykset 5 luvussa säädettyjen vaatimusten soveltamisesta.

Rahoitustarkastus voi määrätä, että sen estämättä, mitä 92 §:n nojalla annetussa asetuksessa säädetään, luottolaitoksen toisessa ETA-valtiossa olevalta velalliselta oleviin saamisiin ja taaseen ulkopuolisiin sitoumuksiin, tällaisessa valtiossa oleviin varoihin taikka saamisiin tai sitoumuksiin, joiden vakuus on toisessa ETA-valtiossa, sovelletaan 55 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa tällaisessa toisessa valtiossa sovellettavien säännösten ja määräysten mukaista riskiluokitusta tai -kerrointa, joka on ankarampi kuin mitä 92 §:n nojalla annetussa asetuksessa säädetään. Tässä momentissa tarkoitettu määräys voidaan antaa, jos siihen on edellä tarkoitettun valtion erityisiin oloihin perustuva, tehokkaan valvonnan edellyttämä painava syy.

94 §

Poikkeusten myöntäminen

Rahoitustarkastus voi 93 §:ssä mainituissa direktiiveissä säädettyin edellytyksin myöntää luottolaitoksen tai sen omistusyhteisön hakemuksesta luvan poiketa siitä, mitä 5 luvussa tai sen nojalla annetussa asetuksessa säädetään tai Rahoitustarkastuksen määräyksissä määrätään.

Rahoitustarkastus voi luottolaitoksen tai sen omistusyhteisön hakemuksesta sallia, että luottolaitoksen, joka on sisällytetty ulkomaisen luottolaitoksen konsolidoituun valvontaan, 55 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen ja siihen liittyvään ilmoitusvelvollisuuteen sovelletaan tällaisen ulkomaisen luottolaitoksen kotivaltion lainsäädäntöä, jos se ei merkittävästi poikkea tämän lain säännöksistä.

7 luku

Talletus- ja vakuusrahastosuoja ja varautuminen poikkeusoloihin

Talletussuoja

95 §

Talletussuojarahaston jäsenyyden

Talletuspankkien tallettajien saamisten turvaamiseksi talletuspankin on kuuluttava talletussuojarahastoon.

Talletuspankin on ilmoitettava talletussuojarahastolle ja Rahoitustarkastukselle, millä tavalla sen ulkomailta olevan sivuliikkeen tallettajien saamiset on turvattu.

96 §

Talletussuojarahaston säännöt

Talletussuojarahaston säännöt ja niiden muutokset vahvistaa valtiovarainministeriö.

Säännöissä on mainittava:

- 1) rahaston nimi ja kotipaikka;
- 2) kannatusmaksun perimisajankohta;
- 3) valtuuskunnan jäsenten lukumäärä, eroamisikä ja toimikausi sekä valtuuskunnan päätösvaltaisuus ja tehtävät;
- 4) hallituksen jäsenten lukumäärä, eroamisikä, toimikausi sekä hallituksen päätösvaltaisuus ja tehtävät;
- 5) rahaston tilikausi;
- 6) tilintarkastajien lukumäärä ja toimikausi;
- 7) sääntöjen muuttamistapa.

Lisäksi säännöissä on mainittava ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen osalta talletussuojarahaston jäseneksi ottamisesta, erottamisesta ja eroamisesta, talletussuojarahaston liittymismaksun perusteista ja talletussuojarahaston korvausvelvollisuuden perusteista.

97 §

Talletussuojarahaston hallinto

Talletussuojarahastoa hoitaa siihen kuuluvien talletuspankkien ja jäsenenä olevien ulkomaisten luottolaitosten valitsema valtuuskunta ja valtuuskunnan valitsema hallitus. Hallituksen jäsenistä ainakin yhden tulee edustaa talletussuojarahaston jäsenenä olevia ulkomaisten luottolaitosten sivuliikkeitä.

98 §

Talletussuojarahaston kannatusmaksu

Talletuspankin ja talletussuojarahaston jäsenenä olevan ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen on vuosittain maksettava talletussuojarahastolle tallettajien saamisen turvaamiseksi kannatusmaksu.

99 §

Talletuspankin kannatusmaksun suuruus

Talletuspankin kannatusmaksu muodostuu kiinteästä maksusta ja pankin vakavaraisuuteen perustuvasta maksusta. Kiinteä maksu on 0,05 prosenttia pankin 105 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavien talletusten yhteismäärästä. Vakavaraisuuteen perustuva maksu on 0,125 prosenttia luvusta, joka saadaan, kun 55 §:n 1 momentin mukaisesti laskettujen riskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen vähimmäismäärän ja omien varojen suhde kerrotaan pankin 105 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavien talletusten yhteismäärällä. Vakavaraisuuteen perustuva maksu on kuitenkin enintään 0,25 prosenttia mainituista talletuksista. Jos pankki on 72 §:n 1 momentissa tarkoitettu konsolidoin-

tiryhmän emoluottolaitos tai siihen mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti rinnastettu luottolaitos, vakavaraisuuteen perustuva maksu lasketaan konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärän konsolidoitujen omien varojen ja talletusten konsolidoidun yhteismäärän perusteella. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvaan luottolaitokseen sovelletaan lisäksi, mitä 73 §:n 2 momentissa säädetään.

Osuuspankkien yhteenliittymään kuuluville talletuspankeille lasketaan yhteinen kannatusmaksu osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 8 §:n mukaisesti lasketun yhteenliittymän vakavaraisuuden perusteella, niin kuin yhteenliittymä olisi yksi luottolaitos. Osuuspankkien yhteenliittymään kuuluvien pankkien kannatusmaksun maksaa talletussuojarahastolle yhteenliittymän keskusyhteisö. Keskusyhteisön maksama kannatusmaksu jaetaan sen jäsenluottolaitosten kesken maksettavaksi jäsenluottolaitosten 55 §:n 1 momentin mukaisesti lasketun omien varojen vähimmäismäärän suhteessa. Rahoitustarkastuksen luvalla kannatusmaksu voidaan jakaa myös muulla tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu talletusten yhteismäärä, omien varojen määrä ja omien varojen vähimmäismäärä määräytyvät kannatusmaksun maksamista edeltävän tilikauden vahvistetun tilinpäätöksen perusteella.

100 §

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen kannatusmaksu

Talletussuojarahaston jäsenenä olevan, ETA-valtiossa toimiluvan saaneen ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen kannatusmaksu määräytyy 99 §:n mukaisesti. Sivuliikkeen kannatusmaksun perusteena on kuitenkin sivuliikkeen ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (1608/1993) 7 a §:n perusteella korvattavien talletusten yhteismäärä. Vakavaraisuuteen perustuva maksu laskettaessa ulkomaisen luottolaitoksen omien varojen yhteismäärään luetaan erät, jotka ulkomaisen luottolaitoksen kotival-

tion säännösten mukaan saadaan kyseisiin eriin lukea.

Talletussuojarahaston jäsenenä olevan, Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa toimiluvan saaneen ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen kannatusmaksu on 0,05 prosenttia sivuliikkeen talletusten yhteismäärästä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu talletusten yhteismäärä sekä 1 momentissa tarkoitettujen varojen määrä määräytyvät kannatusmaksun maksamista edeltävän tilikauden vahvistetun tilinpäätöksen perusteella.

101 §

Kannatusmaksun alentaminen ja korottaminen

Kun talletussuojarahaston varojen ja velkojen erotuksena laskettu nettovarallisuus on vähintään kaksi prosenttia talletuspankkien yhteenlasketuista, 105 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavista talletuksista, kannatusmaksu on yksi kolmasosa 99 ja 100 §:ssä säädetystä kannatusmaksusta.

Jos talletussuojarahasto on 109 §:n mukaisesti joutunut ottamaan toimintaansa varten lainaa, Rahoitustarkastus voi määrätä 1 momentissa, 99 §:ssä ja 100 §:n 1 momentissa säädetyn kannatusmaksun korotettavaksi enintään 1,5 prosentiksi 99 §:ssä ja 100 §:n 1 momentissa tarkoitettujen korvattavien talletusten yhteismäärästä tai enintään 0,25 prosentiksi 100 §:n 2 momentissa tarkoitettujen sivuliikkeen talletusten yhteismäärästä, kunnes talletussuojarahasto on maksanut edellä tarkoitettua lainaa takaisin.

102 §

Kannatusmaksun perimisen keskeyttäminen

Talletussuojarahaston valtuuskunta voi päätää, että kannatusmaksun periminen keskeytetään, jos talletussuojarahaston varojen ja velkojen erotuksena laskettu nettovarallisuus on vähintään kymmenen prosenttia talletuspankkien yhteenlasketusta, 105 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavien talletusten yhteismäärästä.

103 §

Talletussuojarahaston itsenäisyys

Talletussuojarahastoon kuuluvalla talletuspankilla ei ole oikeutta vaatia osuuttaan talletussuojarahastosta erotettavaksi itselleen eikä luovuttaa sitä toiselle. Tätä osuutta ei saa lukea pankin varoiksi.

104 §

Talletussuojarahaston maksuvelvollisuuden alkaminen

Jos talletuspankki ei ole maksanut talletussopimuksen ja tämän lain mukaisesti talletuspankissa tilillä olevia tallettajan erääntyneitä ja riidattomia saamisista, tallettaja voi ilmoittaa asiasta Rahoitustarkastukselle.

Rahoitustarkastuksen on 21 päivän kuluessa 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta tai asiasta muutoin tiedon saatuaan päätettävä, onko talletussuojarahaston maksettava pankin tallettajien 105 §:n 1—3 momentissa tarkoitettujen saamisten maksuvelvollisuuden määräämisen edellytyksenä on, että 1 momentissa tarkoitettujen saamisen maksamatta jääminen on saadun selvityksen perusteella johtunut pankin maksu- tai muista taloudellisista vaikeuksista eivätkä vaikeudet Rahoitustarkastuksen arvion mukaan ole tilapäisiä.

Rahoitustarkastuksen on arvioitessaan 2 momentissa tarkoitettujen vaikeuksien tilapäisyyttä otettava huomioon 105 §:ssä tarkoitettu yhteisvastuu.

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava 2 momentissa tarkoitettua päätöksestään talletussuojarahastolle, talletuspankin vakuusrahastolle, talletuspankille ja valtiovarainministeriölle. Jos pankilla on ulkomailla sivuliike, päätöksestä on lisäksi ilmoitettava sivuliikkeen sijaintivaltion valvontaviranomaiselle ja suojajärjestelmälle.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua Rahoitustarkastuksen päätöksen toteuttamiseksi talletuspankin on toimitettava talletussuojarahastolle tiedot tallettajista ja heidän 105 §:n 1—3 momentissa tarkoitetuista saamisistaan. Talletussuojarahas-

to ei saa antaa tietoja muille kuin viranomaisille, joilla 141 §:n mukaan on oikeus saada salassa pidettäviä tietoja.

105 §

Korvattavat saamiset

Talletussuojarahaston varoista korvataan talletuspankissa tilillä olevat ja tilille vielä kirjautumattomat maksujenvälityksessä olevat tallettajan samassa talletuspankissa olevat saamiset, kuitenkin enintään 25 000 euron määrään asti. Jos tiliä käytetään sijoituspalveluun siten kuin sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 33 §:n 2 momentissa säädetään, korvaus maksetaan kuitenkin mainitussa laissa tarkoitettua korvausrahastosta siten kuin mainitun lain 6 luvussa säädetään.

Talletuspankin ETA-valtiossa olevan sivuliikkeen tallettajan saamiset korvataan suomalaisen talletussuojarahaston varoista siihen määrään, johon ne korvattaisiin sivuliikkeen sijaintivaltion suojajärjestelmän mukaisesti, kuitenkin enintään 25 000 euron määrään asti.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään korvauksen enimmäismäärästä, tallettajan saaminen maksetaan täysimääräisesti talletussuojarahaston varoista, jos tallettaja osoittaa luotettavasti, että saaminen perustuu varoihin, jotka tallettaja on saanut omassa käytössä olleen asuntonsa myynnistä ja että varat käytetään uuden, tallettajan omaan käyttöön tulevan asunnon hankkimiseen. Tätä momenttia sovelletaan vain sellaisiin tallettajan varoihin, jotka on talletettu talletuspankin tilille enintään kuusi kuukautta ennen Rahoitustarkastuksen 104 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöstä.

Talletussuojarahasto ei kuitenkaan korvaa toisen luotto- tai rahoituslaitoksen saamia eikä talletuspankin 45—48 §:ssä tarkoitettuihin omiin varoihin luettavia eriä. Rahasto ei myöskään korvaa saamia, jotka perustuvat rikoslain 32 luvussa tarkoitettulla rikoksella saatuihin varoihin. Jos edellä mainittua rikosta koskeva esitutkinta tai oikeudenkäynti on vireillä, talletussuojarahasto voi lykätä korvauksen maksamista tuomioistuimen lainvoimaiseen päätökseen asti.

Rahasto ei myöskään korvaa arvopaperimarkkinalla tarkoitettua arvopaperinvälittäjän nimissä olevalla arvopaperimarkkinain 4 luvun 5 a §:n 1 momentissa tarkoitettua asiakasvarojen tilillä olevia saamia.

Jos talletussuojarahasto on jo aikaisemmin korvannut 1—3 momentin mukaisesti tallettajan saamiset, rahasto korvaa tallettajan samassa talletuspankissa olevat saamiset vain siltä osin kuin saamiset perustuvat varoihin, jotka on talletettu pankkiin tässä momentissa tarkoitettua korvauksen maksamisen jälkeen.

Tätä pykälää sovellettaessa pidetään talletuspankkeja, jotka lain, sopimuksen tai muun järjestelyn perusteella vastaavat kokonaan tai osittain toistensa sitoumuksista tai velvoitteista, yhtenä talletuspankkina. Sen estämättä, mitä edellä säädetään, tätä momenttia ei sovelleta talletuspankkiin, joka on 114 §:n 1 momentin mukaisesti ilmoittanut eroavansa vakuusrahastosta. Pankkiin, jolle eroilmoituksen jälkeen annetaan 119 §:ssä tarkoitettua tukea, sovelletaan kuitenkin tätä momenttia. Edellä tarkoitettua sopimuksesta tai muusta järjestelystä on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle.

Talletussuojarahastolle syntyy saaminen talletuspankilta korvaamiensa, 1—3 momentissa tarkoitettujen saamisten osalta. Saamiselle maksettavasta korosta määrätään talletussuojarahaston säännöissä.

106 §

Tallettajien saamisten maksaminen

Talletussuojarahaston on maksettava tallettajille 105 §:n 1—3 momentissa tarkoitettujen saamisten kolmen kuukauden kuluessa 104 §:ssä tarkoitettua Rahoitustarkastuksen päätöksestä. Jos talletuspankki on ennen 104 §:ssä tarkoitettua päätöstä asetettu selvitystilaan, tässä momentissa säädetty määräaika lasketaan selvitystilaan asettamispäätöksestä.

Rahoitustarkastus voi myöntää talletussuojarahastolle lisäaikaa tallettajien saamisten maksamiseen yhteensä kolme kertaa ja kerrallaan enintään kolme kuukautta. Lisäajan myöntämisen edellytyksenä on, että talletussuojarahaston lisä-

ajan tarve perustuu poikkeuksellisiin olosuhteisiin ja erityiseen syyhyn.

Jos talletussuojarahasto ei ole korvannut tallettajalle 105 §:n 1—3 momentissa tarkoitettua saamista tässä pykälässä säädettyssä ajassa, tallettajalle on syntynyt saaminen, jota tallettajalla on oikeus hakea talletussuojarahastolta tuomioistuimessa.

107 §

Maksuvelvollisuuden alkamisesta ilmoittaminen

Talletussuojarahaston on ilmoitettava 104 §:ssä tarkoitettua päätöksestä asianomaisen talletuspankin tallettajille. Talletussuojarahaston on myös julkisella kuulutuksella ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin tallettajien on ryhdyttävä saamistensa turvaamiseksi. Kuulutus on julkaistava myös talletuspankin toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä maan virallisilla kielillä.

108 §

Talletuspankin tiedottamisvelvollisuus

Talletuspankin on annettava tallettajilleen tiedot talletussuojarahaston tallettajien saamisille antamasta suojasta tai vastaavasta muusta suojasta sekä aiemmin annettujen tietojen muutoksista.

Talletuspankin on annettava 1 momentissa tarkoitettut tiedot myös sen ulkomaisen sivuliikkeen sijaintimaan virallisilla kielillä.

109 §

Talletussuojarahaston lainanotto

Talletussuojarahasto voi ottaa säännöissä määrätyllä tavalla toimintaansa varten lainaa, jos sen omat varat eivät riitä tässä luvussa tarkoitettujen korvausten maksamiseen. Talletussuojarahaston sääntöihin on otettava määräys talletussuojarahastoon kuuluvien talletuspankkien velvollisuudesta myöntää lainaa talletussuojarahastolle rahaston velvoitteiden täyttämiseksi.

110 §

Talletussuojarahaston varojen sijoittaminen

Talletussuojarahaston varat on sijoitettava luotettavalla, tehokkaalla ja rahaston maksuvalmiuden turvaavalla tavalla sekä riskien hajauttamisen periaatetta noudattaen. Sijoituksista saatava tuotto lisätään talletussuojarahaston pääomaan.

Rahaston varoja ei saa sijoittaa rahastoon kuuluvan talletuspankin tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön osakeisiin tai osuuksiin eikä muihin rahastoon kuuluvan pankin tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka pankin vakuusrahaston liikkeeseen laskemiin arvopapereihin. Rahaston varoja ei myöskään muulla tavalla saa sijoittaa rahastoon kuuluvaan talletuspankkiin tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan yhteisöön taikka pankin vakuusrahastoon. Mitä tässä momentissa säädetään talletuspankista, koskee myös talletussuojarahaston jäsenenä olevaa ulkomaista luottolaitosta ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yhteisöä. Mitä tässä momentissa säädetään, ei estä talletussuojarahaston varojen sijoittamista sijoitusrahastolain 11 luvussa tarkoitettuihin sijoitusrahastoihin.

Talletussuojarahaston maksuvalmiuden on oltava rahaston toimintaan nähden riittävällä tavalla turvattu.

111 §

Toimiluvan peruuttaminen sekä tallettajien ja sijoittajien saamiset

Päätäessään 28 §:n nojalla talletuspankin toimiluvan peruuttamisesta Rahoitustarkastus voi samalla määrätä tallettajien saamiset maksettaviksi talletussuojarahaston varoista. Päätäessään 28 §:n nojalla luottolaitoksen toimiluvan peruuttamisesta Rahoitustarkastus voi samalla määrätä sijoittajien saamiset maksettaviksi sijoittajien korvausrahastosta siten kuin sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 6 luvussa säädetään.

112 §

Talletuskannan siirron vaikutus talletussuojaan

Sen estämättä, mitä 105 §:n 1 momentissa säädetään korvattavasta enimmäismäärästä, mainitun lainkohdan nojalla korvattava talletus, joka on siirtynyt toiseen talletuspankkiin sulautumisen, jakautumisen tai liiketoiminnan luovutuksen johdosta, korvataan samaan määrään saakka kuin ennen talletuksen siirtoa, jollei 2 momentista muuta johdu.

Edellä 1 momenttia sovelletaan vaadittaessa maksettavaan talletukseen kolmen kuukauden ajan sulautumisen, jakautumisen tai liiketoiminnan luovutuksen täytäntöönpanon rekisteröinnistä.

Vakuusrahastosuoja

113 §

Vakuusrahaston jäsenyys

Talletuspankkien vakaan toiminnan turvaamiseksi talletuspankki voi kuulua vakuusrahastoon.

114 §

Vakuusrahastosta eroaminen

Vakuusrahastoon kuuluva talletuspankki voi erota vakuusrahastosta ilmoittamalla siitä kirjallisesti rahaston hallitukselle. Ero tulee voimaan eroamisilmoituksen tekemistä seuraavan kalenterivuoden päätyttyä.

Jos vakuusrahastosta eronnut pankki on eroamisvuonna tai viiden sitä välittömästi edeltävän kalenterivuoden aikana saanut avustusta vakuusrahastosta, sen on vakuusrahaston vaatimuksista, rahaston säännöissä määrättyllä tavalla maksettava avustus takaisin vakuusrahastolle.

115 §

Vakuusrahaston säännöt

Vakuusrahaston säännöt ja niiden muutokset vahvistaa valtiovarainministeriö.

Säännöissä on mainittava:

- 1) rahaston nimi ja kotipaikka;
- 2) talletuspankin rahaston jäseneksi ottamisesta ja eroamisesta;
- 3) liittymis- ja kannatusmaksun määräytymisperusteet ja perimisajankohta;
- 4) valtuuskunnan jäsenten lukumäärä, eroamisikä ja toimikausi sekä valtuuskunnan päätösvaltaisuus ja tehtävät;
- 5) hallituksen jäsenten lukumäärä, eroamisikä, toimikausi sekä hallituksen päätösvaltaisuus ja tehtävät;
- 6) perusteet rahaston vuotuisen ylijäämän käyttämisestä;
- 7) rahaston tilikausi;
- 8) tilintarkastajien lukumäärä ja toimikausi;
- 9) sääntöjen muuttamistapa;
- 10) rahaston purkamisesta.

116 §

Vakuusrahaston hallinto

Vakuusrahastoa hoitaa siihen kuuluvien talletuspankkien valitsema valtuuskunta ja valtuuskunnan valitsema hallitus.

Jos vakuusrahastolle on myönnetty tukilainaa tai muuta valtion vakuusrahastosta annetussa laissa tarkoitettua tukea tai vastaavaa tukea valtion talousarviossa olevien valtuuksien nojalla, valtiovarainministeriöllä on oikeus nimetä valtuuskuntaan ja hallitukseen valtiota edustava jäsen.

117 §

Vakuusrahaston kannatusmaksu

Vakuusrahaston valtuuskunta voi määrätä, että rahastoon kuuluvan talletuspankin on vuosittain maksettava vakuusrahaston velvoitteiden täyttämiseksi riittävä kannatusmaksu.

Kannatusmaksun tulee perustua talletuspankin toiminnassaan ottamiin riskeihin. Kannatusmaksun laskentaperusteen on oltava sama kaikille vakuusrahastoon kuuluville pankeille. Eri yhteisömuotoa olevien talletuspankkien kannatusmaksun laskentaperusteet voivat kuitenkin olla keskenään erilaisia. Eri yhteisömuotoa olevia talletuspankkeja ei saa laskentaperustetta määrittäessä perusteettomasti asettaa keskenään eriarvoiseen asemaan. Vakuusrahastolle vuosittain perittävät kannatusmaksut voivat olla enintään 0,5 prosenttia rahastoon kuuluvien pankkien viimeksi vahvistettujen taseiden yhteenlasketusta loppusummasta.

Jos vakuusrahastolle on myönnetty tukilainaa tai muuta valtion vakuusrahastosta annetussa laissa tarkoitettua tukea tai vastaavaa tukea valtion talousarviossa olevien valtuuksien nojalla ja tuen takaisin maksaminen edellyttää 0,5 prosenttia korkeampaa maksua, kannatusmaksut voidaan korottaa enintään yhdeksi prosentiksi mainitusta taseiden yhteenlasketusta loppusummasta. Rahoitustarkastus voi velvoittaa korottamaan kannatusmaksua, jos se katsoo, ettei valtuuskunnan määräämä kannatusmaksu ole riittävä turvaamaan vakuusrahaston velvoitteita.

Vakuusrahaston hallitus voi vapauttaa talletuspankin määräajaksi maksamasta kannatusmaksua.

118 §

Vakuusrahaston itsenäisyys

Rahastoon kuuluvalla talletuspankilla ei ole oikeutta vaatia osuuttaan vakuusrahastosta erotettavaksi itselleen eikä luovuttaa sitä toiselle. Tätä osuutta ei saa lukea pankin varoiksi.

119 §

Tuen myöntäminen

Vakuusrahaston varoista voidaan antaa avustuslainoja tai avustuksia rahastoon kuuluvalla talletuspankille, joka on joutunut sellaisiin taloudellisiin vaikeuksiin, että avustuslainan tai avustuksen myöntäminen on sen toiminnan tur-

vaamiseksi tarpeellista. Vakuusrahasto voi antaa myös takauksia vakuusrahastoon kuuluvan talletuspankin ottamille lainoille tai merkitä pankin liikkeeseen laskeman pääomalainan. Jos vakuusrahastolla on tukilainaa valtion vakuusrahastosta annetun lain nojalla tai jos vakuusrahaston ottamalla lainalla on valtion tai valtion vakuusrahaston takaus, voidaan avustuslainoja, avustuksia tai takauksia antaa sekä pääomalainoja merkitä vain valtiovarainministeriön hyväksymissä rajoissa.

Vakuusrahasto ei 1 momentissa tarkoitettuja tukipäätöksiä tehdessään saa ilman perusteltua syytä asettaa rahastoon kuuluvia talletuspankkeja keskenään eriarvoiseen asemaan. Kunkin tukipäätöksen tulee perustua tuettavan pankin taloudellisen tilan huolelliseen selvittämiseen.

Vakuusrahasto voi päättää rahaston varojen luovuttamisesta Valtion vakuusrahastolle käytettäväksi suomalaisen talletuspankin Valtion vakuusrahastosta annetun lain 1 §:n mukaisiin tukitoimiin.

Jos 1 momentissa tarkoitettu pankki sulautuu toiseen pankkiin, avustuslaina, pääomalainan tai avustus voidaan antaa myös vastaanottavalle pankille.

Jos vakuusrahastolle on myönnetty 1 momentissa tarkoitettua tukilainaa, avustuslainan, pääomalainan tai avustuksen myöntämiseen pankille näistä lainavaroista on saatava valtiovarainministeriön suostumus.

120 §

Avustuslainan takaisin perimisestä luopuminen

Vakuusrahaston valtuuskunnalla on hallituksen esityksestä oikeus kokonaan tai osittain luopua avustuslainan tai pääomalainan takaisin perimisestä, jos takaisin periminen on kohtuutonta avustuslainan tai pääomalainan saaneelle talletuspankille. Vakuusrahaston valtuuskunnan ja hallituksen tulee tehdessään päätöstä avustuslainan tai pääomalainan takaisin perimisestä luopumisesta noudattaa, mitä 119 §:n 2 momentissa säädetään. Jos vakuusrahastolle on myönnetty 119 §:n 1 momentissa tarkoitettua tukilainaa, avustuslainan tai pääomalainan takaisin perimi-

sestä luopumiseen on saatava valtiovarainministeriön suostumus.

Jos vakuusrahastosta lainaa saanut talletuspankki joutuu selvitystilaan tai konkurssiin, avustuslainan tai pääomalainan takaisin maksamiseen saa käyttää vain niitä pankin varoja, jotka jäävät jäljelle, kun pankin muut sitoumukset on täytetty.

121 §

Vakuusrahaston lainanotto

Vakuusrahasto ei saa ottaa toimintaansa varten lainaa, ellei valtiovarainministeriö erityisesti syystä myönnä tähän lupaa.

122 §

Vakuusrahaston varojen sijoittaminen

Vakuusrahaston varat on sijoitettava turvallisella ja rahaston maksuvalmiuden turvaavalla tavalla.

Varautuminen poikkeusoloihin

123 §

Varautumisvelvollisuus

Luottolaitoksen ja sellaisen rahoituslaitoksen, joka pääasiallisena liiketoimintanaan tarjoaa maksukortti- ja maksamispalveluja, tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa osallistamalla rahoitusmarkkinoiden valmiussuunniteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muin toimenpitein.

Rahoitustarkastus voi antaa ohjeita 1 momentin soveltamisesta.

124 §

Varautumisesta aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Jos 123 §:stä aiheutuvat tehtävät edellyttävät sellaisia toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä luotto- tai rahoituslaitoksen toiminnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitetusta huoltovarmuusrahastosta.

8 luku

Menettelytavat

Markkinointi ja sopimusehdot

125 §

Markkinointi

Luottolaitoksen on markkinoinnissaan annettava asiakkaalle markkinoitavasta hyödykkeestä kaikki ne tiedot, joilla saattaa olla merkitystä asiakkaan tehdessä hyödykettä koskevia ratkaisuja.

Luottolaitos ei saa markkinoinnissaan antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja eikä käyttää muutoinkaan asiakkaan kannalta sopimatonta tai hyvän tavan vastaista menettelyä.

Markkinointia, joka ei sisällä asiakkaan taloudellisen turvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja, on aina pidettävä sopimattomana.

126 §

Sopimusehdot

Luottolaitos ei saa toiminnassaan käyttää sopimusehtoa, joka ei kuulu luottolaitoksen toimintaan tai jota sen sisältö, osapuolten asema tai olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä asiakkaan kannalta kohtuuttomana. Kohtuuttomana sopimusehtoa on pidettävä aina, jos luottolaitoksen toiminnan ulkopuolisten hyödykkeiden hankkiminen tai käyttö asiakkaan kannalta ko-

konaisuutena arvioiden asiattomasti vaikuttaa luoton saamiseen, sopimuksen voimassaoloon tai muihin sopimuksen ehtoihin taikka jos asiakkaan oikeutta ryhtyä sopimussuhteeseen muun elinkeinonharjoittajan kanssa rajoitetaan.

Luottolaitoksen on toimitettava Rahoitustarkastukselle luottolaitoksen toiminnassa käytettävien vakioehtoisten sopimusten ehdot.

127 §

Sähköisen rahan lunastusvelvollisuus

Muun kuin 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua sähköisen rahan liikkeeseenlaskija on velvollinen lunastamaan liikkeeseen laskemansa sähköisen rahan sen rahallista arvoa vastaavasta täydestä määrästä, vähennettynä takaisinlunastuksesta mahdollisesti perittävällä kohtuullisella toimenpidemaksulla. Tästä lunastusvelvollisuudesta voidaan poiketa sopimuksella sellaisissa tapauksissa, joissa lunastettavan sähköisen rahan raha-arvo on enintään kymmenen euroa. Sähköisen rahan liikkeeseenlaskuun sovellettavista sopimusehdoista on käytävä ilmi takaisinlunastuksen ehdot.

Markkinoinnin ja sopimusehtojen valvonta

128 §

Viranomaisten toimivalta markkinoinnin ja sopimusehtojen valvonnassa

Rahoitustarkastus valvoo luottolaitoksen sopimusehtojen käyttöä ja markkinointia. Markkinoinnin lainmukaisuutta ja sopimusehtojen käyttöä kuluttajansuojan kannalta valvoo myös kuluttaja-asiamies.

Rahoitustarkastuksen ja kuluttaja-asiamiehen on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä keskenään.

129 §

Kuluttaja-asiamiehen lausunto

Havaitessaan luottolaitoksen menettelevän sopimusehtojen käytössään kuluttajansuojalain

(38/1978) vastaisesti Rahoitustarkastuksen tulee pyytää asiassa kuluttaja-asiamieheltä lausunto.

130 §

Toimintakielto

Rahoitustarkastus voi, jos se asiakkaansuojan kannalta on tarpeellista, kieltää luottolaitosta jatkamasta tämän luvun taikka sen nojalla annettujen säännösten vastaista markkinointia tai sopimusehtojen käyttöä taikka uudistamasta sellaista tai siihen rinnastettavaa markkinointia tai sopimusehtojen käyttöä.

Rahoitustarkastus voi määrätä 1 momentissa tarkoitettua kiellon myös väliaikaisena, jolloin kiello on voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu.

Rahoitustarkastus voi asettaa määräämänsä kiellon tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi markkinaoikeus.

Rahoitustarkastuksen 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

131 §

Asian saattaminen markkinaoikeuteen

Luottolaitos voi saattaa 130 §:n 1 momentissa tarkoitettua päätöksen markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa Rahoitustarkastuksen päätöksestä tiedon saatuaan. Muutoin päätös jää pysyväksi.

Talletusten vastaanottaminen

132 §

Talletuspankin toiminimi

Talletuspankin toiminimessä on oltava sana tai yhdysosa "pankki", ja siitä on ilmentävä pankin yhteisömuoto.

133 §

Markkinointirajoitus

Talletuspankki ei saa markkinoinnissaan käyttää talletussuojarahaston antamaa tai muuta vastaavaa talletussuojaa taikka vakuusrahastosuojaa koskevia tietoja rahoitusmarkkinoiden vakautta tai tallettajien luottamusta vaarantavalla tavalla.

Talletuspankki saa markkinoinnissaan käyttää ainoastaan talletussuojarahaston antamaa tai muuta vastaavaa talletussuojaa taikka omaa vakuusrahastosuojaa koskevia tietoja.

Talletuspankki ei saa ohjata asiakasta tekemään talletusta toiseen talletuspankkiin. Tällaista talletusten välittämistä ei myöskään saa järjestää yhdessä toisen talletuspankin kanssa taikka pankin keskusjärjestön tai muun vastaavan yhteisön kautta tahi avustuksella tai muulla tavalla.

134 §

Asiakkaan oikeus peruspankkipalveluihin

Talletuspankki saa kieltäytyä tavanomaisen talletustilin avaamisesta ja tilin käyttöön tarkoitettujen välineiden myöntämisestä taikka maksujenvälitystä koskevan toimeksiannon hoitamisesta ETA-valtiossa laillisesti oleskelevalle luonnolliselle henkilölle vain, jos kieltäytymiselle on painava peruste. Perusteen tulee liittyä asiakkaaseen tai hänen aiempaan käyttäytymiseensä taikka siihen, ettei asiakassuhteelle ilmeisesti ole todellista tarvetta. Kieltäytymisen peruste on ilmoitettava asiakkaalle.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta, jos 145 §:stä tai rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetusta laista johtuu muuta.

135 §

Talletusta koskeva sopimus

Talletettaessa varoja pankkiin on pankin ja tilinavaajan välillä tehtävä talletusta koskeva sopimus. Tilinavaajan henkilöllisyys on aina to-

dettava ja sopimukseen on merkittävä riittävät tiedot tilinavaajasta, omistajasta ja käyttöön oikeutetuista.

Jos talletuksesta annetaan erillinen todiste, se on asetettava nimetylle henkilölle ja se voidaan siirtää vain nimetylle henkilölle.

Talletusta koskevaan 1 momentissa tarkoitettuun sopimukseen otetusta erityisestä ehdosta on oltava merkintä myös todisteessa. Ehto, lukuun ottamatta tilinomistajan määräystä tilin käyttöön oikeutetuista, voidaan muuttaa tai peruuttaa vain pankin suostumuksella.

136 §

Vajaavaltainen tilinomistaja

Viisitoista vuotta täyttänyt vajaavaltainen voi itse tehdä talletuspankin kanssa talletusta koskevan sopimuksen niistä varoista, joista hänellä holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 25 §:n 1 momentin mukaan tai muulla perusteella on oikeus määrätä, sekä tallettaa ja nostaa varoja ja muutoinkin määrätä talletuksesta. Edunvalvoja voi kuitenkin holhousviranomaisen suostumuksella ottaa talletetut varat hoitoonsa, jos vajaavaltaisen etu sitä vaatii.

Jos viisitoista vuotta täyttäneen vajaavaltaisen nimiin on talletuspankkiin talletettu varoja ehdolla, että ainoastaan hänellä itsellään on oikeus nostaa varoja, määräävät talletetuista varoista vajaavaltainen ja hänen edunvalvojansa yhdessä. Ehdosta voidaan kuitenkin poiketa tuomioistuimen luvalla.

137 §

Koronmaksuvelvollisuuden vanheneminen

Kun kymmenen vuotta on kulunut sen kalenterivuoden lopusta, jonka kuluessa talletuspankkiin talletettujen varojen tiliä on viimeksi käytetty, lakkaa talletuspankin velvollisuus maksaa korkoa talletetuille varoille, jollei tiliehdoista muuta johdu.

138 §

Kuittaus

Talletuspankki ei saa vastasaatavallaan kuitata sellaisia yksityishenkilön tilillä olevia tai tälle maksettavaksi osoitettuja varoja, joita ei lain mukaan saa ulosmitata. Pankin on ennen kuitausta selvitettävä varojen ulosmittauskelpoisuus. Kuittausvaatimuksesta on ilmoitettava tilinomistajalle. Tämän momentin vastainen kuitaus on mitätön.

Jos varojen ulosmittauskelpoisuuden selvittäminen ei ole mahdollista ilman kohtuutonta vaihua, pankki saa kuitenkin vaatia kuittausvaatimusta, jos se ilmoittaa tilinomistajalle kuittausvaatimuksen yhteydessä kirjallisesti 1 momentissa säädetystä kuittausoikeuden rajoituksesta sekä tässä momentissa säädetystä kuittauksen peruuntumisesta. Kuittaus peruuntuu, jos tilinomistaja 14 päivän kuluessa kuittausvaatimuksesta tiedon saatuaan esittää selvityksen siitä, etteivät varat ole ulosmittauskelpoisia. Jollei kuittausvaatimuksen tiedoksisaamisen ajankohdasta voida esittää muuta selvitystä, vaatimuksen katsotaan tulleen tilinomistajan tietoon seitsemäntenä päivänä vaatimusta koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Jos tilinomistajalle ei anneta tässä momentissa säädettyjä tietoja, kuittaus on mitätön.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske tilinomistajan nimenomaiseen valtuutukseen perustuvia veloituksia tilillä olevista varoista. Tällaisen valtuutuksen tilinomistaja voi peruuttaa milloin tahansa. Muu sopimus, jolla vähennetään tilinomistajalle tämän pykälän mukaan kuuluvia oikeuksia, on mitätön.

Luotonanto

139 §

Vakuuden edelleenpanttaaminen

Luottolaitos ei saa vakuuden omistajan suostumuksetta pantata edelleen luottolaitokselle annettua vakuutta.

140 §

Luotonanto ja sijoittaminen eräissä tapauksissa

Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvalla luonnolliselle henkilölle, yhteisölle tai säätiölle annettavaa luottoa ja siihen rinnastettavaa muuta rahoitusta koskevat päätökset sekä lähipiiriin kuuluvaan yritykseen sijoittamista koskevat päätökset taikka tällaiseen luotonantoon ja sijoittamiseen sovellettavat yleiset ehdot on hyväksyttävä luottolaitoksen hallituksessa. Tässä pykälässä tarkoitettujen muiden liiketoimien kuin tavanomaisten henkilöstöluottojen ehtoihin sovelletaan, mitä 51 §:n 3 momentissa säädetään.

Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluu:

1) se, jolla omistuksen, optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjalainan nojalla on tai voi olla vähintään 20 prosenttia luottolaitoksen osakkeista, osuuksista tai niiden tuottamasta äänimäärästä taikka vastaava omistus tai äänivalta luottolaitoksen konserniin kuuluvassa yhteisössä taikka luottolaitoksessa määräysvaltaa käyttävässä yhteisössä, jollei omistuksen kohteena olevan yhtiön merkitys koko konsernin kannalta ole vähäinen;

2) luottolaitoksen hallintoneuvoston jäsen, hallituksen jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen, tilintarkastaja, varatilintarkastaja ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkastuksesta, sekä vastaavassa asemassa 1 kohdassa tarkoitettussa yrityksessä oleva henkilö;

3) 2 kohdassa tarkoitettujen henkilön alaikäinen lapsi sekä aviopuoliso tai henkilöön avioliitonomaisessa suhteessa oleva henkilö;

4) yhteisö ja säätiö, jossa edellä tässä momentissa tarkoitettulla henkilöllä yksin tai yhdessä toisen kanssa on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

Luottolaitoksen on pidettävä luetteloa 2 momentissa tarkoitetuista luonnollisista henkilöistä, yhteisöistä ja säätiöistä. Luettelon tiedot ja siinä tapahtuneet muutokset sekä luettelossa mainituille luonnollisille henkilöille, yhteisöille ja säätiöille myönnettyjä luottoja tai yhteisöön tehtyjä sijoituksia koskevat 1 momentis-

sa tarkoitetut päätökset tai ehdot on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle.

Mitä tässä pykälässä säädetään luoton antamisesta, sovelletaan vastaavasti takauksen antamiseen tai muuhun vakuuden asettamiseen toisen antaman luoton maksamisesta.

Mitä tässä pykälässä säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan vastaavasti luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan rahoituslaitokseen.

Rahoitustarkastus voi antaa valvonnan kannalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen päätösten kirjaamisesta sekä 3 momentissa tarkoitettujen luettelon pitämistä ja mainitussa momentissa tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta Rahoitustarkastukselle. Rahoitustarkastus voi lisäksi antaa valvonnan kannalta tarkempia määräyksiä siitä, milloin 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua yhtiötä pidetään koko konsernin kannalta vähäisenä.

Pankkisalaisuus ja asiakkaan tunnistaminen

141 §

Salassapitovelvollisuus

Joka luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen, luottolaitosten yhteenliittymän taikka luottolaitoksen asiamiehen tai muun luottolaitoksen lukuun toimivan yrityksen toimitilimien jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakkaan tai muun sen toimintaan liittyvän henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liiketäi ammattisalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, ellei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa antaa myöskään yhtiökokoukselle, isäntien kokoukselle, osuuskunnan kokoukselle tai edustajistolle taikka hypoteekkiyhdistyksen ko-

koukselle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle tai jäsenelle.

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on velvollisuus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain mukaan oikeus saada sellaisia tietoja.

Luottolaitoksella on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja arvopaperimarkkina-laissa tarkoitettulle julkisen kaupankäynnin järjestäjälle ja kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termiineillä annetussa laissa (772/1988) tarkoitettulle optioyhteisölle, jos tiedot ovat välttämättömiä niille säädetyn valvontatehtävän turvaamiseksi. Luottolaitoksella on sama oikeus antaa tietoja ETA-valtiossa toimivalle julkista kaupankäyntiä vastaavaa kaupankäyntiä järjestävälle yhteisölle ja ETA-valtiossa sijaitsevalle optioyhteisöön rinnastettavalle yhteisölle.

Luottolaitoksella on 1 momentin estämättä oikeus harjoittaa liiketoimintaansa tavanomaisesti kuuluvaa luottotietotoimintaa.

Mitä osuuskuntalain 7 luvun 6 §:ssä säädetään, ei koske luottolaitosta eikä sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yritystä.

142 §

Tietojen luovuttaminen samaan konsolidointiryhmään, rahoitus- ja vakuutusryhmittymään tai yhteenliittymään kuuluvalla yritykselle

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oikeus antaa 141 §:ssä tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä tässä momentissa säädetään

tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista eikä sellaisia tietoja, jotka perustuvat asiakkaan ja muun kuin ryhmittymään kuuluvan yrityksen välisten maksutietojen rekisteröintiin.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, luottolaitos ja luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys voivat luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yhteisölle, joka kuuluu luottolaitoksen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Luottolaitoksella on sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, oikeus luovuttaa 141 §:n 1 momentissa tarkoitettulle luottolaitoksen yhteenliittymälle, jonka jäsen luottolaitos on, yhteenliittymän toiminnan kannalta tarpeellisia tietoja. Mitä 2 momentissa ja tässä momentissa säädetään luottolaitosten yhteenliittymästä, sovelletaan vastaavasti säästöpankkien ja osuuspankkien keskusrahallaitoksiin.

143 §

Tietojen luovuttaminen luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla rahoituslaitoksella on 141 §:n estämättä oikeus luovuttaa luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle luottotietorekisteriin merkitsemistä varten asiakkaan voimassa olevien luottosopimusten ja takaussitoumusten yksilöintiä varten tarpeelliset tiedot sekä tiedot luottojen maksamatta olevasta määrästä.

144 §

Tietojen luovuttaminen tutkimuskäyttöön

Edellä 141 §:ssä tarkoitettuja tietoja sisältävä asiakirja voidaan antaa tieteelliseen tutkimuskäyttöön, jos asiakirjan valmistamisesta on kulunut vähintään 60 vuotta ja asiakirjan vastaanottaja antaa kirjallisen sitoumuksen siitä, ettei hän käytä asiakirjaa sen henkilön, jota asiakirja koskee, tai hänen läheisensä vahingoksi tai halventamiseksi taikka niiden muiden etujen loukkaamiseksi, joiden suojaksi salassapitovelvollisuus on säädetty.

145 §

Asiakkaiden tunnistaminen

Luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen on todettava vakituisen asiakkaansa henkilöllisyys ja tunnettava asiakkaan liiketoiminnan laatu sekä perusteet palvelun käyttämiselle. Jos on todennäköistä, että asiakas toimii toisen lukuun, tunnistaminen on käytettävissä olevin keinoin ulotettava myös tähän henkilöön.

Asiakkaan tunnistamisesta on lisäksi voimassa, mitä rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa säädetään.

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettussa asiakkaan tunnistamisessa noudatettavista menettelytyvoista.

9 luku

Tilinpäätös, osavuosikatsaus ja tilintarkastus

146 §

Tilinpäätöksen laadintaan sovellettavat säännökset

Luottolaitoksen tilinpäätös laaditaan ja julkistetaan tämän luvun säännösten ja niiden nojalla annetun valtiovarainministeriön asetuksen ja Rahoitustarkastuksen määräysten mukaisesti. Luottolaitoksiin sovelletaan lisäksi kirjanpitolaa-

kia ja sen nojalla annettuja säännöksiä siltä osin kuin tässä laissa tai sen nojalla annetuissa valtiovarainministeriön asetuksissa taikka muualla laissa ei toisin säädetä. Liikepankkiin ja muuhun osakeyhtiömuotoiseen luottolaitokseen sovelletaan lisäksi osakeyhtiölain ja osuuspankkiin sekä muuhun osuuskuntamuotoiseen luottolaitokseen osuuskuntalain tilinpäätöstä koskevia säännöksiä siltä osin kuin jäljempänä ei toisin säädetä. Osakeyhtiölain 8 luvun 11 §:ää ja osuuskuntalain 6 luvun 1 §:n 2 momenttia ei sovelleta luottolaitokseen. Mitä tässä luvussa säädetään tilinpäätöksestä, sovelletaan kokonaisuutena, joka käsittää tilinpäätökseen kuuluvat ja siihen liitetyt asiakirjat, jollei jäljempänä erikseen toisin säädetä.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia tilikaudesta, 3 luvun 1 §:n 3 momenttia rahoituslaskelman laatimisvelvollisuuden rajoittamisesta ja 4 momenttia toimintakertomuksesta, 2 §:n 2 momenttia tilinpäätöksen laatimista koskevasta poikkeusluvasta ja 6 §:ää tilinpäätöksen laatimisajasta, 4 luvun 1 §:ää liikevaihdon määritelmästä, 3 §:ää pysyvien ja vaihtuvien vastaavien määritelmästä ja 4 §:ää vaihto- ja rahoitusomaisuuden määritelmästä sekä 5 luvun 2 §:ää saamisten, rahoitusvarojen ja velkojen taseeseen merkitsemisestä, 2 a §:ää rahoitusvälineiden arvostamisesta ja merkitsemisestä tilinpäätökseen, 4 §:ää tulon kirjaamisesta tuotoksi valmistusasteen perusteella ja 6 §:ää vaihto-omaisuuden hankintamenon jaksottamisesta ei sovelleta luottolaitoksen tilinpäätöksen laatimiseen. Siihen ei myöskään sovelleta osakeyhtiölain omaa pääomaa, tilinpäätöstä, toimintakertomusta ja konsernia koskevan 8 luvun 1 §:n 1 momenttia, 3 eikä 4 §:ää, 5 §:n 3 momentin 2 kohtaa eikä 6 §:ää eikä osuuskuntalain tilinpäätöstä ja konsernitilinpäätöstä koskevan 6 luvun 1 §:n 1 momenttia eikä 2 ja 3 §:ää eikä 7 §:n 1 momenttia.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 §:n 3 momenttia pienen kirjanpitovelvollisen konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuudesta, 2 §:n 2 ja 3 momenttia konsernin rahoituslaskelmasta ja konsernin toimintakertomuksesta, 7 §:n 6 momenttia pienen konsernin poistoeron ja vapaaehtoisen varauksen jakamisesta sekä 9 §:ää yhdis-

telmämenetelmän käytöstä, osakeyhtiölain 8 luvun 9 §:n 1 momenttia sekä osuuskuntalain 6 luvun 8 §:n 1 ja 3 momenttia ei sovelleta luottolaitoksen konsernitilinpäätöksen laatimiseen. Kirjanpitolain 6 luvun 4 §:n 2 ja 3 momenttia sovelletaan konsernitilinpäätökseen siinä laajuudessa kuin niissä tarkoitettuja laskentaperiaatteita ja lainkohtia sovelletaan 2 momentin nojalla luottolaitokseen.

Mitä 1 ja 2 momentissa ja 147—154 §:ssä säädetään luottolaitoksen tilinpäätöksestä, sovelletaan vastaavasti luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvaan suomalaiseen omistusyhteisöön ja konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun suomalaiseen rahoituslaitokseen. Mitä 3 momentissa ja 155 §:ssä säädetään, sovelletaan vastaavasti suomalaiseen omistusyhteisöön.

Kirjanpitolain 3 luvun 9 ja 11 §:ää, osakeyhtiölain 8 luvun 10 §:ää ja osuuskuntalain 6 luvun 9 §:ää ei sovelleta luottolaitoksen eikä omistusyhteisön tilinpäätöksen rekisteröintiin tai muuhun julkistamiseen.

Luottolaitokseen, joka laatii tilinpäätöksen tai konsernitilinpäätöksen kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti, ei sovelleta tämän luvun 147—155 §:ää, lukuun ottamatta, mitä 147 §:n 3 momentissa säädetään ohjeiden ja lausuntojen antamisesta ja 4 momentissa Rahoitus-tarkastuksen poikkeusluvasta, 148 §:ssä tilikaudesta, 149 §:ssä tilinpäätöksen laatimisajasta ja 150 §:ssä toimintakertomuksesta. Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan kuitenkin säätää sellaisten liitetietojen antamisesta, joita kansainväliset tilinpäätösstandardit eivät edellytä.

147 §

Tarkempien säännösten, määräysten, ohjeiden, lausuntojen ja poikkeuslupien antaminen

Tarkemmat säännökset rahoitusvälineiden ja muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistö-

omaisuuden ja niiden arvonmuutosten merkitsemisestä tilinpäätökseen, tase- ja tuloslaskelma-kaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoissa ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista, konsernitaseen ja konsernituloslaskelman kaavoista ja konsernin rahoituslaskelmasta, konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman liitetiedoissa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan valtiovarainministeriön asetuksella.

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia määräyksiä luottolaitoksen tilinpäätöksen laatimisesta. Määräyksissä voidaan rajoittaa sellaisten korko- ja vuokratulojen kirjaamista tilikauden tuotoksi, jotka perustuvat sellaisiin saamisiin tai rahoitusleasingsopimuksiin, joiden erääntyneet korot, lyhennykset taikka vuokrat ovat olleet tilinpäätöshetkellä maksamatta Rahoitustarkastuksen määräyksessä tarkoitettua määräaikaa kauemmin taikka velallisen todetun maksukyvyttömyyden johdosta todennäköisesti jäävät maksamatta. Ennen määräyksen antamista Rahoitustarkastuksen on pyydettävä siitä valtiovarainministeriön ja kirjanpitolautakunnan lausunto.

Jos Rahoitustarkastuksen antama ohje tai lausunto tämän luvun, osakeyhtiölain, osuuskuntalain tai kirjanpitolain tilinpäätöstä koskevien säännösten sekä niiden nojalla annettujen asetusten soveltamisesta luottolaitoksiin on kirjanpitolain tai -asetuksen taikka osakeyhtiölain tai osuuskuntalain yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, Rahoitustarkastuksen on ennen ohjeen tai lausunnon antamista pyydettävä siitä kirjanpitolain 8 luvun 2 §:ssä tarkoitettua kirjanpitolautakunnan lausunto.

Rahoitustarkastus voi luottolaitoksen hakemuksesta erityisistä syistä määrääjäksi myöntää luvan poiketa tilinpäätöksen laatimisajasta, kirjanpitoaineiston säilyttämisestä ulkomailla sekä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävän kotimaisen tytäryrityksen tilikaudesta. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei se ole luottolaitokseen sovellettavien Euroopan yhteisöjen säädösten vastainen.

148 §

Tilikausi

Tilikausi on kalenterivuosi. Liiketoimintaa aloitettaessa tai lopetettaessa tilikausi saa olla kalenterivuotta lyhyempi tai pitempi, kuitenkin enintään 18 kuukautta.

149 §

Laatimisaika

Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava kahden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

150 §

Toimintakertomus

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, jossa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Toimintakertomukseen on sisällytettävä vakavaraisuuslaskelma, jossa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen 46—48 §:ssä tarkoitettua omien varojen määrästä ja 55 §:n 1 momentissa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärästä.

151 §

Rahoitusvälineiden arvostaminen

Saamiset ja johdannaissopimukset sekä kirjanpitovelvollisen omistamat osakkeet, osuudet ja muut taseen vastaaviin merkityt rahoitusvälineet (*rahoitusvarat*) merkitään tilinpäätökseen tilinpäätöspäivän käypään arvoon, jollei 2—5 momentista muuta johdu. Tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostetaan lisäksi, jollei 4 momentista muuta johdu, velat, jotka ovat osa kaupankäyntisalkkua tai jotka ovat johdannaissopimuksia.

Seuraavat rahoitusvaroihin kuuluvat erät merkitään tilinpäätökseen 1 momentista poiketen hankintamenoon, tai jos erän arvon todetaan tilinpäätöspäivänä arvonalentumisen johdosta olevan alempi kuin hankintameno, tällä ar-

vonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenoon:

1) luotot ja niihin rinnastettavat rahoitussopimukset, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa;

2) saamistodistukset, jotka pidetään eräpäivään saakka;

3) tytär- ja omistusyhteisyriyten osakkeet ja osuudet sekä kirjanpitovelvollisen oman pääoman ehdoin liikkeeseen laskemat rahoitusvarat;

4) Rahoitustarkastuksen määräämät muut rahoitusvarat, joita kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:n tarkoittamien kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti ei ole arvostettava käypään arvoon.

Muut kuin 1 momentissa tarkoitettavat velat merkitään tilinpäätökseen nimellisarvon suuruisina.

Poiketen siitä, mitä 1—3 momentissa säädetään, luottolaitos voi merkitä tilinpäätökseen tilinpäätöspäivän käypään arvoon myös 2 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisiin rahoitusvaroihin kuuluvia sekä muita kuin 1 momentissa tarkoitettuihin velkoihin kuuluvia eriä, jos päätös näiden erien pysyvistä käypään arvoon merkitsemisestä tehdään tällaista erää ensimmäistä kertaa kirjanpitoon merkittäessä. Käypään arvoon merkitsemisen edellytyksenä on, että:

1) tällaiseen erään liittyy yksi tai useampi sellainen kytketty johdannaisopimus, joka kirjanpidossa muutoin olisi arvostettava erikseen käypään arvoon;

2) se poistaa arvostamiseen tai kirjaamiseen liittyvää epäjohdonmukaisuutta; tai

3) se perustuu rahoitusvarojen ja -velkojen tai niiden molempien muodostaman kokonaisuuden riskienhallinnassa laadittuihin, käypään arvoon perustuviin laskelmiin.

Tilikauden tuotoksi tai kuluksi kirjataan, jollei 152 §:stä muuta johdu, 1 momentissa tarkoitettujen rahoitusvälineiden tilinpäätöshetken käyvän arvon ja edellisen tilinpäätöksen mukaisen kirjanpitoarvon tai, jos käypään arvoon arvostettava rahoitusväline on hankittu tilikauden aikana, hankintamenon erotus.

Jos saamisen tai velan pääomana on maksettu tai saatu enemmän tai vähemmän kuin sen ni-

mellisarvo, saaminen tai velka merkitään 3 ja 4 momenttia sovellettaessa nimellisarvon sijasta määrään, joka saamisesta tai velasta sen syntyessä on pääomana maksettu tai saatu. Tällaisen saamisen nimellisarvon ja hankintamenon erotuksesta tilikauden tuotoksi tai kuluksi merkitty määrä jaksotetaan ja merkitään saamisen hankintamenon lisäykseksi tai vähennykseksi. Vastaavasti velan nimellisarvon ja velasta sen syntyessä saadun pääomamäärän erotuksesta tilikauden kuluksi tai kulun vähennykseksi merkitty määrä jaksotetaan ja merkitään tilinpäätökseen velan kirjanpitoarvon lisäykseksi tai vähennykseksi.

152 §

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon muutos merkitään omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon, jos:

1) kyseessä on suojauslaskentamenettelyssä käytetyn rahoitusvälineen kirjaus, jolla koko arvonmuutoksen tai sen osan kirjaamatta jättäminen tuloslaskelmaan mahdollistetaan;

2) tällainen arvonmuutos aiheutuu luottolaitoksen ulkomaiseen yhteisöön tekemiin nettoinvestointeihin sisältyvän ulkomaan rahan määräisen erän kurssimuutoksesta; tai

3) kyseessä ovat sellaiset käyvän arvon mukaan arvostettavat rahoitusvälineet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa, lukuun ottamatta rahoitusjohdannaisia.

Käyvän arvon muutokseen sisältyvä laskennallinen verovelka tai -saaminen merkitään taaseeseen erityistä varovaisuutta noudattaen.

Käyvän arvon rahastoa on oikaistava, kun rahoitusväline eräännyttyä tai luovutetaan.

153 §

Muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden arvostaminen

Taseen aineellisiin hyödykkeisiin merkitty muussa kuin omassa käytössä oleva kiinteistöomaisuus saadaan merkitä tilinpäätökseen tilinpäätöspäivän käypään arvoon.

Luottolaitoksen, joka soveltaa 1 momenttia, on arvostettava momentin mukaisesti kaikki momentissa tarkoitettu omaisuus.

Tilikauden tuotoksi tai kuluksi kirjataan 1 momentissa tarkoitettujen omaisuuden tilinpäätöshetken käyvän arvon ja edellisen tilinpäätöksen mukaisen kirjanpitoarvon erotus, tai jos tällainen omaisuus on hankittu tilikauden aikana, hankintamenon erotus.

Vain kirjanpitolain 5 luvun 5 §:n mukaiseen hankintamenoon arvostettuun 1 momentissa tarkoitettuun omaisuuteen voidaan tehdä kirjanpitolain 5 luvun 17 §:ssä tarkoitettu arvonorotus.

154 §

Sidottu ja vapaa oma pääoma

Sidottua omaa pääomaa ovat osake-, osuus- tai peruspääoma, lisäpääoma, lisäosuuspääoma, sijoitusosuuspääoma, kantarahasto, vararahasto, ylikurssirahasto, arvonorotusrahasto, uudelleenarvostusrahasto ja käyvän arvon rahasto. Muut rahastot sekä tilikauden ja edellisten tilikausien voitto ovat vapaata omaa pääomaa.

155 §

Konsernitilinpäätös

Rahoitusleasingsopimuksella vuokralleottajan käyttöön luovutettu hyödyke merkitään konsernitilinpäätökseen siten kuin se merkittäisiin myytynä, jos konserniyritys on vuokranantaja, ja siten kuin se merkittäisiin ostettuna, jos konserniyritys on vuokralleottaja.

Konsernitilinpäätökseen on sisällytettävä konsernin rahoituslaskelma, jossa on annettava selvitys konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Lisäksi emoyhtiön toimintakertomuksessa esitetään konsernia koskevat toimintakertomus- ja vakavaraisuustiedot.

Konsernin tytäryritys tai omistusyhteisyri- tys, jonka taseen loppusumma on vähemmän kuin yksi prosentti sen emoyrityksen viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, saadaan jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen. Jos kon-

sernin tällaisen tytär- tai osakkuusyrityksen taseen loppusumma laskettuna yhteen muiden sellaisten konserniin kuuluvien tytär- ja omistusyhteisyri- tysten taseiden loppusummien kanssa on vähintään viisi prosenttia konsernitaseen loppusummasta, se on kuitenkin yhdisteltävä konsernitilinpäätökseen.

Jos luottolaitoksen tai omistusyhteisön konserniin kuuluu vakuutusyhtiö tai siihen rinnastettava ulkomainen vakuutuslaitos, konsernitilinpäätös voidaan laatia tämän luvun estämättä siten kuin rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 luvussa säädetään, jos se on tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

156 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistaminen

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön on ilmoitettava tilinpäätös ja toimintakertomus rekisteröitäväksi kahden kuukauden kuluessa taseen ja tuloslaskelman vahvistamisesta. Ilmoitukseen on liitettävä jäljennös tilintarkastuskertomuksesta sekä hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan kirjallinen ilmoitus tilinpäätöksen vahvistamisen päivämäärästä ja luottolaitoksen voittoa ja tappiota koskevasta yhtiökokouksen taikka osuuskunnan, edustajiston, isännistön tai hypoteekkiyhdistyksen kokouksen päätöksestä.

Luottolaitoksen on pidettävä jäljennökset 1 momentissa tarkoitetuista luottolaitosta sekä sen emoyrityksenä olevaa omistusyhteisöä tai luottolaitosta koskevista viimeksi vahvistetuista asiakirjoista jokaisen nähtävänä luottolaitoksen toimipaikassa, kun kaksi viikkoa on kulunut tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta. Omistusyhteisön on lisäksi pidettävä jäljennökset sitä koskevista asiakirjoista nähtävänä omistusyhteisön pääkonttorissa. Nähtävinä pidettävistä asiakirjoista on annettava jäljennös jokaiselle sitä pyytävälle kahden viikon kuluessa pyynnöstä.

Emoyrityksen on pyynnöstä annettava jäljennös sellaisen tytäryrityksen tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, jota ei ole sisällytetty

konsernitilinpäätökseen, jollei tilinpäätöstä ja toimintakertomusta ole ilmoitettu rekisteröitäväksi Suomen lain mukaisesti.

Luottolaitoksella ja omistusyhteisöllä on oikeus saada muulta kuin viranomaiselta maksu antamastaan jäljennöksestä saman perusteen mukaan kuin rekisteriviranomainen perii maksun vastaavasta jäljennöksestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna rekisteriviranomaisena toimii patentti- ja rekisterihallitus. Rekisteriviranomainen valvoo 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Jos ilmoitusvelvollisuus laiminlyödään, voi rekisteriviranomainen velvoittaa sen, jonka on allekirjoitettava tilinpäätös, sakon uhalla toimittamaan se sille määräämässään ajassa. Päätökseen, jolla uhkasakko on asetettu, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 3 §:ssä tarkoitettua yhteenliittymän keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen velvollisuudesta pitää nähtävänä yhteenliittymän yhdistelty tilinpäätös säädetään osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa.

157 §

Osavuosikatsaus ja vuosikatsaus

Talletuspankin on laadittava kultakin yli kuuden kuukauden pituiselta tilikaudeltaan osavuosi- katsaus joko kuudelta taikka kolmelta, kuudelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta, jollei arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:n 1 momentista muuta johdu. Talletuspankin osavuosi- katsaukseen sovelletaan muutoin, mitä 2 ja 3 momentissa sekä arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:n 2—4 momentissa säädetään. Vastaa- vasti talletuspankin on laadittava vuosikatsaus noudattaen soveltuvin osin, mitä arvopaperi- markkinalain 2 luvun 5 a §:ssä säädetään. Jollei tästä pykälästä muuta johdu, sellaisen talletus- pankin osavuosi- katsauksesta ja vuosikatsauk- sesta, johon sovelletaan arvopaperimarkkina- lain 2 luvun 5 §:ää, on lisäksi voimassa, mitä

mainitussa laissa säädetään osavuosi- katsauksesta ja vuosikatsauksesta.

Talletuspankin osavuosi- katsauksen tulee sisältää osavuosituloslaskelma ja -tase tai, jos tal- letuspankki on konsernin emoyritys, konserni- tuloslaskelma ja -tase sekä selostus pankin tai kon- sernin tuloskehityksestä samoin kuin varojen, velkojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten sekä toimintaympäristön merkittävistä muutok- sista katsauskautena, tuloskehitykseen vaikutta- neista poikkeuksellisista seikoista, olennaisista katsauskauden jälkeisistä tapahtumista sekä pankin tai konsernin todennäköisestä kehityk- sestä tilikautena. Osavuosi- katsauksessa esitettä- vien tietojen on oltava vertailukelpoisia edelli- sen tilikauden vastaavan katsauskauden tietoi- hin.

Osavuosi- katsaus on julkistettava kahden kuu- kauden kuluessa katsauskauden päättymisestä. Osavuosi- katsauksen julkistamisessa on nouda- tettava soveltuvin osin 156 §:n 2 ja 4 momenttia sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään osa- vuosi- katsauksen julkistamisesta.

Osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhtei- sön velvollisuudesta laatia ja julkistaa yhteen- liittymän osavuosi- katsaus säädetään osuuspan- keista ja muista osuuskuntamuotoisista luotto- laitoksista annetussa laissa.

Omistusyhteisön, joka on talletuspankin emo- yritys, osavuosi- katsaukseen sovelletaan, mitä 1—3 momentissa säädetään. Talletuspankkiin, jonka emoyritys julkistaa tämän pykälän mukai- sesti osavuosi- katsauksen, ei sovelleta, mitä edel- lä tässä pykälässä säädetään, ellei muualla laissa toisin säädetä.

Mitä tässä pykälässä säädetään osavuosi- katsauksesta, sovelletaan vastaavasti soveltuvin osin vuosikatsaukseen noudattaen, mitä arvopa- perimarkkinalain 2 luvun 5 a §:ssä säädetään.

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia mää- räyksiä, ohjeita ja lausuntoja edellä tässä pykä- lässä tarkoitettua katsauksen laatimisesta sekä myöntää luvan erityisestä syystä määräajaksi poiketa tämän pykälän säännöksistä, jos poik- keus ei vaaranna sijoittajan tai tallettajan ase- maa. Määräysten, ohjeiden ja lausuntojen anta- misessa sekä poikkeuslupien myöntämisessä

noudatetaan soveltuvin osin, mitä 147 §:n 2—4 momentissa säädetään. Poikkeusluvan myöntämisestä on mainittava katsauksessa.

158 §

Tilintarkastusta ja tilintarkastajaa koskevien säännösten soveltaminen

Luottolaitoksen tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan sovelletaan tilintarkastuslakia (936/1994) ja osakeyhtiömuotoisen luottolaitoksen tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan lisäksi osakeyhtiölakia ja osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan osuuskuntalakia, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Luottolaitoksen tilintarkastajaan ei sovelleta tilintarkastuslain 24 §:n 2 momenttia. Tilintarkastajan on kuitenkin ilmoitettava Rahoitustarkastukselle luottolaitokselta taikka sen kanssa samaan konserniin kuuluvalla yrityksellä saamista luotosta tai sen hänen hyväkseen antamista takauksesta, vastuusitoumuksesta, vakuudesta tai näitä vastaavasta etuudesta.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään luottolaitoksen tilintarkastuksesta ja tilintarkastajasta, sovelletaan vastaavasti omistusyhteisön tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan.

159 §

Tilintarkastajan kelpoisuus

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön tilintarkastajaksi voidaan valita vain tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu hyväksytty tilintarkastaja. Vähintään yhden tilintarkastajan on oltava tilintarkastuslain 4 §:ssä tarkoitettu tilintarkastaja tai 5 §:ssä tarkoitettu tilintarkastusyhteisö.

160 §

Rahoitustarkastuksen velvollisuus määrätä tilintarkastaja sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja

Tilintarkastuslain 27 §:ssä ja osuuskuntalain 7 luvun 5 §:ssä tarkoitettujen tilintarkastajan sekä

osakeyhtiölain 7 luvun 7—10 §:ssä ja osuuskuntalain 7 luvun 7 §:ssä tarkoitettujen erityisen tarkastuksen ja tarkastajan luottolaitokseen ja sen omistusyhteisöön määrää Rahoitustarkastus. Tilintarkastajan sekä erityisen tarkastuksen ja tarkastajan määräämiseen edellä tarkoitetuissa tapauksissa sovelletaan muuten, mitä niistä säädetään tilintarkastuslaissa, osakeyhtiölaissa ja osuuskuntalaissa. Rahoitustarkastuksen on lisäksi määrättävä luottolaitokseen ja sen omistusyhteisöön kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos luottolaitoksella ei ole 159 §:ssä säädetty vaatimukset täyttävää tilintarkastajaa.

10 luku

Sivuliikkeen perustaminen, palvelujen tarjoaminen ja kotipaikan siirto ulkomaille

161 §

Sivuliikkeen perustaminen ETA-valtioon

Luottolaitoksen, joka aikoo perustaa sivuliikkeen muuhun ETA-valtioon, on ilmoitettava siitä etukäteen Rahoitustarkastukselle. Ilmoitukseen on liitettävä tiedot harjoitettavaksi aiotusta toiminnasta sekä sivuliikkeen hallintoon liittyvät tiedot.

Rahoitustarkastuksen on kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta ilmoitettava ne edelleen asianomaisen valtion vastaavalle valvontaviranomaiselle sekä samalla ilmoitettava tiedot luottolaitoksen omien varojen määrästä, vakavaraisuussuhteesta, tallettajien suojana olevasta vakuusjärjestelmästä, sijoittajien suojaksi tarkoitusta suojajärjestelmästä tai sen puuttumisesta sekä muut tiedot, jotka ovat tarpeen sivuliikkeen toiminnan aloittamiseksi.

Rahoitustarkastuksen on kieltäydyttävä 2 momentissa tarkoitettujen ilmoituksen tekemisestä, jos se havaitsee, että luottolaitoksen taloudellinen tilanne ja hallinto eivät täytä luottolaitokselle tässä laissa säädettyjä vaatimuksia. Sivuliikettä ei voida perustaa, jos Rahoitustarkastus on kieltäytynyt tekemästä ilmoitusta.

162 §

Sivuliikkeen perustaminen valtioon, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen

Luottolaitoksen, joka aikoo perustaa sivuliikkeen muuhun kuin ETA-valtioon, on haettava lupa sivuliikkeen perustamiseen Rahoitustarkastukselta. Lupa on myönnettävä, jos sivuliikkeen valvonta on riittävästi järjestettävissä ja jos sivuliikkeen perustaminen ei luottolaitoksen hallinto ja taloudellinen tila huomioon ottaen ole omiaan vaarantamaan luottolaitoksen toimintaa. Lupahakemuksesta on pyydettävä Suomen Pankin lausunto. Rahoitustarkastuksella on oikeus luvan hakijaa kuultuaan asettaa lupaan sivuliikkeen toimintaa koskevia, valvonnan kannalta tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja.

Lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

163 §

Sivuliikkeen lakkauttaminen

Jos luottolaitos ei täytä 161 tai 162 §:ssä säädettyjä edellytyksiä, Rahoitustarkastus voi asettaa määräajan asiantilan korjaamiseksi ja, jollei vaatimusta täytetä määräajan kuluessa, lakkauttaa sivuliikkeen. Sivuliikkeen lakkauttamiseen sovelletaan, mitä 29 §:ssä säädetään liiketoiminnan rajoittamisesta.

164 §

Palveluiden tarjoaminen

Luottolaitoksen, joka aikoo tarjota 30 §:n 1 momentissa tarkoitettuja palveluita jonkin muun ETA-valtion alueella perustamatta sivuliikettä, on ilmoitettava etukäteen Rahoitustarkastukselle, mitä palveluita se tarjoaa.

Rahoitustarkastuksen on kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta toimitettava tieto asiasta 1 momentissa tarkoitettua valtion valvontaviranomaiselle sekä liitettävä mukaan oma ilmoituksensa siitä, kattaako luottolaitoksen toimilupa Suomessa kyseiset palvelut.

165 §

Konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus ja palvelujen tarjoamisoikeus

Luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva suomalainen rahoituslaitos voi täytettyään ETA-valtiossa sivuliikkeen perustamiselle tai palvelujen tarjoamiselle asetetut edellytykset perustaa sivuliikkeen tai muutoin tarjota palveluja ETA-valtioon. Sivuliikkeen perustamisessa ja palvelujen tarjoamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä 161 ja 164 §:ssä on säädetty.

Rahoitustarkastuksen on tarkistettava 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten täyttyminen ja rahoituslaitoksen täyttäessä edellytykset annettava asiasta todistus.

Rahoituslaitoksen on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle, jos rahoituslaitoksen olosuhteissa tapahtuu 1 momentissa tarkoitettuihin edellytyksiin vaikuttavia muutoksia. Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava asianomaisen valtion valvontaviranomaiselle, jos rahoituslaitos ei enää täytä 1 momentissa tarkoitettuja edellytyksiä.

166 §

Kotipaikan siirto toiseen ETA-valtioon

Jos luottolaitos aikoo siirtää kotipaikkansa toiseen ETA-valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa tai eurooppaosuuskuntaasetuksen 7 artiklassa säädetään, luottolaitoksen on lähetettävä Rahoitustarkastukselle jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 ja 3 kohdassa tai eurooppaosuuskuntaasetuksen 7 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua siirtosuunnitelmaa ja selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun luottolaitos on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Jos luottolaitos aikoo kotipaikan siirron jälkeen jatkaa luottolaitostoimintaa Suomessa, siihen sovelletaan, mitä ulkomaisen luottolaitoksen toiminnasta Suomessa säädetään.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain (742/2004) 9 §:n 5 momentissa tai eu-

rooppaosuuskuntalain (906/2006) 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Rahoitustarkastus on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen eurooppayhtiölain 9 §:n 2 momentissa tai eurooppaosuuskuntalain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että luottolaitos ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan jatkamista tai toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai osuuskuntalain 16 luvun 13 §:n 1 momentissa tarkoitettua määräpäivää vain, jos Rahoitustarkastus on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

11 luku

Vahingonkorvaus-, rangaistus- ja pakko-keinosäännökset

167 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Luottolaitoksen perustaja, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvollisia korvaamaan vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet luottolaitokselle.

Luottolaitoksen perustaja, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvollisia korvaamaan myös vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet osakkeenomistajalle, jäsenelle, sijoitusosuuden tai kantarahasto-osuuden omistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla tätä lakia tai sen nojalla annettua asetusta tai Rahoitustarkastuksen määräystä, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, säästöpankkilakia, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, kiinnitysluottopankkilakia, hypoteekkiyhdistyksistä annettua lakia, talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annettua lakia taikka luottolaitoksen yhtiöjär-

jestystä tai sääntöjä. Tilintarkastajan korvausvastuusta säädetään tilintarkastuslaissa.

Jos vahinko on aiheutettu rikkomalla 2 momentissa tarkoitettuja säädöksiä tai yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen määräystä, vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menettelleensä huolellisesti. Sama koskee vahinkoa, joka on aiheutettu 140 §:ssä tarkoitettua luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvan eduksi tehdyllä toimella.

Luottolaitoksen osakkeenomistaja, säästöpankin isäntä sekä osuuspankin ja edustajiston jäsen ovat velvolliset korvaamaan vahingon, jonka he ovat myötävaikuttamalla 2 momentissa tarkoitettujen säädösten taikka luottolaitoksen yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet luottolaitokselle, osakkeenomistajalle tai jäsenelle taikka sijoitusosuuden tai kantarahasto-osuuden omistajalle taikka muulle henkilölle. Vahinko, joka on aiheutettu 140 §:ssä tarkoitettua luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvan eduksi tehdyllä toimella, katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei osakkeenomistaja, isäntä taikka osuuspankin tai edustajiston jäsen osoita menettelleensä huolellisesti.

Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun jakautumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 luvussa säädetään.

Vahingonkorvauskanteen nostamisesta osakeyhtiömuotoisen luottolaitoksen, säästöpankin tai osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen lukuun säädetään liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa, säästöpankkilaissa ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen, jos vahinko on aiheutettu rikkomalla tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai Rahoitustarkastuksen määräystä.

168 §

Luottolaitosrikos

Joka tahallaan

1) ottaa yleisöltä vastaan vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja vastoin 18—20, 31 tai 32 §:n säännöksiä,

2) harjoittaa luottolaitostoimintaa ilman toimilupaa tai rajoitettua luottolaitostoimintaa ilman 18 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöstä,

3) käyttää liiketoiminnassaan vastoin 10 §:n 2 momentin säännöstä sanaa "talletus" tai vastoin 21 §:n säännöstä sanaa "pankki",

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitosrikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo 20 §:n 4 momentissa säädettyä tiedonantovelvollisuutta, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *velkasitoumusten tarjoamista yleisölle koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

Rangaistus väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle säädetään rikoslain 16 luvun 8 §:ssä.

169 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 141 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta ja 144 §:ssä säädetyn sitoumuksen rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 ja 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

170 §

Luottolaitoksen osakkeiden tai osuuksien hankintaa koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta hankkii osakkeita tai osuuksia tekemättä 38 §:n 1 momentissa tai 42 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta tai vastoin Rahoitustarkastuksen 38 §:n 2 momentin tai 43 §:n nojalla antamaa kieltoa, on tuomit-

tava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitoksen osakkeiden tai osuuksien hankintaa koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

171 §

Luottolaitoksen selvitystilaa koskevien säännösten rikkominen

Joka luottolaitoksen hallituksen jäsenenä tai selvitysmiehenä tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyö täyttää, mitä osakeyhtiölain 20 luvussa, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 6 luvussa, säästöpankilain 8 luvussa, osuuskuntalain 19 luvussa tai osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 9 luvussa säädetään hallituksen tai selvitysmiesten velvollisuuksista, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitoksen selvitystilaa koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon.

172 §

Luottolaitoksen kirjanpitorikkomus

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) laatii tilinpäätöksen tai konsernitilinpäätöksen vastoin 9 luvun säännöksiä taikka niiden nojalla annettua asetusta tai Rahoitustarkastuksen määräystä,

2) rikkoo 156 §:n säännöstä tilinpäätöksen ilmoittamisesta rekisteröitäväksi tai tilinpäätöksen nähtävänä pitämisestä,

3) rikkoo 157 §:n säännöstä osavuosikatsauksen tai vuosikatsauksen laatimisesta, taikka

4) rikkoo luottolaitoksen sulautumista, jakautumista tai selvitystilaa koskevan lopputilityksen antamista koskevia säännöksiä,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain 30 luvun 9 tai 10 §:ssä tarkoitettuna kirjanpitorikkoksena tai tuottamuksellisena kirjanpitorikkoksena eikä teosta muuallakaan laissa sää-

detä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitoksen kirjanpitorikkomuksesta* sakkoon.

173 §

Luottolaitoksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan

1) rikkoo säännöksiä pääomalainan pääoman palauttamisesta, koron tai muun hyvityksen maksamisesta tai vakuuden antamisesta,

2) jakaa luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen varoja tämän lain, osakeyhtiölain, osuuskuntalain, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain, säästöpankkilain, hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain tai Rahoitustarkastuksesta annetun lain säännösten vastaisesti, tai

3) rikkoo 35 §:n säännöksiä lainan tai vakuuden antamisesta taikka omien tai emoyrityksen osakkeiden, osuuksien, pääomallainojen, debentuurien tai niihin rinnastettavien sitoumusten pantiksi ottamisesta,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitoksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

174 §

Uhkasakko

Jos luottolaitosten yhteenliittymä ei ole toiminnassaan noudattanut tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka jos 18 §:ssä tarkoitettu osakeyhtiö tai osuuskunta laiminlyö mainitun pykälän 5 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai jättää antamatta momentissa tarkoitettua Rahoitustarkastuksen pyytämät tiedot, Rahoitustarkastus voi velvoittaa sen täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla.

Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi Rahoitustarkastus.

12 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

175 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tällä lailla kumotaan luottolaitostoiminnasta 30 päivänä joulukuuta 1993 annettu laki (1607/1993) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Rahoitustarkastus voi ennen lain voimaantuloa ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin tämän lain 59, 62—64 ja 77 §:ssä tarkoitetun menetelmän tai 58 §:n 3 momentissa tarkoitetun luottoluokituslaitoksen hyväksymiseksi ja tehdä mainituissa pykälissä tarkoitetun päätöksen.

Muussa laissa olevan viittauksen tällä lailla kumottavaan luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin katsotaan merkitsevän viittausta tähän lakiin.

176 §

Toimilupaa koskevat siirtymäsäännökset

Yhteisön tai säästöpankin, jolle on ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty toimilupa, ei tarvitse hakea uutta toimilupaa.

177 §

Omien varojen vähimmäismäärää koskevat yleiset siirtymäsäännökset

Edellä 44 §:ssä ja 55 §:n 3 momentissa säädetty omien varojen vähimmäisvaatimus ei koske luottolaitosta, jolla 1 päivänä tammikuuta 1994 oli toimilupa luottolaitoksen toiminnan harjoittamiseen. Edellä tarkoitetun luottolaitoksen, jonka omien varojen määrä edellä mainittuna ajankohtana alitti omien varojen vähimmäismäärää koskevan vaatimuksen, omien varojen määrä ei kuitenkaan saa alentua siitä, mikä se oli 2 päivänä toukokuuta 1992 tai, jos luottolaitoksella ei mainittuna päivänä ollut toimilupaa, sii-

tä kun se sai toimiluvan, taikka sen jälkeen saatutusta korkeimmasta määrästä.

Jos määräysvalta 1 momentissa tarkoitettussa luottolaitoksessa siirtyy siltä, jolla se tämän lain voimaan tullessa oli, on määräysvallan kohteena olevan luottolaitoksen omien varojen määrän kolmen kuukauden kuluessa määräysvallan siirtymisestä täytettävä vähintään 55 §:n 3 momentissa säädetty vähimmäisvaatimus.

Kahden tai useamman 1 momentissa tarkoitettua luottolaitoksen sulautuessa on vastaanottavan luottolaitoksen taikka perustettavan uuden luottolaitoksen omien varojen määrän oltava vähintään sulautuvien luottolaitosten sulautumishetkellä yhteenlaskettujen omien varojen suuruinen, kunnes se täyttää 55 §:n 3 momentissa säädetyn luottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärän.

Omien varojen vähenemiseen alle tässä pykälässä säädetyn määrän sovelletaan, mitä 87 ja 88 §:ssä säädetään.

Omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen ei sovelleta, mitä luottolaitosdirektiivin 154 artiklan 4 kappaleessa säädetään.

178 §

Luottoriskin vakiomenetelmää koskevat siirtymäsäännökset

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten estämättä luottolaitos saa laskea 55 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärän tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti 1 päivänä tammikuuta 2008 saakka noudattaen, mitä luottolaitosdirektiivin 152 artiklan 8—14 kappaleessa säädetään. Sovellettaessa tätä momenttia ei sovelleta, mitä 54, 78, 82, 83, 85 ja 86 §:ssä säädetään.

Käytettäessä 58 §:n mukaista luottoriskin vakiomenetelmää omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen ei sovelleta, mitä luottolaitosdirektiivin 153 artiklan 1 ja 2 kappaleessa ja 154 artiklan 1 kappaleen ensimmäisessä alakappaleessa säädetään.

ETA-valtiolta tai sen keskuspankilta olevaan saamiseen, joka on toisen ETA-valtion valuutan määräinen ja rahoitettu samassa valuutassa saadaan soveltaa 0 prosentin riskikerrointa vuoden 2012 loppuun saakka.

Sovellettaessa 58 §:ää vähittäisaaminen sekä saaminen, joka on toisessa ETA-valtiossa olevalta yritykseltä, saadaan vuoden 2011 loppuun saakka katsoa järjestämättömäksi, jos sen pääoma tai korko on ollut maksamatta asiakkaan kotivaltion lainsäädännössä säädetyn ajan, kuitenkin enintään 180 päivää.

179 §

Luottoriskin sisäisten luottoluokitusten menetelmä koskevat siirtymäsäännökset

Sellaisen luottolaitoksen, johon sovelletaan 59 §:n 1 momenttia, omien varojen vähimmäismäärä oikaistuna 48 §:n 3 momentissa tarkoitettujen tehtyjen arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksella, ei saa alittaa:

1) määrää, joka vuonna 2007 vastaa 95 prosenttia siitä omien varojen vähimmäismäärästä, joka on laskettu niiden vakavaraisuusvaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa tämän lain voimaan tullessa;

2) määrää, joka vuonna 2008 vastaa 90 prosenttia siitä omien varojen vähimmäismäärästä, joka on laskettu niiden vakavaraisuusvaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa tämän lain voimaan tullessa;

3) määrää, joka vuonna 2009 vastaa 80 prosenttia siitä omien varojen vähimmäismäärästä, joka on laskettu niiden vakavaraisuusvaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa tämän lain voimaan tullessa.

Poiketen siitä, mitä luottolaitosdirektiivin 84 artiklan 3 kappaleessa säädetään, 59 §:n 1 momentissa tarkoitettu lupa, jos se ei koske omien tappio-osuus- ja luottovasta-arvokertomien soveltamista laskettaessa valtioilta ja keskuspankeilta, luottolaitoksilta ja yrityksiltä olevien saamisten luottoriskin kattamiseksi vaadit-

tavaa omien varojen vähimmäismäärää, voidaan myöntää:

1) 31 päivään joulukuuta 2007 saakka, jos luottolaitos on käyttänyt luvan kohteena olevia menetelmiä vähintään yhden vuoden ajan ennen luvan myöntämistä, kuitenkin siten, että kaikki vastapuolet on kertaalleen luokiteltu uudelleen ja siten, että mainitussa artiklassa tarkoitettu kahden vuoden käyttökokemusvaatimus täyttyy viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2008;

2) 1 päivään tammikuuta 2009 saakka, jos luottolaitos on käyttänyt luvan kohteena olevia menetelmiä vähintään kahden vuoden ajan ennen luvan myöntämistä.

Sovellettaessa 59 §:n 1 momenttia vähittäisaamiin sisältyvien asuinkiinteistövakuudellisten vastuiden vastuun määrällä painotettu keskimääräinen tappio-osuus ei 31 päivään joulukuuta 2010 saakka saa olla alempi kuin 10 prosenttia, jollei näihin vastuisiin liity valtion takauksia. Mainittuun ajankohtaan saakka katettuihin joukkolainoihin saadaan luottolaitosdirektiivissä säädetyn edellytyksin soveltaa 11,25 prosentin tappio-osuuskerrointa.

Sovellettaessa 59 §:n 1 momenttia lupa omien tappio-osuus- ja luottovasta-arvokertoimien soveltamiseen laskettaessa valtioilta ja keskuspankeilta, luottolaitoksilta ja yrityksiltä olevien saamisten luottoriskin kattamiseksi vaadittavan omien varojen vähimmäismäärää voidaan antaa 1 päivästä tammikuuta 2008 lukien. Poiketen siitä, mitä luottolaitosdirektiivin 84 artiklan 4 kappaleessa säädetään, tässä momentissa tarkoitettu lupa voidaan myöntää 31 päivään joulukuuta 2008 saakka, jos luottolaitos on soveltanut luvan kohteena olevaa menetelmää vähintään 2 vuotta ennen luvan myöntämistä, kuitenkin siten, että mainitussa momentissa tarkoitettu kolmen vuoden käyttökokemusvaatimus täyttyy viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2009.

Sovellettaessa 59 §:ää toisessa ETA-valtiossa oleva yritys saadaan 31 päivään joulukuuta 2011 saakka katsoa maksukyvyttömäksi, jos yritykseltä olevan saamisen pääoma tai korko on ollut maksamatta yrityksen kotivaltion lainsäädännössä säädetyn ajan, kuitenkin enintään 180 päivää.

Sovellettaessa 59 §:ää ei sovelleta, jollei 5 momentista muuta johdu, mitä luottolaitosdirektiivin 154 artiklan 6 ja 7 kappaleessa säädetään.

180 §

Toiminnallisia riskejä koskevat siirtymäsäännökset

Tämän lain 62 §:n 4 momenttia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2008 alkaen.

Sellaisen luottolaitoksen, johon sovelletaan 62 §:n 4 momenttia, omien varojen vähimmäismäärä ei saa alittaa:

1) vuonna 2008 määrää, joka vastaa 90 prosenttia siitä omien varojen vähimmäismäärästä, joka on laskettu niiden vakavaraisuusvaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa tämän lain voimaan tullessa;

2) vuonna 2009 määrää, joka vastaa 80 prosenttia siitä omien varojen vähimmäismäärästä, joka on laskettu niiden vakavaraisuusvaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa tämän lain voimaan tullessa.

Luottolaitokseen ei sovelleta luottolaitosdirektiivin 155 artiklaa.

Jos luottolaitos laskee 55 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärän 178 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, alennetaan 62 §:ssä tarkoitettua toiminnallisten riskien pääomavaatimusta luottolaitosdirektiivin 152 artiklan 10 kappaleessa tarkoitettulla tavalla.

181 §

Markkinariskejä koskevat siirtymäsäännökset

Rahoitustarkastus voi sallia, että ne luottolaitokset, jotka ovat saaneet ennen tämän lain voimaan tuloa luvan käyttää omien varojen direktiivin V liitteen mukaista sisäistä mallia erityisriskin laskemiseen, saavat enintään vuoden 2009 loppuun saakka käyttää tällaista mallia tämän lain voimaan tullessa säädetyn edellytyksin.

182 §

Suuria asiakasriskejä koskevat siirtymäsäännökset

Luottolaitoksen, joka laskee 55 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun omien varojen vähimmäismäärän 178 §:n nojalla tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti 69 §:ssä tarkoitettuja asiakasriskejä koskeviin rajoituksiin sovelletaan säännöksiä, jotka olivat voimassa tämän lain voimaan tullessa.

184 §

Tilinpäätöstä koskevat siirtymäsäännökset

Rahoitusvälineet, joita pidetään suojauslaskennan edellytysten mukaisesti, voidaan 151 §:n estämättä merkitä tilinpäätökseen, joka laaditaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2007 päättyvältä tilikaudelta, suojauslaskennan mukaiseen arvoon lain voimaantullessa voimassa olevan lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti.

185 §

Vakuusrahastoja koskeva siirtymäsäännös

Tämän lain 113 §:ssä tarkoitettuun vakuusrahastoon sovelletaan edelleen, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun lain (1229/1997) siirtymäsäännöksen 9 ja 10 momentissa säädetään.

183 §

Siirtymäsäännösten soveltaminen konsolidoitua taloudellista asemaa koskeviin vaatimuksiin

Mitä 177—182 §:ssä säädetään, sovelletaan vastaavasti laskettaessa konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää.

Laki

liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1501/2001) 1 §:n 2 momentti, 4 §, 6 §:n 1 ja 3 momentti, 7, 10 ja 23 § sekä 25 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 2 momentti, 4 §, 6 §:n 1 momentti, 7 ja 10 § ja 25 §:n 2 momentti laissa 642/2006, 6 §:n 3 momentti laissa 749/2004 ja 23 § laissa 408/2004, sekä

lisätään 6 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 749/2004 ja 642/2006, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, muutettu 3 momentti siirtyy 4 momentiksi ja nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Luottolaitokseen sovelletaan osakeyhtiölakia (624/2006), jollei jäljempänä tässä laissa tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) toisin säädetä. Säästöpankkilaisissa (1502/2001) tarkoitettuun säästöpankkiosakeyhtiöön sovelletaan lisäksi, mitä säästöpankkilaisissa säädetään, ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoi-

sista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) tarkoitettuun osuuspankkiosakeyhtiöön, mitä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa säädetään.

Kiinnitysluottopankkilaisissa (1240/1999) tarkoitettua kiinnitysluottopankki-toimintaa harjoittavaan luottolaitokseen sovelletaan lisäksi, mitä kiinnitysluottopankkilaisissa säädetään.

4 §

Luottolaitoksen sulautumissuunnitelmassa on oltava, sen lisäksi, mitä osakeyhtiölain 16 luvun 3 §:ssä säädetään, selvitys luottolaitostoiminnasta annetun lain 46 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuista sitoumuksista, joiden velkojat voivat vastustaa sulautumista osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 1 momentin mukaisesti.

6 §

Mitä osakeyhtiölain 16 luvun 6, 7 ja 15 §:ssä säädetään velkojasta, ei sovelleta talletajaan. Sulautuvan luottolaitoksen on kuitenkin ilmoitettava sulautumisesta tallettajalle viimeistään kolme kuukautta ennen rekisteriviranomaisen osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla muille velkojille asettamaa määräaika. Ilmoituksessa on mainittava vastaanottavan luottolaitoksen toiminimi ja osoite.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan, mitä mainitun lain 112 §:ssä säädetään. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tallettajasta ja tallettajan irtisanomisoikeudesta sulautumisen yhteydessä, koskee vastaavasti luottolaitoksen kotipaikan siirtoa Euroopan talusalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon sekä sellaista sulautumista, jossa vastaanottava luottolaitos rekisteröidään toiseen valtioon. Talletta-

jalla on irtisanomisoikeus, jos luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetyn talletussuojan piirissä oleva talletus kokonaan tai osittain jää talletussuojan ulkopuolelle toimenpiteen jälkeen. Tallettajalle annettavassa ilmoituksessa luottolaitoksen on selvitettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 108 §:n perusteella annettuihin tietoihin tulevat muutokset.

7 §

Kombinaatiosulautumisessa perustettavalle luottolaitokselle on haettava luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu toimilupa. Kombinaatiosulautumista ei saa rekisteröidä, ellei toimilupaa samalla rekisteröidä.

10 §

Mitä osakeyhtiölain 14 luvun 2—5 §:ssä sekä 17 luvun 6, 7 ja 15 §:ssä säädetään velkojasta, sovelletaan tämän luvun säännöksiä sovellettaessa siihen, jonka hyväksi luottolaitos on antanut takauksen tai muun siihen rinnastettavan sitoumuksen tai jolle luottolaitoksen kanssa tehdyn johdannaissopimuksen perusteella voi syntyä rahamääräinen saatava, jos sitoumus siirtyy muun kuin toisen luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitoksen vastattavaksi.

23 §

Jos liikepankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 24 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 7 momentin nojalla.

25 §

Rahoitustarkastuksella on osakeyhtiölain 22 luvun 6 ja 7 §:n estämättä oikeus, jos se katsoo tallettajien edun sitä vaativan, nostaa vahingonkorvauskanne luottolaitoksen lukuun luottolai-

tostoiminnasta annetun lain 167 §:ssä tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä vastaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

säästöpankkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun säästöpankkilain (1502/2001) 1 §:n 2 momentti, 41 §:n 1 ja 2 momentti, 64 §:n 2 momentin 4 kohta, 75 §, 77 §:n 1 ja 3 momentti, 86 §:n 2 momentti, 91 §:n 3 momentti, 95 ja 106 §, 107 §:n 1 momentti ja 124 §:n 1 momentti, seuraavasti:

1 §

Säästöpankki ja säästöpankkiosakeyhtiö ovat luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettuja talletuspankkeja, joiden erityistarkoituksena on säästämisen edistäminen.

41 §

Säästöpankin voittona saadaan, jollei 40 §:n 2 momentista taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 88 §:stä muuta johdu, jakaa kantarahasto-osuuksille ja pääomallainoille enintään hallituksen esittämä määrä, joka ei ylitä viimeksi kuluneelta tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen voiton ja säästöpankin muun vapaan oman pääoman yhteenlaskettua määrää, vähennettynä taseen osoittamalla tappiolla, muilla 2 momentissa tarkoitetuilla jakokelvottomilla erillä, määrällä, jolla säästöpankin tilinpäätöksessä tehdyt, kirjanpitolain (1336/1996) 5 luvun 15 §:ssä tarkoitettut varaukset sekä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus on tilinpäätöksessä merkitty vapaaseen omaan pääomaan, sekä määrällä, joka lain tai sääntöjen mukaan on merkittävä vararahastoon tai muuten jätettävä jakamatta. Kantarahasto-osuuksille voidaan voittoosuutena jakaa vain voittoa ja muuta vapaata omaa pääomaa, joka on syntynyt kantarahaston muodostamisen jälkeen.

Siitä osasta säästöpankin voittoa, jota ei käytetä vararahaston korottamiseen, voiton jakami-

seen kantarahasto-osuuksille tai pääomallainoille tai jätetä säästöpankin vapaaseen omaan pääomaan, voidaan varoja isäntien päätöksellä hallituksen esittämää määrää ylittämättä käyttää säästäväisyyden edistämiseen tai muihin yleishyödyllisiin tarkoituksiin. Voittovaroja ei kuitenkaan ilman rahoitustarkastuksen suostumusta saa käyttää tässä momentissa tarkoitettuihin säästäväisyyttä edistäviin tai yleishyödyllisiin tarkoituksiin ennen kuin säästöpankin luottolaitostoiminnasta annetun lain 113 §:ssä tarkoitettua vakuusrahastosta saama avustuslaina on korkoineen maksettu takaisin.

64 §

Sulautumissuunnitelmassa on oltava:

4) selvitys pääomallainoista sekä luottolaitostoiminnasta annetun lain 46 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa sekä 47 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista sitoumuksista, joiden velkojat voivat vastustaa 73 §:ssä tarkoitettua luvan myöntämistä;

75 §

Mitä edellä 73 ja 74 §:ssä säädetään velkojasta, ei sovelleta tallettajaan. Sulautuvan säästöpankin on kuitenkin ilmoitettava sulautumisesta tallettajalle viimeistään kolme kuukautta ennen

rekisteriviranomaisen 74 §:n nojalla muille velkojille asettamaa määräaika. Ilmoituksessa on mainittava vastaanottavan säästöpankin toiminiemi ja osoite.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa säästöpankeissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoinnasta annetun lain 105 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan, mitä mainitun lain 112 §:ssä säädetään. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoinnasta annetun lain 105 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoinnasta annetun lain 105 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, sovelletaan vastaavasti vastaanottavan säästöpankin tallettajiin edellyttäen, että vastaanottavan säästöpankin velkojia on 74 §:n 1 momentin perusteella kuultava.

77 §

Sulautuvan säästöpankin varat ja velat, lukuun ottamatta luottolaitostoinnasta annetun lain 167 §:ään ja tilintarkastuslain (936/1994) 44 §:ään perustuvaa vaatimusta, siirtyvät selvitysmenettelyttä vastaanottavalle säästöpankille, kun sulautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Samanaikaisesti sulautuva säästöpankki purkautuu.

Sulautuvan säästöpankin hallituksen ja toimitusjohtajan on annettava sulautuvan säästöpankin isäntien kokouksessa lopputilitys. Lopputilityksessä on oltava tilinpäätös ja konsernitilinpäätös ajalta, jolta tilinpäätöstä ei vielä ole esitetty ylimmän päättävän elimen kokouksessa sekä selvitys vastikkeen jaosta. Lopputilityksen tarkastamiseen sovelletaan soveltuvien osin, mitä

tilinpäätöksen tilintarkastuksesta luottolaitostoinnasta annetussa laissa säädetään. Isäntien kokoukseen sovelletaan, mitä isäntien kokouksesta tässä laissa säädetään. Vastikkeen jaon ja lopputilityksen moittimiseen, jako-osuuden nostamiseen sekä selvityksen jatkamiseen sulautuvan säästöpankin purkaututtua sovelletaan soveltuvien osin, mitä tämän lain 8 luvussa säädetään. Lopputilitys on ilmoitettava rekisteröitäväksi siten kuin luottolaitostoinnasta annetun lain 156 §:ssä säädetään.

86 §

Jakautumisessa vastaanottavat säästöpankit vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan säästöpankin velasta, joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Sellaisista jakautuvan luottolaitoksen veloista, joista toinen yritys vastaa jakautumissuunnitelman mukaan, luottolaitoksen vastuun kokonaismäärä on kuitenkin enintään sille jäävän tai siirtyvän netto-omaisuuden arvo. Jakautumissuunnitelmassa mainitusta velasta velkoja voi vaatia suoritusta yhteisvastuun perusteella vasta, kun on todettu, ettei hän saa suoritusta velalliselta tai vakuudesta. Mitä edellä tässä momentissa säädetään velasta, ei sovelleta velkaan tai velan osaan, joka voidaan korvata luottolaitostoinnasta annetun lain 95 §:ssä tarkoitettua talletussuojarahastosta tai sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 6 luvussa tarkoitettua korvausrahastosta.

91 §

Säästöpankin toimintaa jatkamaan perustettavan talletuspankin yhtiöjärjestykseen voidaan ottaa määräys, jonka mukaan pankin erityistarkoituksena on säästäväisyyden edistäminen. Tällaisesta pankista käytetään tässä laissa nimitystä säästöpankkiosakeyhtiö. Säästöpankkiosakeyhtiön on käytettävä pankin yhteisömuotoa osoittavan tunnuksen lisäksi toiminimessään sanaa tai yhdysosaa "säästöpankki".

95 §

Säästöpankkitarkastuksen ja sen edustajan oikeuksista, vastuusta ja esteellisyydestä on niiden hoitaessa 93 §:n 1 momentin mukaista valvontatehtäväänsä voimassa, mitä Rahoitustarkastuksesta ja sen edustajasta säädetään Rahoitustarkastuksesta annetussa laissa (587/2003).

106 §

Tilintarkastajan tehtävä ei lakkaa säästöpankin joutuessa selvitystilaan. Mitä luottolaitostoinnasta annetun lain 9 luvussa säädetään tilintarkastuksesta, on soveltuvin osin voimassa selvitystilan aikana. Tilintarkastuskertomuksen tulee lisäksi sisältää lausuma siitä, onko selvitystilaa tilintarkastajan mielestä aiheuttomasti pitki-

107 §

Kun säästöpankki on asetettu selvitystilaan, hallituksen ja toimitusjohtajan on viivytyksettä laadittava tilinpäätös ja konsernitilinpäätös sitä selvitystilaa edeltäneeltä ajalta, jolta tilinpäätöstä ei ole vielä esitetty säästöpankin isäntien kokouksessa. Tilinpäätös on esitettävä mahdollisimman pian säästöpankin isäntien kokouksessa. Tilinpäätökseen ja tilintarkastukseen on so-

vellettava luottolaitostoinnasta annetun lain 9 luvun säännöksiä.

124 §

Säästöpankin lukuun luottolaitostoinnasta annetun lain 167 §:n nojalla ajettavaa kannetta ei voida nostaa, ellei kanne perustu rangaistavaan tekoon:

1) perustajaa vastaan kolmen vuoden kuluttua siitä, kun perustamiskokouksessa tehtiin päätös pankin perustamisesta;

2) hallintoneuvoston tai hallituksen jäsentä, toimitusjohtajaa tai isäntää vastaan kolmen vuoden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jona se päätös tehtiin tai siihen toimenpiteeseen ryhdyttiin, johon kanne perustuu; eikä

3) tilintarkastajaa taikka hallintoneuvoston tai hallituksen määräämää tarkastajaa vastaan kolmen vuoden kuluttua siitä, kun se tilintarkastuskertomus, lausunto tai todistus, johon kanne perustuu, esitettiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1504/2001) 1 §:n 2 momentti, 3—9 §, 10 §:n 1 momentin 3 kohta, 11 §:n 1 momentin 3 kohta, 16 §:n 1 ja 4 momentti, 18 §, 19 §:n 4 momentti, 22 §:n 2 momentti, 24 §, 32 §:n 1 momentti sekä 43, 45, 53 ja 56 §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 § laeissa 704/2004, 1309/2004 ja 231/2005, 4 § mainitussa laissa 704/2004, 5 § mainitussa laissa 231/2005, 7 § osaksi laeissa 77/2003 ja 591/2003, 8 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, 9 § viimeksi mainitussa laissa, 24 § osaksi laissa 913/2006 ja 43 § laissa 409/2004, seuraavasti:

1 §

Luottolaitokseen ja keskusyhteisöön sovelletaan osuuskuntalakia (1488/2001), jollei jäljempänä tässä laissa tai luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) toisin säädetä.

3 §

Tässä laissa tarkoitettun osuuspankkien yhteenliittymän muodostavat:

- 1) yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva osuuskunta (*keskusyhteisö*),
- 2) keskusyhteisön konsolidointiryhmään kuuluvat yhteisöt,
- 3) keskusyhteisön jäsenenä oleva, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki ja muut keskusyhteisön jäsenenä olevat luottolaitokset (*jäsenluottolaitos*),
- 4) jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt,
- 5) sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joista edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet.

Yhteenliittymän muodostamisen edellytyksenä on, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- 1) keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista tämän lain 45 ja 46 §:n mukaisesti;
- 2) yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla;
- 3) osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki on keskusyhteisön luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tytäryritys.

Keskusyhteisö on osuuskuntalain 2 §:ssä tarkoitettu osuuskunta, joka on oikeutettu ohjaamaan jäsenluottolaitoksia. Keskusyhteisöllä on velvollisuus valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa ja antaa niille ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistelyn tilinpäätöksen laatimisessa. Keskusyhteisö ei saa antaessaan ohjeita, suorittaessaan valvon-

taa, myöntäessään lupia tai muutoin hoitaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviään asettaa jäsenluottolaitoksia keskenään eriarvoiseen asemaan ilman perusteltua syytä. Keskusyhteisö on luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 §:ssä tarkoitettu rahoituslaitos.

Keskusyhteisöllä on hallintoneuvosto. Jos 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla liikepankillalla on hallintoneuvosto, keskusyhteisön hallintoneuvoston jäsenet muodostavat liikepankin hallintoneuvoston jäsenten enemmistön. Keskusyhteisön hallituksen puheenjohtaja toimii liikepankin hallituksen puheenjohtajana.

Keskusyhteisön konsolidointiryhmään luetaan keskusyhteisö, sen omistusyhteisö sekä luottolaitos, siihen rinnastettava ulkomainen luottolaitos, rahoituslaitos ja palveluyritys, joka on keskusyhteisön tai sen omistusyhteisön kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettu tytäryritys.

Jäsenluottolaitoksen on oltava keskusyhteisön jäsen. Jäsenluottolaitoksia voivat olla osuuspankit, 32 §:ssä tarkoitettut osuuspankkiosakeyhtiöt, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki ja ne luottolaitokset, joiden äänivallasta yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt omistavat yksin tai yhdessä yli puolet.

4 §

Keskusyhteisön ja jäsenluottolaitoksen maksuvalmiuden on oltava turvattu luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 luvun mukaisesti.

5 §

Keskusyhteisö tai jäsenluottolaitos taikka niiden konsolidointiryhmään kuuluva yhteisö ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa keskusyhteisön, jäsenluottolaitoksen tai koko yhteenliittymän vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle. Keskusyhteisöllä on oltava yhteenliittymän tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä yhteenliittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 49 §:ssä asetetut vaatimukset.

6 §

Yhteenliittymän asiakasriski ei saa nousta määrään, joka ylittää 20 prosenttia yhteenliittymän omista varoista tai, jos asiakasyhteisö on yhteenliittymään kuuluvan yhteisön emo- tai tytäryritys taikka emoyrityksen tytäryritys, 15 prosenttia yhteenliittymän omista varoista. Yhteenliittymän suurten asiakasriskien yhteismäärä ei saa ylittää 500 prosenttia yhteenliittymän omista varoista.

Jos yhteenliittymän asiakasriski tai suurten asiakasriskien yhteismäärä ylittää 1 momentissa säädetyn rajan, keskusyhteisön on viipymättä ilmoitettava siitä Rahoitustarkastukselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin asiakasriskejä koskevien vaatimusten täyttämiseksi. Rahoitustarkastuksen on, saatuaan edellä tarkoitettua ilmoituksen tai muuten tiedon 1 momentissa säädettyjen rajojen ylitymisestä, asetettava määräaika, jonka kuluessa yhteenliittymän on yhteenliittymän purkamisen uhalla täytettävä 1 momentissa asetetut vaatimukset. Jos vaatimusta ei ole määräajan päättymisen jälkeenkään täytetty, Rahoitustarkastus voi esittää valtiovarainministeriölle yhteenliittymän purkamista.

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitettua omien varojen vähimmäismäärää yhteenliittymän omista varoista vähennetään jäsenluottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön liikkeeseen laskemat ja osuuspankkien vakuusrahaston merkitsemät pääomatodistukset ja muut oman pääoman ehtoiset erät. Yhteenliittymän omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovelletaan muuten soveltuvin osin, mitä luottolaitostoinnasta annetussa laissa säädetään. Yhteenliittymään sovelletaan, mitä luottolaitostoinnasta annetun lain 79 §:ssä säädetään konsolidoitujen asiakasriskien hallinnasta. Keskusyhteisöön sovelletaan vastaavasti, mitä mainitussa pykälässä säädetään emoyrityksestä.

Keskusyhteisön on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle yhteenliittymän asiakasriskit neljännesvuosittain. Rahoitustarkastus voi antaa keskusyhteisölle yhteenliittymän valvonnan kannalta tarpeellisia määräyksiä tässä momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä.

7 §

Jäsenluottolaitoksen on ilmoitettava luottolaitostoinnasta annetun lain 67 §:ssä tarkoitettuja asiakasriskit ja mainitun lain 79 §:n mukaiset konsolidoidut asiakasriskit mainitussa laissa säädetyllä tavalla keskusyhteisölle.

Laskettaessa luottolaitostoinnasta annetun lain 69 §:n 1 ja 2 momentissa säädetyt rajoitukset jäsenluottolaitoksen asiakasriskinä ei oteta huomioon yhteenliittymään kuuluvaan toiseen luottolaitokseen tai ulkomaiseen luottolaitokseen, sijoituspalveluyritykseen tai siihen rinnastettavaan ulkomaiseen yritykseen, rahoituslaitokseen taikka palveluyritykseen kohdistuvaa asiakasriskiä, lukuun ottamatta tytäryrityksen emoyritykseen kohdistuvaa asiakasriskiä.

Keskusyhteisö voi myöntää jäsenluottolaitokselle luvan poiketa yksittäistä asiakasriskiä ja konsolidoitua asiakasriskiä koskevasta rajoituksesta. Luottolaitostoinnasta annetun lain 69 §:n 1 momentissa ensimmäisenä mainittu asiakasriski ei saa kuitenkaan ylittää 50 prosenttia tai toisena mainittu asiakasriski 40 prosenttia eikä pykälän 2 momentissa mainittu suurten asiakasriskien yhteismäärä 1 200 prosenttia. Enintään 250 000 euron suuruisia asiakasriskejä koskevan luvan keskusyhteisö voi myöntää luottolaitoskohtaisesti tässä momentissa tarkoitettujen enimmäismäärien rajoissa. Jäsenluottolaitoksen, johon sovelletaan tätä momenttia, tilinpäätöksen liitetiedoista tai toimintakertomuksesta on käytävä ilmi, kuinka paljon luottolaitoksella on tämän momentin mukaisen poikkeuksen alaisia suuria asiakasriskejä.

Keskusyhteisö ei saa myöntää 3 momentissa tarkoitettua lupaa, jos luvan mahdollistama sitoumusmäärän kasvu johtaisi jäsenluottolaitoksen vakavaraisuuden tai konsolidoidun vakavaraisuuden alenemiseen alle luottolaitostoinnasta annetun lain 55 §:n 1 momentin mukaisen määrän.

Luottolaitostoinnasta annetun lain 67 §:ssä tarkoitettua asiakaskokonaisuuden sitoumuksille, joiden yhteismäärä on suurempi kuin 8 miljoonaa euroa, on haettava keskusyhteisön lupa. Osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimivan liikepankin ja sen konsolidointiryhmään kuulu-

van yhteisön ei kuitenkaan tarvitse hakea tässä tarkoitettua lupaa.

Jäsenluottolaitoksen asiakasriskeihin ja konsolidoituihin asiakasriskeihin sovelletaan muuten, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 67—69 ja 79 §:ssä säädetään.

8 §

Yhteenliittymällä tulee olla omia varoja yhteensä vähintään luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentin mukainen määrä. Yhteenliittymän omien varojen vähimmäismäärää laskettaessa yhteenliittymän omista varoista vähennetään jäsenluottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön liikkeeseen laskemat ja osuuspankkien vakuusrahaston merkitsemät pääomatodistukset ja muut oman pääoman ehtoiset erät. Yhteenliittymän omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen sovelletaan muuten soveltuvin osin, mitä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa säädetään.

Jos yhteenliittymän omien varojen määrä laskee alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentin mukaisen vähimmäismäärän, keskusyhteisön on viipymättä ilmoitettava siitä Rahoitustarkastukselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin omien varojen vähimmäismäärää koskevien vaatimusten täyttämiseksi. Rahoitustarkastuksen on, saatuaan edellä tarkoitetun ilmoituksen tai muuten tiedon yhteenliittymän omien varojen vähenemisestä alle vaaditun määrän, asetettava määräaika, jonka kuluessa yhteenliittymän omia varoja koskeva vaatimus on yhteenliittymän purkamisen uhalla täytettävä. Jos vaatimusta ei ole määräajan päättymisen jälkeenkään täytetty, Rahoitustarkastus voi esittää valtiovarainministeriölle yhteenliittymän purkamista.

Yhteenliittymään sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 78 §:ssä säädetään konsolidoidun vakavaraisuuden hallinnasta. Keskusyhteisöön sovelletaan vastaavasti, mitä mainitussa pykälässä säädetään emoyrityksestä, ja yhteenliittymään kuuluvaan yhteisöön, mitä mainitussa pykälässä säädetään konsolidointiryhmään kuuluvista yrityksistä.

Keskusyhteisön on julkistettava yhteenliittymän vakavaraisuutta koskevat tiedot, niin kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 82 ja 83 §:ssä säädetään. Mitä mainituissa pykälissä säädetään konsolidointiryhmän emoyrityksestä, sovelletaan keskusyhteisöön. Mitä 82 §:n 3 momentissa säädetään tytärluottolaitoksesta, koskee vastaavasti jäsenluottolaitosta.

Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset yhteenliittymän omia varoja ja omien varojen vähimmäismäärää, yhteenliittymän vakavaraisuuden hallintaa sekä 4 momentissa tarkoitettua julkistamisvelvollisuutta koskevien luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten soveltamisesta yhteenliittymään.

Keskusyhteisön on ilmoitettava Rahoitustarkastukselle yhteenliittymän vakavaraisuuden valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot neljännesvuosittain. Rahoitustarkastus voi antaa keskusyhteisölle yhteenliittymän valvonnan kannalta tarpeellisia määräyksiä tässä momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä.

9 §

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentissa, 76 ja 177 §:ssä säädetään omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärästä, 86 §:ssä lisäpääomavaatimuksesta ja 87 §:ssä omien varojen kartuttamisvelvollisuudesta, ei sovelleta jäsenluottolaitokseen, ellei 2 momentista muuta johdu. Jos jäsenluottolaitoksen omat varat tai konsolidoidut omat varat vähenevät alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentissa taikka 76, 86 tai 177 §:ssä säädetyn vähimmäismäärän, luottolaitoksen on kuitenkin viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin vakavaraisuutensa tai konsolidoidun vakavaraisuutensa saattamiseksi säädetylle tasolle. Keskusyhteisön on asetettava Rahoitustarkastuksen määräämien perusteiden mukaisesti määräaika näille toimenpiteille.

Jäsenluottolaitokseen, jonka omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen määrä ei 1 momentissa tarkoitetun määräajan kuluttua ole saavuttanut säädettyä tasoa, sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 86 ja 87 §:ää.

Jäsenluottolaitokseen ei sovelleta, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 82 §:ssä säädetään.

10 §

Sen lisäksi, mitä osuuskuntalain 2 luvun 3 §:ssä säädetään, keskusyhteisön säännöissä on määrättävä:

3) että keskusyhteisöllä on velvollisuus 3 §:n perusteella valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa ja antaa niille ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistelyn tilinpäätöksen laatimisessa.

11 §

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, jäsenluottolaitoksen säännöissä tai yhtiöjärjestyksessä on määrättävä:

3) että keskusyhteisöllä on 3 §:n perusteella oikeus valvoa jäsenluottolaitoksen toimintaa ja antaa jäsenluottolaitokselle ohjeita sen sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta, sen toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistelyn tilinpäätöksen laatimisessa.

16 §

Keskusyhteisön tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisessa sekä tilintarkastuksessa noudatetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain säännöksiä. Jäsenluottolaitokseen ei sovelleta, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 157 §:ssä säädetään osavuositarkastuksesta ja vuositarkastuksesta.

Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen on pidettävä jäljennös 2 momentissa tarkoitettusta tilinpäätöksestä jokaisen nähtävänä ja annettava siitä jäljennöksiä noudattaen, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 156 §:n 2 ja 4 momen-

tissa säädetään. Keskusyhteisöstä ja jäsenluottolaitoksista ja niiden tytäryrityksistä on laadittava yhdistelty osavuositarkastus ja vuositarkastus noudattaen soveltuvin osin, mitä 2 momentissa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 157 §:ssä säädetään. Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen on annettava jokaiselle sitä pyytävälle jäljennös yhdistelystä osavuositarkastuksesta niin kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 156 §:ssä säädetään.

18 §

Luottolaitoksen jakokelpoisen ylijäämän rajoituksista on osuuskuntalain 8 luvun 4 ja 5 §:n ja 13 luvun 1 §:n lisäksi voimassa, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 88 §:ssä säädetään omien varojen vähimmäismäärästä johtuvasta rajoituksesta. Edellä tässä pykälässä tarkoitettuja erä ei myöskään lueta konsernitaseen perusteella laskettavaan emo-osuuskunnan jakokelpoiseen ylijäämään.

19 §

Luottolaitokselle osuuspääomasta, lisäosuuspääomasta ja lunastusehdoista sijoitusosuuksista suoritettua määrää ei saa palauttaa, jos palautus johtaa omien varojen vähenemiseen alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 tai 86 §:n mukaisen määrän.

22 §

Luottolaitoksen sulautumissuunnitelmassa on oltava, sen lisäksi, mitä osuuskuntalain 16 luvun 4 §:ssä säädetään, selvitys luottolaitostoiminnasta annetun lain 46 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa sekä 47 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista sitoumuksista, joiden velkojat voivat vastustaa osuuskuntalain 16 luvun 12 §:ssä tarkoitettua luvan myöntämistä.

24 §

Mitä osuuskuntalain 16 luvun 13—15 §:ssä säädetään velkojasta, ei sovelleta tallettajaan. Sulautuvan luottolaitoksen on kuitenkin ilmoi-

tettava sulautumisesta tallettajalle viimeistään kolme kuukautta ennen rekisteriviranomaisen osuuskuntalain 16 luvun 14 §:n nojalla muille velkojille asettamaa määräaikaa. Ilmoituksessa on mainittava vastaanottavan luottolaitoksen toiminimi ja osoite.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on käytävä ilmi, että mikäli tallettajan sulautumiseen osallisissa luottolaitoksissa olevien talletusten yhteenlaskettu määrä ylittää luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:ssä säädetyn talletussuojan enimmäisrajan, talletussuojaan sovelletaan, mitä mainitun lain 112 §:ssä säädetään. Tallettajalla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen saatuaan irtisanoa alkuperäisten sopimusehtojen estämättä sellainen talletus, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n nojalla jää kokonaan tai osittain talletussuojan ulkopuolelle. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta, jos sulautuvia talletuspankkeja pidetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 6 momentissa tarkoitettulla tavalla yhtenä talletuspankkina mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitettua talletussuojan ylärajaa sovellettaessa.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, sovelletaan vastaavasti vastaanottavan luottolaitoksen tallettajiin, jos heitä on osuuskuntalain 16 luvun 14 §:n mukaan kuultava.

Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta ja tallettajan irtisanomisoikeudesta sulautumisen yhteydessä, koskee vastaavasti luottolaitoksen kotipaikan siirtoa Euroopan talousalueeseen kuuluvaan toiseen valtioon sekä sellaista sulautumista, jossa vastaanottava luottolaitos rekisteröidään toiseen valtioon. Tallettajalla on irtisanomisoikeus, jos luottolaitostoiminnasta annettussa laissa säädetyn talletussuojan piirissä oleva talletus kokonaan tai osittain jää talletussuojan ulkopuolelle toimenpiteen jälkeen. Tallettajalle annettavassa ilmoituksessa luottolaitoksen on selvitettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 108 §:n perusteella annettuihin tietoihin tulevat muutokset.

Luottolaitoksen on 4 momentissa tarkoitettuisa tapauksissa laadittava talletussuojasta selvi-

tys (*talletussuojaselvitys*), jossa selostetaan talletussuojaa koskevat järjestelyt ennen toimenpidettä ja toimenpiteen jälkeen sekä esitetään mahdolliset erot talletussuojan kattavuudesta. Luottolaitoksen on pyydettävä talletussuojaselvityksestä Rahoitustarkastuksen lausunto. Lausuntopyyntöön on liitettävä Rahoitustarkastuksen määräämät lisäselvitykset. Talletussuojaselvitys ja jäljennös Rahoitustarkastuksen lausunnosta on liitettävä tallettajalle annettavaan ilmoitukseen.

32 §

Osuuspankin toimintaa jatkamaan perustettavan, 31 §:ssä tarkoitettun luottolaitoksen yhtiöjärjestykseen voidaan ottaa määräys, jonka mukaan luottolaitos on osuuspankkiosakeyhtiö. Osuuspankkiosakeyhtiön on käytettävä pankin yhteisömuotoa osoittavan tunnuksen lisäksi toiminimessään sanaa tai yhdysosaa "osuuspankki".

43 §

Jos osuuspankin omaisuus on luovutettu konkurssiin, tallettajan ei tarvitse ilmoittaa eikä valvoa talletustilillä olevaa saatavaansa, ellei 44 §:n 2 momentista muuta johdu. Mitä tässä pykälässä säädetään tallettajasta, ei sovelleta talletussuojarahastoon, jolle tallettajan oikeudet ovat siirtyneet luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 7 momentin nojalla.

45 §

Jos 2 luvussa tarkoitettun jäsenluottolaitoksen omat varat vähenevät alle luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentissa säädetyn vähimmäismäärän, yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oikeus periä yhteenliittymään kuuluvilta jäsenluottolaitoksilta keskusyhteisön säännöissä mainituin perustein ylimääräisiä maksuja tilikauden aikana enintään viisi tuhannesosaa jäsenluottolaitosten viimeksi vahvistettujen taseiden yhteenlasketusta loppusummasta käytettäväksi jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin.

53 §

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 141 ja 142 §:ssä säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan vastaavasti keskusyhteisöön. Yhteenliittymään kuuluvat yritykset, vakuusrahasto, johon keskusyhteisön jäsenluottolaitokset kuuluvat, sekä jäsenluottolaitosten keskinäinen vakuutusyhtiö saavat lisäksi mainittujen pykälien estämättä antaa tietoja toisilleen. Tässä momentissa tarkoitettuja tietoja saa luovuttaa kuitenkin ainoastaan henkilölle, jota koskee edellä mainituissa pykälissä säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus.

56 §

Rahoitustarkastuksella ja osuuspankin kuuluessa osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön keskusyhteisöllä on oikeus, jos se katsoo tallettajien tai sijoitusosuuden omistajien edun sitä vaativan, nostaa vahingonkorvauskan-

ne luottolaitoksen lukuun luottolaitostoiminnasta annetun lain 167 §:ssä mainittua henkilöä tai yhteisöä vastaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Jäsenluottolaitoksen ja yhteenliittymän omien varojen vähimmäismäärään ja asiakasriskeihin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 177—183 §:ssä säädetään.

Keskusyhteisön tai jäsenluottolaitoksen sääntöihin tai yhtiöjärjestykseen sisältyvien tämän lain vastaisten määräysten sijasta noudatetaan tämän lain säännöksiä. Lain vastaisten sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen muutos on ilmoitettava rekisteröitäväksi samalla, kun muu sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen muutos ilmoitetaan rekisteröitäväksi, ja viimeistään kolmen vuoden kuluttua lain voimaan tulosta.

Laki

talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1509/2001) 1 § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin talletuspankkeihin (*pankki*).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

valtion vakuusrahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valtion vakuusrahastosta 30 päivänä huhtikuuta 1992 annetun lain (379/1992) 1 §:n 2 momentti, 14 §:n 1 momentti ja 19 a §, sellaisena kuin ne ovat, 1 §:n 2 momentti ja 14 §:n 1 momentti laissa 1237/1997 sekä 19 a § mainitussa laissa 245/1996 ja laissa 602/2003, seuraavasti:

1 §

Rahaston tehtävät

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja erityisehdoin (*tukilaina*) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 113 §:ssä tarkoitetuille vakuusrahastoille tämän lain mukaisesti. Rahaston vastuulla voidaan antaa takauksia mainittujen vakuusrahastojen ottamille lainoille.

14 §

Tukitoimista päättäminen

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 119 §:n 5 momentissa ja 120 §:n 1 momentissa tarkoitettua suostumuksen antamisesta ja muista tukitoimiin liittyvistä asioista päättää valtiovarainministeriö, jollei niistä päättämistä ole säädetty valtioneuvoston yleisistunnon tehtäväksi.

19 a §

Yhtiöitä koskevat eräät säännökset

OmaisuuDENHOIToyhtiön tai muun 1 §:n 4 momentissa tarkoitettua yhtiön tai niiden omistaman yhtiön osakkeisiin ei sovelleta valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 24 §:n 1 momenttia eikä lakia valtion osakasvallan käytöstä eräissä taloudellista toimintaa harjoittavissa osakeyhtiöissä (740/1991). OmaisuuDENHOIToyhtiöön sovelletaan osakeyhtiöistä voimassa olevan lainsäädännön lisäksi, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 125, 126 ja 128—131 §:ssä säädetään asiakkaansuojasta, 141—144 §:ssä salassapitovelvollisuudesta ja 169 §:ssä salassapitovelvollisuuden rikkomisesta sekä Rahoitustarkastuksesta annetun lain (587/2003) 25 §:ssä uhkasakosta.

Asiakkaansuojasäännösten ja salassapitovelvollisuudesta annettujen säännösten noudattamista valvoo Rahoitustarkastus, jolla on näitä säännöksiä koskevissa asioissa tarkastus- ja tiedonsaantioikeus siten kuin Rahoitustarkastuksesta annetun lain 15 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Laki

ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1608/1993) 2 §:n 2 kohta, 3 §, 4 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 7 a §:n 1 momentti, 8 §:n 1 momentti, 9 a §:n 1 momentti, 11 §:n 1 momentti, 13 §:n 1 momentti, 14 § ja 24 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 2 kohta laissa 413/2004, 3 §, 4 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 8 §:n 1 momentti, 9 a §:n 1 momentti ja 11 §:n 1 momentti laissa 74/2003, 7 a §:n 1 momentti laissa 316/2004, 13 §:n 1 momentti laissa 1230/1997 ja 24 §:n 1 momentti laissa 70/1998, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *rahoituslaitoksella* muuta sellaista yhteisöä kuin luottolaitosta, joka pääasiallisena toimintanaan tarjoaa luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 30 §:n 1 momentin 3—14 kohdassa tarkoitettuja palveluja tai hankkii omistussuuk-

Rahoituslaitos, jonka osakkeiden tuottamasta äänivallasta 1 momentin edellytykset täyttävä rahoituslaitos omistaa yksin tai yhdessä vastaa-
vien rahoituslaitosten tai 3 §:ssä tarkoitettujen luottolaitosten kanssa vähintään 90 prosenttia ja jonka osalta myös muut 1 momentin 2—6 kohdassa mainitut edellytykset täyttyvät, voi perustaa sivukonttorin Suomeen tai muutoin tarjota luottolaitostoiminnasta annetun lain 30 §:n 1 momentin 3—14 kohdassa tarkoitettuja palveluja Suomessa.

3 §

Luottolaitoksen sijoittumisoikeus

Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ETA-valtio*) toimiluvan saanut luottolaitos voi perustaa sivukonttorin tai muutoin tarjota Suomessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 30 §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sen toimilupaan.

4 §

Rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus

Rahoituslaitos, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa, voi perustaa sivukonttorin tai muutoin tarjota Suomessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 30 §:n 1 momentin 3—14 kohdassa tarkoitettuja palveluja, jos:

7 a §

Sivukonttorin lisäsuoja ja suojan täydentäminen

Luottolaitoksen Suomessa oleva sivukonttori voi kuulua Suomessa luottolaitostoiminnasta annetun lain 95 §:ssä tarkoitettuun talletussuojarahastoon täydentääkseen kotivaltionsa mukaista tallettajien saamisten suojaa, jos sivukonttori ottaa vastaan talletuksia yleisöltä ja sen kotivaltion suojaa ei voida pitää yhtä riittävänä kuin edellä mainitun lain mukaista talletussuojarahaston antamaa suojaa. Ulkomaisen luottolaitoksen kotivaltion suojan ja talletussuojarahaston antaman suojan yhteismäärä voi kuitenkin olla enintään 25 000 euroa. Sen estämättä, mitä tässä momentissa säädetään korvauksen enimmäismäärästä, luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 3 momentissa tarkoitettut varat korvataan täysimääräisesti.

8 §

Sijoittumisoikeus

Muu kuin ETA-valtiossa toimiluvan saanut luottolaitos, joka on kotimaassaan riittävän julkisen valvonnan alainen ja jonka harjoittama toiminta ei oleellisesti eroa suomalaiselle luottolaitokselle sallitusta toiminnasta, voi Suomeen perustetusta sivukonttorista tarjota sellaisia luottolaitostoiminnasta annetun lain 30 §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sen toimilupaan.

9 a §

Korvausvelvollisuus

Talletussuojarahaston varoja voidaan käyttää selvitystilaan tai konkurssiin joutuneen 9 §:ssä tarkoitetun ulkomaisen luottolaitoksen osalta vain sen Suomessa olevan ja talletussuojarahaston jäsenenä olevan sivukonttorin yleisölle tarjottavilla tileillä olevien tallettajien sellaisten luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 ja 106 §:ssä tarkoitettujen saamisten maksamiseen, joiden maksamiseen selvitystilassa olevan luottolaitoksen tai konkurssipesän varat eivät riitä, kuitenkin tallettajaa kohti enintään se osa saamisista, joka ei ylitä 25 000 euron määrää. Saamiset voidaan maksaa jo konkurssin tai selvitystilan aikana. Sen estämättä, mitä edellä tässä momentissa säädetään korvauksen enimmäismäärästä, luottolaitostoiminnasta annetun lain 105 §:n 3 momentissa tarkoitettut varat korvataan täysimääräisesti. Saamiset maksetaan tallettajille euroina.

11 §

Edustuston avaaminen ja toiminta

Ennen kuin luottolaitos voi avata edustuston Suomessa, sen on ilmoitettava asiasta Rahoitustarkastukselle. Edustusto ei saa harjoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 30 §:ssä tarkoitettuja toimia.

13 §

Sivukonttoreita koskevat yhteiset säännökset

Ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttori voi kuulua luottolaitostoiminnasta annetun lain 95 §:ssä tarkoitettuun talletussuojarahastoon.

14 §

Valvonta

Luotto- ja rahoituslaitoksen Suomessa tapahtuvan toiminnan valvonnasta säädetään Rahoitustarkastuksesta annetussa laissa (587/2003).

24 §

Vaitiolovelvollisuus

Sivukonttorin ja edustuston toimihenkilön vaitiolovelvollisuudesta, tietojenanto-oikeudesta ja salassapitovelvollisuuden rikkomisesta sekä edustuston luottotietotoiminnan harjoittamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 141—144 ja 169 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

kiinnitysluottopankkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1999 annetun kiinnitysluottopankkilain (1240/1999) 1 §, 2 §:n 2 kohta, 7 §:n 2 momentti ja 15 § seuraavasti:

1 §

Kiinnitysluottopankin määritelmä

Kiinnitysluottopankki on luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu osakeyhtiömuotoinen luottolaitos, jonka tarkoituksena on myöntää tässä laissa tarkoitettuja kiinteistöluottoja ja julkisyhteisöluottoja sekä laskea liikkeeseen tässä laissa tarkoitettuja kiinteistövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja ja julkisyhteisövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja.

2 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *julkisyhteisöluotolla* luottoa, joka on myönnetty Suomen valtiolle, suomalaiselle kunnalle tai muulle sellaiselle julkisyhteisölle, joka luottolaitostoiminnasta annetun lain 58 §:ssä säädettyä menetelmää käytettäessä saadaan rinnastaa Suomen valtioon ja suomalaiseen kuntaan, tai jonka täytenä vakuutena on tässä kohdassa tarkoitettun julkisyhteisön takaus tai saaminen tällaiselta julkisyhteisöltä;

7 §

Sallittu liiketoiminta

Kiinnitysluottopankin varoja saadaan sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, sijoittaa ai-

noastaan sellaisiin saamisiin, joihin luottolaitostoiminnasta annetun lain 58 §:ssä säädettyä menetelmää käytettäessä saadaan soveltaa 0 tai 20 prosentin riskipainotusta, sekä muihin arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin sellaisiin arvopapereihin, jotka ovat mainitun lain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja pörssi- tai markkina-arvopapereita, sekä niihin rinnastettaviin ulkomaisiin arvopapereihin.

15 §

Tilinpäätös ja osavuositarkastus

Kiinnitysluottopankin tilinpäätöksestä on käytävä ilmi, sen lisäksi, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvussa säädetään, myönnettyjen kiinteistöluottojen ja julkisyhteisöluottojen määrät sekä liikkeessä olevien kiinteistövakuudellisten ja julkisyhteisövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen määrät sekä kiinteistöluottojen vakuuksien arvostamisperusteet.

Kiinnitysluottopankkiin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 157 §:ssä säädetään talletuspankin velvollisuudesta julkistaa osavuositarkastus ja vuositarkastus.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Laki

hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain 1 ja 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hypoteekkiyhdistyksistä 8 päivänä joulukuuta 1978 annetun lain (936/1978) 1 § ja 26 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1613/1993, seuraavasti:

1 §

Hypoteekkiyhdistys on luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettu luottolaitos. Sen erityistarkoituksena on etupäässä pitkäaikaisina lainoina hankituista varoista myöntää pitkäaikaisia lainoja pääasiassa joko kiinnitysvakuutta tai muuta turvaavaa vakuutta vastaan.

pääomaa vähennetä, ettei hypoteekkiyhdistyksen omien varojen määrä alene pienemmäksi kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 ja 86 §:ssä säädetään ja ettei minään vuonna makseta takaisin enempää kuin puolet edellisen vuoden voitosta.

26 §

Lisäpääoma voidaan maksaa takaisin ainoastaan siten, ettei hypoteekkiyhdistyksen perus-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

Rahoitustarkastuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Rahoitustarkastuksesta 27 päivänä kesäkuuta 2003 annetun lain (587/2003) 5 §:n 1 kohta, 6 §:n 7 kohta, 12 §:n 2 momentti, 21 § ja 31 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä ovat, 12 §:n 2 momentti osaksi laissa 299/2005, 21 § laissa 1295/2004 ja 31 §:n 3 momentti laissa 706/2004, sekä *lisätään* 31 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 4—6 momentti, seuraavasti:

5 §

Valvottavat

Valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:
1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettua luottolaitosta;

6 §

Muu rahoitusmarkkinoilla toimiva

Muulla rahoitusmarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

7) sitä, joka arvopaperimarkkinalain 3 luvun 2 d §:n tai 4 a luvun 3 a §:n, kaupankäynnistä vaikoituilla optioilla ja termiineillä annetun lain 2 luvun 3 a §:n, sijoitusrahastolain 16 §:n, luottolaitostoiminnasta annetun lain 42 §:n, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 14 §:n tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 8 §:n nojalla on velvollinen tekemään Rahoitustarkastukselle ilmoituksen osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ja luovutuksesta.

12 §

Johtajan tehtävät

Johtajan päätökset on ennen päätöksen tekemistä käsiteltävä johtokunnassa, jos ne koskevat:

1) toimiluvan myöntämistä valvottavalle, toimilupaehtojen muuttamista, toimiluvan peruuttamista ja osuuspankkien yhteenliittymän purkamista samoin kuin valvottavan toiminnan rajoittamista tai, jos asiasta päättäminen kuuluu muulle viranomaiselle, toimiluvan peruuttamista tai toiminnan rajoittamista koskevaa esitystä;

2) valvottavien sääntöjen vahvistamista, lukuun ottamatta niihin tehtäviä vähäisiä muutoksia;

3) rikemaksun tai seuraamusmaksun määräämistä sekä julkisen huomautuksen tai varoituksen antamista;

4) valvottavan velvoittamista ryhtymään toimenpiteisiin tekemänsä päätöksen täytäntöönpanon, toteuttamansa toimenpiteen tai menettelyn peruuttamiseksi taikka oikaisun aikaansaamiseksi;

5) valvottavan varojen jakamisen rajoittamista;

6) luottolaitostoiminnasta annetun lain 40 §:n 3 momentissa ja sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 12 b §:n 3 momentissa tarkoitettua kieltä;

7) rahoitusmarkkinoiden yleistä kehitystä koskevien merkittävien kannanottojen antamista julkisuuteen.

21 §

Kirjanpitomääräysten antaminen

Rahoitustarkastus voi antaa valvottavalle ja sen konsolidointiryhmään kuuluvalle luottolaitostoiminnasta annetun lain 13 §:ssä tarkoitettulle rahoituslaitokselle valvonnan kannalta tarpeellisia teknisiä määräyksiä liiketapahtumien kirjaamisesta juoksevaan kirjanpitoon sekä taaseen ulkopuolisten vastuiden kirjaamisesta poiketen siitä, mitä kirjanpitolain 2 luvun 4—10 §:ssä ja niiden nojalla annetuissa säännöksissä säädetään.

31 §

Tarkastus- ja tietojensaantioikeus ulkomaiseen konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvassa suomalaisessa yrityksessä

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle, jollei Rahoitustarkastus mainitun viranomaisen kanssa muuta sovi, oma-aloitteisesti mainitussa momentissa tarkoitettuun konsolidointiryhmään tai ryhmittymään kuuluvien valvottaviensa vakavaraisuutta, suuria asiakasriskejä ja muita riskitekijöitä sekä tällaisten valvottavien sisäistä valvontaa ja riskienhallintamenetelmiä koskevat tiedot samoin kuin valvontatoiminnassaan saamansa 1 momentissa tarkoitettun konsolidointiryhmän tai ryhmittymän rakennetta, taloudellista asemaa, omistusta, johtoa ja organisaatiota, toimintastrategiaa, sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa sekä tiedonkeruujärjestelmää ja sen luotettavuutta koskevat olennaiset tiedot, luottolaitostoiminnasta annetun lain 51 §:ssä tarkoitettujen keskinäisiä liiketoimia koskevat tiedot sekä valvottaviltaan koskevat merkittävät päätökset sekä valvottavilleen määräämänsä merkittävät seuraamukset. Rahoitustarkastuksen on lisäksi ulkomaan viranomaisen pyynnöstä toimitettava tälle muut konsolidointiryhmän tai ryhmittymän valvonnan kannalta tarpeelliset, hallussaan olevat tiedot.

Rahoitustarkastuksen on sen lisäksi, mitä sen tiedonantovelvollisuudesta muualla laissa säädetään, viivytyksettä annettava 1 momentissa tarkoitetuille ulkomaan viranomaisille sekä niiden kotivaltion rahoitusmarkkinoiden toiminnasta vastaaville muille viranomaisille hallussaan olevat tiedot asioista, jotka saattavat vaarantaa näissä valtioissa rahoitusmarkkinoiden vakaan toiminnan tai aiheuttaa merkittäviä häiriöitä niiden rahoitusmarkkinoiden toiminnassa.

Jos Rahoitustarkastus tarvitsee tehtävänsä suorittamiseksi tietoja Rahoitustarkastuksen valvottavaa vastaavasta ulkomaisesta yrityksestä, jonka kotipaikka on toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, Rahoitustarkastuksen on pyydettävä tällaisia tietoja ensisijaisesti tällaisen yrityksen valvonnasta vastaa-

valta viranomaiselta. Jos Rahoitustarkastus tarvitsee tällaisia tietoja yrityksestä, joka kuuluu Rahoitustarkastuksen valvottavaa vastaavan ulkomaisen yrityksen konsolidointiryhmään, Rahoitustarkastuksen on pyydettävä tietoja ensisijaisesti tällaisen yrityksen konsolidoidusta valvonnasta vastaavalta viranomaiselta.

Rahoitustarkastuksen on osaltaan myötävaikutettava siihen, että 1 momentissa tarkoitettujen konsolidointiryhmien valvontaa koskevat periaatteet vahvistetaan kirjallisessa valvontasopimuksessa, jonka kaikki konsolidointiryhmään kuuluvien valvottavien valvonnasta vastaavat viranomaiset allekirjoittavat.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

Rahoitustarkastuksen valvontamaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Rahoitustarkastuksen valvontamaksusta 30 päivänä joulukuuta 2004 annetun lain (1294/2004) 1 §:n 2 momentin 2 kohta, 2 §:n 4 momentti ja 7 §:n 1 momentin 6 kohta seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Velvollinen suorittamaan valvontamaksun (maksuvelvollinen) on:

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 5 §:ssä tarkoitettua rajoitettua luottolaitostointaa harjoittava osakeyhtiö ja osuuskunta;

2 §

Valvontamaksu

Suhteellinen maksu lasketaan maksuvelvollisen viimeksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaisen taseen loppusumman tai liikevaihdon, luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentissa tarkoitettujen omien varojen vähimmäismäärää koskevan korkeimman vaatimuksen (pääomavaatimus) tai viimeksi päättyneen kalenterivuoden lopussa hallinnoitujen sijoitusra-

hastojen varojen yhteismäärän perusteella, jollei 3 §:stä muuta johdu. Sijoituspalveluyrityksen liikevaihdoksi katsotaan tuloslaskelman mukaisten tuottojen yhteismäärä, jolloin arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan osalta mukaan luetaan nettotuotot. Jos nettotuotto on negatiivinen, se merkitään nollassi.

7 §

Muun perusmaksua maksavan valvontamaksu

Seuraavien maksuvelvollisten valvontamaksu muodostuu ainoastaan perusmaksusta:

6) luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettua rajoitettua luottolaitostointaa harjoittavan osakeyhtiön ja osuuskunnan perusmaksu on 10 laskentayksikköä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki**rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta 30 päivänä heinäkuuta 2004 annetun lain (699/2004) 22 §:n 5 ja 6 momentti,

muutetaan 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 3 §:n 3 momentti, 4 §:n 4 momentti, 16 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 §:n a ja h kohta, 21 §:n 1 momentti, 22 §:n 1, 2, 4 ja 8 momentti, 24 §:n 1 momentti ja 28 §:n 2 momentti, sekä

lisätään 21 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, sekä uusi 4 ja 5 momentti, jolloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyy 6 ja 7 momentiksi, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta ja mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua ulkomaista luottolaitosta;

3 §

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymä

Sen lisäksi, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ryhmittymän muodostavat:

1) säännellyt yritykset, joiden välillä vallitsee luottolaitostoiminnasta annetun lain 37 §:ssä, sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 6 a §:ssä ja vakuutusyhtiölain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu muu kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettu merkittävä sidonnaisuus sekä tällaisten yritysten tytäryritykset ja omistusyhteisyrietykset edellyttäen, että vähintään yksi säännellyistä yrityksistä on rahoitusalan yritys ja vähintään yksi on vakuutusalan yritys ja edellyttäen, että rahoitus- ja vakuutusalan yritysten yhteenlaskettu osuus sekä kummankin toimialan yritysten osuus erikseen ovat merkittäviä 4 §:n mukaisesti lasketulla tavalla;

2) osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1504/2001) 3 §:ssä tarkoitettuun yhteenliittymään mainitun pykälän 1 momentin mukaan kuuluvat yhteisöt ja sellaiset vakuutusalan yritykset, joihin mainituilla yhteisöillä on yksin tai yhdessä 2 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettu määräysvalta tai jotka ovat tällaisen yhteisön omistusyhteisyrietyksiä, edellyttäen, että rahoitus- ja vakuutusalan yritysten yhteenlaskettu osuus sekä kummankin toimialan yritysten osuus erikseen ovat merkittäviä 4 §:n mukaisesti lasketulla tavalla.

4 §

Ryhmittymään sovellettavat kynnysarvot

Jos kaksi tai useampi ryhmittymän samaan toimialaan kuuluvista yrityksistä tai sovellettaessa 1 momenttia, kaksi tai useampi rahoitus- ja vakuutusalaan kuuluvista yrityksistä, muodostaa konsernin, johon ei kuulu olennaisessa määrin muun alan yrityksiä ja joka laatii konsernitilinpäätöksen, taseen sijasta otetaan näiden yritysten osalta huomioon konsernin tase sovellettaessa 1—3 momentin säännöksiä. Taseen ja konsernitaseen loppusummaan lisätään tätä pykälää sovellettaessa taseen ulkopuolisten sitoumusten luottolaitostoiminnasta annetun lain 58 §:n mukaisesti laskettu luottovasta-arvo. Omistusyhteisyrietyksen taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon ryhmittymään kuuluvien yritysten omistusyhteisyrietyksessä yhteensä omistamaa osuutta vastaava määrä. Jos omistusyhteys perustuu kokonaan tai osittain oikeuteen nimittää tai erottaa hallituksen jäseniä, taseen loppusummasta, taseen ulkopuolisista sitoumuksista, pääomavaatimuksesta ja liiketoiminnan tuotoista otetaan tätä pykälää sovellettaessa huomioon määrä, joka vastaa nimittämisen tai erottamisoikeuden kohteena olevien hallituksen jäsenten osuutta hallituksen jäsenten kokonaismäärästä, jos tällä tavoin laskettu määrä on suurempi kuin omistusosuuden perusteella laskettu määrä.

16 §

Yleissäännös riskien hallinnasta

Ryhmittymän emoyrityksellä on oltava ryhmittymän tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä ryhmittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

Ryhmittymän omistusyhteisöllä sekä ryhmittymään kuuluvalla rahoitus- ja vakuutusalan yrityksellä on oltava tehokkaan riskienhallinnan

mahdollistava luotettava hallinto sekä toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

17 §

Taloudellisen aseman valvonnan soveltamisala

Sovellettaessa 18—23 §:ää ryhmittymään luetaan 3 §:stä poiketen ainoastaan rahoitus- ja vakuutusalan yritykset sekä ryhmittymän omistusyhteisö sekä sovellettaessa 18—20 §:ää lisäksi luottolaitostoiminnasta annetun lain 76 §:n 3 momentissa tarkoitettut luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen muut tytäryritykset kuin rahoitus- tai vakuutusalan yritykset. Sovellettaessa 21—23 §:ää ryhmittymään luetaan edellä tässä momentissa tarkoitetuista yrityksistä ainoastaan ryhmittymän emoyritys ja sen tytäryritykset sekä näiden kirjanpitolaissa tarkoitettut yhteisyritykset.

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla varoilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

a) luottolaitostoiminnasta annetun lain 45—48 §:n mukaisia omia varoja ja 55 §:n 1 momentin mukaista omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on suomalainen tai muu kuin d kohdassa tarkoitettu ulkomainen luottolaitos, luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen omistusyhteisö, sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa rahoitustoimialan osuus on 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin vakuutustoimialan osuus, taikka sellainen muu rahoitusalan yritys, joka on luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, niiden omistusyhteisön taikka ryhmittymän omistusyhteisön tytär- tai omistusyhteisyrittäjä;

h) vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista toimintapääomaa ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentin mukaista omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettu vakuutusomistusyhteisö, palveluyritys, rahastoyhtiö tai säilytysyhteisö taikka sellaisen ryhmittymän omistusyhteisö, jossa vakuutustoimialan osuus on 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti laskettuna suurempi kuin rahoitustoimialan osuus.

21 §

Asiakasriskit ja niiden ilmoittaminen

Ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakasriskillä tarkoitetaan tässä laissa yrityksen sellaisten varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärää, joiden vastapuoleen liittyvä maksukyvyttömyysriski kohdistuu samaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön tai tällaisen henkilön kanssa samassa olennaisessa taloudellisessa etu yhteydessä olevaan luonnolliseen tai oikeushenkilöön. Asiakasriskien määrää laskettaessa varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset otetaan huomioon niin kuin luottolaitostoiminnasta annetun lain 60 §:ssä säädetään. Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin rinnastetaan luotto- ja takausvakuutus.

Ryhmittymän asiakasriskit lasketaan yhdistelemällä ryhmittymään kuuluvien yritysten asiakasriskit noudattaen soveltuvin osin, mitä konsernitilinpäätöksen laatimisesta on säädetty.

Asiakasriskin katsotaan kohdistuvan takaa- jaan, jos toinen luottolaitos tai ulkomainen luottolaitos, sijoituspalveluyritys tai siihen rinnastettava ulkomainen yritys taikka vakuutusyhtiö tai siihen rinnastettava ulkomainen vakuutuslaitos on antanut omavelkaisen takauksen asiakkaan puolesta. Takauksen on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 60 §:n mukaiset ehdot.

Jos ryhmittymään kuuluvalla rahoitusalan yrityksellä on luottolaitostoiminnasta annetun lain 64 §:ssä tarkoitettu kaupankäyntivarasto, kaupankäyntivaraston liittyvät asiakasriskit lasketaan sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten

omien varojen riittävydestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/49/EY 29—32 artiklan mukaisesti.

22 §

Asiakasriskejä koskevat rajoitukset

Ryhmittymän asiakasriski ei saa nousta sellaiseen määrään, joka ylittää 25 prosenttia tai, jos asiakasyhteisö on ryhmittymään kuuluvan yrityksen emo- tai tytäryritys taikka emoyrityksen tytäryritys, 20 prosenttia ryhmittymän omista varoista.

Ryhmittymän suurten asiakasriskien yhteenlaskettu määrä ei saa nousta sellaiseen määrään, joka ylittää 800 prosenttia ryhmittymän omista varoista.

Tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädettyjä rajoituksia laskettaessa ei oteta huomioon asiakasriskejä, jotka kohdistuvat ryhmittymään kuuluvan yrityksen tytäryritykseen, jos tytäryritys on rahoitus- tai vakuutusalan yritys. Muista asiakasriskeistä, joita ei oteta huomioon mainittuja rajoituksia laskettaessa, säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

Poiketen siitä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, 3 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun ryhmittymään sovelletaan, mitä osuuspankeista ja osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 6 §:ssä säädetään yhteenliittymän asiakasriskeistä.

24 §

Keskinäisten liiketoimien valvonta

Rahoitustarkastuksen on ilmoitettava koordinoivalle valvontaviranomaiselle luottolaitostoinnasta annetun lain 51 §:ssä tarkoitettujen ryhmittymän kuuluvan luottolaitoksen keskinäisiä liiketoimia koskevat tiedot sekä sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 31 §:n nojalla saamansa vastaavat tiedot ryhmittymään kuuluvan sijoituspalveluyrityksen keskinäisistä liiketoimista. Vakuutusvalvontaviraston on vastaavasti ilmoitettava koordinoivalle valvontaviranomaiselle vakuutusyhtiölain 14 b luvun 8 §:n ja vakuutusyhdistyslain 12 a luvun 8 §:n nojalla saamansa tiedot.

28 §

Konsernitilinpäätös

Sellaisten konserniyritysten tilinpäätökset, joihin sovelletaan luottolaitostoinnasta annetun lain 9 lukua tai vakuutusyhtiölain 10 lukua, saadaan yhdistellä konsernitilinpäätökseen muuttamatta näiden säännösten edellyttämiä tilinpäätösperiaatteita.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

arvopaperimarkkinalain 1 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä toukokuuta 1989 annetun arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 4 §:n 1 momentin 4 kohta ja 4 momentin 1 kohta, sellaisena kuin niistä on 1 momentin 4 kohta laissa 228/2004, seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

4 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *arvopaperinvälittäjällä* sijoituspalveluyrityksistä annetun lain (579/1996) 4 §:ssä tarkoitettua sijoituspalveluyritystä sekä ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annetun lain (580/1996) 2 §:ssä tarkoitettua ulkomaista sijoituspalveluyritystä, luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta, joka yhtiöjärjestyksensä tai sääntöjensä mukaan tarjoaa sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitettuja sijoituspalveluita, ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (1608/1993) 2 §:ssä tarkoitettua luotto- ja rahoituslaitosta, joka toimilupansa mukaan tarjoaa sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitettuja sijoituspalveluita, sekä sellaista sijoitusrahastolain 2 §:ssä tarkoitettua rahastoyhtiötä ja ulkomaisen rahastoyhtiön toi-

minnasta Suomessa annetun lain (225/2004) 2 §:ssä tarkoitettua ulkomaista rahastoyhtiötä, joka toimilupansa mukaan harjoittaa sijoitusrahastolain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa;

Tässä laissa tarkoitetaan *ammattimaisella sijoittajalla*:

1) sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua rahastoyhtiötä, vakuutusyhtiölaissa (1062/1979) tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa (354/1997) tarkoitettua keskinäistä vakuutusyhtiötä ja vakuutusosakeyhtiötä sekä näihin rinnastettavaa ulkomaista viranomaisvalvonnassa olevaa yhteisöä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

sijoitusrahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 29 päivänä tammikuuta 1999 annetun sijoitusrahastolain (48/1999) 35 §,
muutetaan 6 §:n 5 momentti, 30 c §:n 4 momentti ja 39 §, sellaisena kuin niistä ovat 6 §:n 5 momentti ja 30 c § laissa 224/2004, seuraavasti:

6 §

Rahastoyhtiön, joka harjoittaa 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, on aina 1—4

momentista riippumatta täytettävä lisäksi sijoituspalveluyrityksistä annetun lain 31 §:ssä säädetyt vaatimukset.

30 c §

Rahastoyhtiön omien varojen laskentaan sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun (/) lain 45—48 §:ssä säädetään.

39 §

Kultakin tilikaudelta on laadittava erikseen rahastoyhtiön ja kunkin sijoitusrahaston osalta tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman ja taseen sekä tuloslaskelman ja taseen liitteenä ilmoitettavat tiedot. Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus.

Rahastoyhtiön tilinpäätökseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 146 ja 148—155 §:ssä säädetään.

Rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tuloslaskelman ja taseen kaavasta sekä tuloslaskelman ja taseen liitetiedoista sekä toimintakertomuksessa ilmoitettavista tiedoista säädetään valtiovarainministeriön asetuksella. Valtiovarainministeriön on ennen asetuksen antamista pyydettävä Rahoitustarkastuksen ja kirjanpitolautakunnan lausunto.

Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettun tilinpäätöksen laatimisesta. Ennen määräyksen antamista Rahoitustarkastuksen on pyydettävä siitä valtiovarainministeriön ja kirjanpitolautakunnan lausunto.

Jos Rahoitustarkastuksen ohje tai lausunto, joka koskee tämän pykälän tai sen nojalla annetun valtiovarainministeriön asetuksen soveltamista, on kirjanpitolain tai -asetuksen tai osakeyhtiölain yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, Rahoitustarkastuksen on ennen ohjeen tai lausunnon antamista pyydettävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Rahoitustarkastus voi rahastoyhtiön hakemuksesta erityisestä syystä määräajaksi myöntää luvan poiketa 4 momentissa tarkoitetuista säännöksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi hakijan taikka sijoitusrahaston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Jos asia on kirjanpitolain tai -asetuksen taikka osakeyhtiölain tilinpäätöstä koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, Rahoitustarkastuksen on ennen asian ratkaisemista pyydettävä lupahakemuksesta kirjanpitolautakunnan lausunto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Rahastoyhtiöön sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 184 §:ssä säädetään. Rahastoyhtiöön, joka harjoittaa 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, sovelletaan lisäksi, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 177—181 ja 183 §:ssä säädetään.

Laki

sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan sijoituspalveluyrityksistä 26 päivänä heinäkuuta 1996 annetun lain (579/1996) 29 ja 30 §, sellaisina kuin ne ovat, 29 § laeissa 1347/1997 ja 70/2003 sekä 30 § mainitussa laissa 1347/1997,

muutetaan 6, 21 ja 31 §, sellaisina kuin ne ovat, 6 § mainitussa laissa 1347/1997 ja laeissa 48/2002 ja 705/2004, 21 § mainitussa laissa 1347/1997 ja laissa 650/2006, 31 § mainituissa laeissa 1347/1997, 48/2002, 705/2004 ja 650/2006 sekä laissa 596/2003, sekä

lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1347/1997, uusi 6 momentti seuraavasti:

5 §

Määritelmät

Rahoitustarkastuksen on saatuaan tiedon siitä, että muusta yrityksestä kuin luottolaitoksesta tai sijoituspalveluyrityksestä on tullut luottolaitoksen emoyritys tehtävä viipymättä päätös siitä, onko yritystä pidettävä 3 momentissa tarkoitettuna omistusyhteisönä.

6 §

Konsolidointiryhmä

Konsolidointiryhmällä tarkoitetaan tässä laissa konsernia, jonka muodostavat konsernin emoyritys, joka on suomalainen tai ulkomainen sijoituspalveluyritys tai sijoituspalveluyrityksen emoyrityksenä oleva suomalainen tai ulkomainen omistusyhteisö (*konsolidointiryhmän emoyritys*), sekä emoyrityksen suomalaiset ja ulkomaiset tytäryritykset, jotka ovat muita sijoituspalveluyrityksiä, luottolaitoksia, rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä (*konsolidointiryhmän tytäryritys*). Konsernilla, emoyrityksellä ja tytäryrityksellä tarkoitetaan tässä laissa kirjanpito-laissa (1336/1997) tarkoitettua konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä sekä niihin rinnastettavaa ulkomaista konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä.

Konsolidointiryhmän emoyrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen ja siihen rinnastettavaan omistusyhteisön tytäryrityksenä olevaan sijoituspalveluyritykseen sovellettavan konsolidoidun valvonnan soveltamisalasta säädetään erikseen 31 §:ssä ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 72 §:ssä.

21 §

Tilinpäätös, toimintakertomus ja osavuosi-katsaus

Sijoituspalveluyrityksen tilinpäätökseen, toimintakertomukseen, osavuosi-katsaukseen ja vuosikatsaukseen sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 146—157 §:ssä säädetään.

31 §

Taloudellisen aseman valvonta

Sijoituspalveluyritykseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 5 ja 6 luvun säännöksiä, lukuun ottamatta mainitun lain 44, 53, 66, 71, 80 ja 81 §:ää. Sovellettaessa mainitun lain 55 §:ää, siinä mainitun 44 §:n sijasta sovelletaan tämän lain 13 §:ää.

Mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 72 §:ssä säädetään konsolidoidun taloudellisen aseman valvonnasta, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen, jonka emoyritys on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ETA-valtio*) toimiluvan saanut luottolaitos taikka tällaisessa valtiossa oleva omistusyhteisö, joka on samalla ETA-valtiossa toimiluvan saaneen luottolaitoksen emoyritys, edellyttäen, että luottolaitosta valvotaan sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sijoituspalveluyrityksiin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 177—184 §:ssä säädetään. Sijoituspalveluyrityksiin ei sovelleta sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävydestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/49/EY 45 ja 46 artiklaa.

Tämän lain 31 §:ää ei ennen 1 päivää tammi-
kuuta 2011 sovelleta sijoituspalveluyritykseen,
joka toimiluvan ehtojen nojalla saa tarjota sijoitus-

palvelua yksinomaan hyödykemarkkinoihin
liittyvillä johdannaissopimuksilla.

Laki

vakuutusyhtiölain 14 b luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979) 14 b luvun 1 §:n 4
ja 5 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 707/2004, seuraavasti:

14 b luku

Vakuutusyritysryhmän lisävalvonta

1 §

Tässä luvussa tarkoitetaan:

4) *osakasyrityksellä* emoyritystä tai sellaista
oikeushenkilöä, jolla on omistusyhteys toisessa
yrityksessä;

5) *sidosyrityksellä* tytäryritystä tai sellaista
yritystä, jossa oikeushenkilöllä on omistusyhteys;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

vakuutusyhdistyslain 12 a luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 12 a luvun
1 §:n 4 ja 5 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 709/2004 seuraavasti:

12 a luku

Vakuutusyritysryhmän lisävalvonta

1 §

Tässä luvussa tarkoitetaan:

4) *osakasyrityksellä* emoyritystä tai sellaista
oikeushenkilöä, jolla on omistusyhteys toisessa
yrityksessä;

5) *sidosyrityksellä* tytäryritystä tai sellaista
yritystä, jossa oikeushenkilöllä on omistusyhteys;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta 19 päivänä maaliskuuta 1999 annetun lain (361/1999) 10 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1514/2001, seuraavasti:

10 §

Yhteisömuodon ja -rakenteen muutokset

kaaja vastaa myös sulautumisen jälkeen syntyvistä veloista, vaikkei 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ole tehty.

 Jos luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuun luottolaitokseen sulautuu toinen luottolaitos tai muu yhteisö, luottolaitokselle yleistakauksen antanut ta-

 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

tilisiirtolain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä heinäkuuta 1999 annetun tilisiirtolain (821/1999) 2 §:n 1 momentin 1 kohdan a alakohhta seuraavasti:

2 §

Määritelmät

hoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annetun lain (1608/1993) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua luottolaitosta;

Tässä laissa tarkoitetaan:
 1) *luottolaitoksella*
 a) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa ja ulkomaisen luotto- ja ra-

 Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä tammikuuta 2004 annetun rahoitusvakuuslain (11/2004) 3 §:n 2 momentin 3 kohta seuraavasti:

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan *laitoksella*:

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/)
8 §:n 1 momentissa tarkoitettua luottolaitosta ja
13 §:ssä tarkoitettua rahoituslaitosta, sijoituspal-
veluurityksistä annetun lain (579/1996) 4 §:ssä
tarkoitettua sijoituspalveluuritystä, sijoitusra-
hastolain (48/1999) 2 §:n 3 kohdassa tarkoitet-

tua rahastoyhtiötä ja 5 kohdassa tarkoitettua säi-
lytysyhteisöä, vakuutusyhtiölain (1062/1979) 1
luvun 3 §:ssä tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työ-
eläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997)
1 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä ja
vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 1 §:n
2 momentissa tarkoitettua vakuutusyhdistystä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

kaupparekisterilain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun kaupparekisterilain (129/1979) 14 §:n 4 momentti,
sellaisena kuin se on laissa 230/2004, seuraavasti:

14 §

Rekisteriviranomaisen on ennen luottolaitos-
toiminnasta annetun lain (/) 30 tai 31 §:ssä tar-
koitetun yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muutok-
sen hyväksymistä varattava Rahoitustarkastuk-

selle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yh-
tiöjärjestyksen tai sääntöjen muutoksesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

panttilainauslaitoksista annetun lain 33 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan panttilainauslaitoksista 18 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1353/1992) 33 §:n 3
momentti, sellaisena kuin se on laissa 769/1997, seuraavasti:

33 §

Panttilainauslaitoksella on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettulle samaan konserniin kuuluvalla luot-

tolaitokselle, jos tiedon antaminen on vastaanot-tavan luottolaitoksen riskien hallinnan kannalta tarpeen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

kilpailunrajoituksista annetun lain 11 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kilpailunrajoituksista 27 päivänä toukokuuta 1992 annetun lain (480/1992) 11 a §:n 2 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 303/1998, seuraavasti:

11 a §

Mitä tässä laissa säädetään liikevaihdosta, koskee:

1) niiden luottolaitosten, sijoituspalveluyri-tysten ja muiden rahoituslaitosten, joihin sovel-letaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 9 luvun säännöksiä, mainitun lain mukaisesti

laaditun tuloslaskelman mukaisten tuottoerien yhteenlaskettua määrää lukuun ottamatta satun-naisia tuottoja; sekä

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

sähköisen viestinnän tietosuojalain 33 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 16 päivänä kesäkuuta 2004 annetun sähköisen viestinnän tietosuojalain (516/2004) 33 §:n 6 momentti seuraavasti:

33 §

Ohjaus- ja valvontaviranomaisten tiedonsaanti-oikeus

141 §:ssä tai oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 24 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja.

Tässä pykälässä säädetty tiedonsaantioikeus ei koske luottolaitostoiminnasta annetun lain (/)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun estämisestä ja selvittämisestä 30 päivänä tammikuuta 1998 annetun lain (68/1998) 3 §:n 1 momentin 1 ja 5 kohta, sellaisena kuin niistä on 5 kohta laissa 365/2003, seuraavasti:

3 §
Ilmoitusvelvolliset

Tässä laissa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia ovat:

1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (/) tarkoitettu luotto- ja rahoituslaitos;

5) luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettua rajoitettua luottolaitostointaa harjoittava osakeyhtiö tai osuuskunta;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista 26 päivänä marraskuuta 1999 annetun lain (1084/1999) 2 §:n 1 momentin 1 kohta seuraavasti:

2 §
Määritelmiä

Selvitysjärjestelmällä tarkoitetaan tässä laissa sääntöihin perustuvaa järjestelmää:

1) jota keskuspankki, luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos, arvopaperimarkkinalain (495/1989) 1 luvun 4 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu selvitysyhteisö, kaupankäynnistä vakioiduilla

optioilla ja termiineillä annetun lain (772/1988) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettu optioyhteisö taikka edellä mainittuja vastaava ulkomainen yhteisö ylläpitää yksin tai yhdessä muiden tässä kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa; tai

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan elinkeinotulon verottamisesta 24 päivänä kesäkuuta 1968 annetun lain (360/1968) 5 §:n 6 a kohta, 8 §:n 1 momentin 2 a ja 11 kohta sekä 51 §:n 1 momentin 4 kohta, sellaisena kuin ne ovat, 5 §:n 6 a kohta, 8 §:n 1 momentin 2 a kohta ja 51 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 1138/2005 ja 8 §:n 1 momentin 11 kohta laissa 231/2004, seuraavasti:

5 §

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja veronalaisia elinkeinotuloja ovat muun ohessa:

6 a) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/) 151 §:n 1 momentissa tarkoitetuista kaupankäyntitarkoituksessa pidetyistä rahoitusvälineistä kirjanpitoon mainitun pykälän 5 momentin tai vastaavan ulkomaisen lainsäädännön nojalla tuotoiksi kirjatut rahoitusvälineiden arvonnou-
sut, sekä

11) talletuspankkien ja ulkomaisten luottolaitosten Suomessa olevien sivuliikkeiden lakisääteiset suoritukset luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitetuille talletussuoja- ja vakuusrahastoille sekä sijoituspalveluyritysten, luottolaitosten ja rahastoyhtiöiden sekä ulkomaisten sijoituspalveluyritysten, luottolaitosten ja rahastoyhtiöiden Suomessa olevien sivukonttoreiden ja sivuliikkeiden lakisääteiset suoritukset sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa (579/1996) tarkoitettulle sijoittajien korvausrahastolle,

8 §

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

2 a) luottolaitostoiminnasta annetun lain 151 §:n 1 momentissa tarkoitetuista, kaupankäyntitarkoituksessa pidetyistä rahoitusvälineistä kirjanpitoon mainitun pykälän 5 momentin tai vastaavan ulkomaisen lainsäädännön nojalla kuuluiksi kirjatut saamistodistusten, arvopaperien ja johdannaissovimusten arvonalenemiset,

51 §

Hyödyke siirretään elinkeinotulolähteessä omaisuuslajista toiseen seuraavasti:

4) luottolaitostoiminnasta annetun lain 151 §:n 1 momentissa tarkoitettut kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt rahoitusvälineet todennäköistä luovutushintaa vastaavasta määrästä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

arvonlisäverolain 13 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 13 a §:n 2 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 325/2003, seuraavasti:

EV 252/2006 vp — HE 21/2006 vp

13 a §

Verovelvollisuusryhmään voi kuulua vain: -----

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (/)
15 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisö tai kirjanpi-
toasetuksen (1339/1997) 3 luvun 1 §:n 20 .

2 momentissa tarkoitettu vakuutus konsernin
emoyhteisö;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 .

Helsingissä 16 päivänä tammikuuta 2007
